

§ 11 MILJØGODKENDELSE
af kvægejendom
Langmosevej 3, 8620 Kjellerup

Registreringsblad

Titel: § 11 miljøgodkendelse af kvægejendommen
Langmosevej 3, 8620 Kjellerup

Dato for ikrafttrædelse: 16. juni 2010

Ejendommens navn: Riisgård

CVR-nr: 1781523

CHR-nr: 40953

Ejendomsnummer: 7400029552

Ejerlav og matr. nr.: 15z, 12d, 12as, 15v, 12at, 14y, 14n, 18o, 15y, 12s, Palstrup Hgd., Levring

Adresse: Langmosevej 3, 8620 Kjellerup

Ejendoms ejer og Ansøger: Frank Pedersen

Konsulent: Andrea Høj Plejtrup, v. LandboMidtØst, Samsøvej 33, 8382 Hinnerup
tlf. 87 28 22 00, direkte tlf. 87 28 24 86, mobil tlf. 30 36 47 73
mail: ahp@lmo.dk

Tilsynsmyndighed: Silkeborg Kommune

Rådgiver: Orbicon / René Wolder. KS: Hans Jørgen Madsen

Kontrolleret af: Mette Rasmussen

Ikke-teknisk resumé

Frank Pedersen ønsker at udvide sin besætning af malkekøer (SDM). Der er i nudriften tilladelse til et dyrehold svarende til 240,25 DE. Besætningen ønskes udvidet til et dyrehold svarende til 264,27 DE i malkekvæg. Omregnet efter gældende bekendtgørelse.

Udvidelsen af malkekvægholdet ønskes foretaget indenfor de eksisterende stalde, der projekteres med effektivisering ved indsættelse af 2 stk. malkerobotter i stedet for det eksisterende mælkeanlæg.

Der projekteres med et nyt areal på ca. 250 m² til opstilling af udendørs kalvehytter. Der er i forbindelse med ansøgningen om opstillingen af kalvehytterne, ansøgt om dispensation fra afstandskravet til privat fællesvej.

Frank Pedersen ønsker desuden at opføre et nyt plansiloanlæg på ca. 800 m² med afløb til en separat opsamlingsbeholder samt et nyt befæstet areal på ca. 500 m² hvorfra det projekteres med at overfladevandet ledes til nedsivning på egen grund.

Til ejendommen hører et samlet udbringningsareal på 129,58 ha ejet/forpagtet jord. Der er derudover 33,10 ha aftalearealer.

Kravene om lavere ammoniakfordampning opfyldes ved at indsætte skraber på spaltegulvsarealet i kostalde (byg nr. 1.1.1). Kvælstofkravet er opfyldt og der er ikke overskud af fosfor på markerne fra den udbragte husdyrgødning.

Silkeborg Kommune har vurderet, at udvidelsen foregår på en sådan måde, at der ikke sker nogen væsentlig påvirkning af det omgivende miljø med lugt eller forurenende stoffer. På grundlag af de i sagen foreliggende oplysninger meddeler Silkeborg Kommune godkendelse efter § 11 i lov om miljøgodkendelse m.v. af husdyrbrug, til bedriften på en række anførte vilkår.

Indholdsfortegnelse

Indholdsfortegnelse.....	3
Indledning.....	4
Klagevejledning og offentliggørelse.....	6
Generelle vilkår	8
Drift og indretning.....	8
Årsproduktion.....	9
Vilkår for anlæg.....	9
Staldinventar- og drift.....	9
Ammoniakreducerende miljøteknologi.....	10
Fodring.....	10
Lugt.....	10
Gødnings- og ensilageopbevaring.....	11
Gyllehåndtering.....	12
Transport.....	12
Spildevand m.v.....	12
Uheld og driftsforstyrrelser.....	13
Støj.....	13
Skadedyr.....	13
Støv.....	14
Lys.....	14
Oplag af olie og kemikalier.....	14
Affald.....	14
Vilkår for udspretningsarealer.....	15
Udbringning.....	15
Silkeborg Kommunes samlede vurdering.....	18
Miljøteknisk beskrivelse.....	33
Bilag 1: Situationsplan og afløbsplan – Langmosevej 3, 8620 Kjellerup.....	42
Bilag 1A: Transportveje – Langmosevej 3, 8620 Kjellerup.....	43
Bilag 2: Husdyrbrugets beliggenhed – arealer og bygninger – Langmosevej 3,8620 Kjellerup.....	44
Bilag 3: Arealer, anlæg og § 3 natur – Langmosevej 3, 8620 Kjellerup.....	45
Bilag 4: § 7 natur med bufferzone, fredninger og Natura 2000 områder – Langmosevej 3, 8620 Kjellerup.....	46
Bilag 5: Resultat af ammoniakdepositionsregninger – Langmosevej 3, 8620 Kjellerup.....	47
Bilag 6: Vandrammeopland og vandløb – Langmosevej 3, 8620 Kjellerup.....	48
Bilag 7: Arealer, fosforklasser og lavbundsarealer – Langmosevej 3, 8620 Kjellerup.....	49
Bilag 8: Bygge og beskyttelseslinjer – Langmosevej 3, 8620 Kjellerup.....	50
Bilag 9: Arealer og grundvandsinteresser – Langmosevej 3, 8620 Kjellerup.....	51
Bilag 10: Beredskabsplan for Langmosevej 3, 8620 Kjellerup.....	52

Indledning

Frank Pedersen har ansøgt om en § 11 godkendelse jf. Husdyrloven¹ af ejendommen på adressen, Langmosevej 3, 8620 Kjellerup.

Der ansøges om en driftmæssig udvidelse af eksisterende besætning som følgende:

Dyretype(tung race)	Nudrift		Ansøgt drift	
	Stk.	DE	Stk.	DE
Malkekøer (byg nr. 1.1.1 og 1.1.7)	135	180,17	145	206,12
Småkalve (0-6 mdr.) (byg nr. 1.1.2)	28	7,57	36	9,73
Tyrekalve (40-60 kg) (byg nr. 1.1.5)	67	0,88	72	0,94
Opdræt (6-8 mdr.) (byg nr. 1.1.2)	9	3,06	12	4,08
Opdræt (8-27 mdr.) (byg nr. 1.1.3)	94	48,57	84	43,40
I alt		240,25		264,27

Tabel 1: Omregningen til DE (dyreenheder) er foretaget efter de omregningsfaktorer, som er gældende efter 1/8 2009.

Udvidelsen af malkekvægholdet ønskes foretaget indenfor de eksisterende stalde, der projekteres med effektivisering ved indsættelse af 2 stk. malkerobotter i stedet for det eksisterende mælkeanlæg.

Der projekteres med et nyt areal på ca. 250 m² til opstilling af udendørs kalvehytter. Der er i forbindelse med ansøgningen om denne placering ansøgt om dispensation fra afstandskravet til privat fællesvej.

Frank Pedersen ønsker desuden at opføre et nyt plansiloanlæg på ca. 800 m² med afløb til en separat opsamlingsbeholder, samt et nyt befæstet areal på ca. 500 m² hvorfra det projekteres med at overfladevandet ledes til dræn på egen grund.

Der ændres ikke i de øvrige bygninger.

Miljøgodkendelsen udarbejdes af Silkeborg Kommune med bistand fra Orbicon.

Ejendommen er ikke tidligere miljøgodkendt. Viborg Amt har i en skrivelse af 06. maj 2003 meddelt, at en udvidelse i dyreholdet til, på daværende tidspunkt, 210 DE, ikke var omfattet VVM-pligt.

Læsevejledning

Godkendelsen er opbygget, så vilkår står først sammen med konklusionerne fra den samlede vurdering, derefter følger Sil-

¹ Lov om miljøgodkendelse m.v. af husdyrbrug (LBK nr. 1486 af 4/12/2009)

keborg Kommunes samlede vurdering. Det er tilstræbt, at afsnittene med vilkår og med samlet vurdering kan læses både i sammenhæng og uafhængigt af hinanden. Derfor kan der forekomme en del gentagelser i den samlede vurdering. Til sidst er der en miljøteknisk beskrivelse af det ansøgte projekt.

Sagens bilag

Følgende oplysninger er indgået i behandling af sagen:

- Ansøgning skema nr. 8455 af 28.10.2008 version 5 genindsendt og genberegnet 12.03.2010, med bilag.
- Tilsynsrapport fra 2009.
- Udtalelse fra Silkeborg Kommunes Naturafdeling af 29. januar 2010.

Lovgrundlag

Ansøgningen er behandlet i henhold til reglerne i Husdyrloven med tilhørende bekendtgørelse om godkendelse af husdyrbrug² samt Skov- og Naturstyrelsens vejledning om tilladelse og miljøgodkendelse m.v. af husdyrbrug.

Derudover er der foretaget en vurdering af ansøgningen jf. reglerne i habitatbekendtgørelsen³. Jf. denne skal kommunen før der træffes afgørelse til et husdyrbrug, foretage en vurdering af, om projektet i sig selv, eller i forbindelse med andre planer og projekter, kan påvirke et Natura 2000-område væsentligt.

Der er tale om etablering af et anlæg til husdyrproduktion for mere end 75 DE, men under IPPC grænsen. Ejendommen er behandlet som en § 11, dette også på trods af at sagen ved genberegning, efter de nye dyreenhedsberegninger, er kommet over 250 DE jf. § 3 stk. 4 i Bek nr. 717 af 02/07/2009. Sagen er af denne grund ikke omfattet af reglerne om i foroffentlighed.

Udkast til miljøgodkendelse har været i høring fra d. 7. maj til den 28. maj 2010. Udkastet har været fremsendt til ejer samt parter, som kommunen har udpeget på baggrund af kriteriet "enhver med væsentlig individuel interesse" (ses på nedenstående høringsliste).

Ansøgers konsulent er på vejne af ansøger kommet med kommentare der har medført ændringer i følgende vilkår 33, 48 og 77. Ud over disse er der ikke lavet ændringer og der er heller ikke indkommet andre bemærkninger i høringsperioden.

Kommentarer til udvidelsen

² Bekendtgørelse om tilladelse og godkendelse m.v. af husdyrbrug nr. 294 af 31/03/2009

³ Bekendtgørelse nr. 408 af 01/05/2007 om udpegning og administration af internationale naturbeskyttelsesområder samt beskyttelse af visse arter

I forbindelse med sagsbehandlingen har det været relevant at høre naboen på Langmosevej 1, 8620 Kjellerup som har vejret forbi ejendommen på Langmosevej 3, 8620 Kjellerup. Høringen er foretaget med begrundelse i ansøgningen om dispensation fra afstandskravet til privat fællesvej til den projekterede plads til kalvehytter. Naboerne på Langmosevej 1 og Glænsøvej 10, 8620 Kjellerup havde ingen kommentarer til forholdet.

Husdyrlovens beskyttelsesniveau, afskæringskriterier

Godkendelsen er vurderet i henhold til husdyrlovens og husdyrgodkendelsesbekendtgørelsens beskyttelsesniveauer, afskæringskriterier samt i henhold til Husdyrgødningsbekendtgørelsen⁴, Skov- og Naturstyrelsens vejledning om tilladelse og miljøgodkendelse m.v. af husdyrbrug samt Habitatbekendtgørelsen⁵.

Husdyrloven beskriver 4 beskyttelsesniveauer eller afskæringskriterier:

1. Ammoniak

- Det generelle ammoniakkrav
- Det individuelle ammoniakkrav - Maksimal merbelastning af særlige naturområder (§ 7)

Det generelle ammoniakkrav er opfyldt, ved at etablere skrabeanlæg på spaltegulvarealet i bygning nr. 1.1.1. "Kostald". Det individuelle ammoniakkrav er overholdt, nærmeste § 7 naturareal ligger længere væk end 1.000 meter fra ejendommen.

2. Lugt

- Nabo
- Samlet bebyggelse
- Byzone

Lugtkravene er overholdt. Nærmeste nabo er Skovsborgvej 5, lugtgenafstanden for enkeltbolig er beregnet til 62,74 m og den faktiske afstand fra staldmidtpunkt er målt til 405,46 m.

3. Fosfor

- Natura 2000 områder overbelastet med fosfor
- Lavbund
- Lerjord

Alle udbringningsarealer ligger i P-klasse 0. Jf. fosforberegningerne i ansøgningssystemet er fosforkravet overholdt. Der er ikke overskud af fosfor på ejendomme, og der er derfor ikke restriktioner udover harmonikravet.

4. Nitrat

- Overfladevand (nitratklasser 1-3)
- Grundvand (nitratfølsomme indvindingsområder)

Der er ingen arealer beliggende i nitratklasse. Kravet til nitrat i forhold til overfladevand er overholdt.

Der er ingen arealer beliggende i nitratfølsomme områder, og der er derfor ikke beregnet for nitrat i forhold til grundvand. Alle arealer ligger helt eller delvist i områder med særlige drikkevandsinteresser.

Meddelelse om godkendelse

På grundlag af de i sagen foreliggende oplysninger meddeler Silkeborg Kommune hermed godkendelse til ovennævnte ejendom på nedenstående vilkår. Det er endvidere Silkeborg Kommunes samlede vurdering, at miljøgodkendelsen, med de pågældende vilkår for lokalisering, indretning og drift af husdyrbruget, ikke vil medføre en væsentlig virkning på miljøet.

Godkendelsen gælder kun for det ansøgte. Der må ikke ske udvidelse eller ændring i dyreholdet, herunder stalde, gødningsopbevaringsanlæg, udspretningsareal og lignende, før ændringen er anmeldt til og godkendt af tilsynsmyndigheden.

Godkendelsen omfatter udelukkende ejendommens erhvervsdel og forholdet til husdyrbrugslovgivningen. Godkendelser/tilladelser i forhold til anden lovgivning (f.eks. Byggeloven, Planloven, m.v. samt afledning af spildevand og overfladevand efter Miljøloven) skal søges separat og der skal bl.a. indhentes byggemeddelelse inden evt. byggeri må igangsættes.

Ejendommen skal til enhver tid leve op til gældende regler i love og bekendtgørelser – også selvom disse regler eventuelt måtte være skærpede i forhold til denne godkendelse.

Hvis den meddelte miljøgodkendelse ikke har været udnyttet, helt eller delvist, i 3 på hinanden følgende år betragtes det som kontinuitetsbrud. Derved bortfalder den del af godkendelsen, der ikke har været udnyttet de seneste 3 år, med mindre andet fremgår af miljøgodkendelsen. Det er ikke hensigten at fravigelser, der skyldes naturlige produktionsudsving, betragtes som kontinuitetsbrud.

Godkendelsen skal, jf. § 17 i Bekendtgørelse om tilladelse og godkendelse mv. af husdyrbrug regelmæssigt og mindst hvert 10. år, tages op til revurdering. Den første regelmæssige vurdering skal dog foretages, når der er forløbet 8 år. Det er planlagt at foretage den første revurdering i 2018.

⁴ Bekendtgørelse om husdyrbrug og dyrehold for mere end 3 dyreenheder, husdyrgødning, ensilage m.v. nr. 1695 af 19/12/2006 med senere ændringer

⁵ Bekendtgørelse nr. 408 om udpegnings- og administrationsregler for internationale naturbeskyttelsesområder samt beskyttelse af visse arter af 1. maj 2007.

Klagevejledning og offentliggørelse

Afgørelsen, der alene vedrører forholdene i henhold til Husdyrloven, kan inden 4 uger efter afgørelsens annoncering, dvs. inden den 14. juli 2010 påklages til Miljøklagenævnet.

Klageberettiget er ansøger, klageberettigede myndigheder og organisationer og enhver, der har en individuel, væsentlig interesse i sagen jf. Lov om miljøgodkendelse m.v. af husdyrbrug § 84-87. Godkendelsen er offentliggjort ved annonce i ekstraposten den 16. juni 2010.

Godkendelsen kan påklages i overensstemmelse med reglerne i Lov om miljøgodkendelse af m.v. af husdyrbrug kapitel 7.

Eventuel klage stiles til Miljøklagenævnet, Rentemestervej 8, 2400 København NV, men indsendes skriftligt til Silkeborg Kommune, Teknik- og Miljøafdelingen, Natur- og Miljøsektio-

nen, Søvej 1, 8600 Silkeborg eller pr. e-mail til teknisk@silkeborg.dk. Silkeborg Kommune skal have klagen senest d. 14. juli 2010 indenfor kommunens åbningstid. Kommunen videregiver eventuelle klager til Miljøklagenævnet sammen med sagens akter.

En eventuel klage har ikke opsættende virkning, medmindre Miljøklagenævnet bestemmer andet, hvorfor godkendelsen på eget ansvar kan udnyttes før klagefristen er udløbet i henhold til Husdyrlovens § 81, stk. 1.

Såfremt afgørelsen påklages, vil dette blive meddelt ansøger.

Denne afgørelse kan endvidere indbringes for domstolene, jf. Husdyrlovens § 90. En eventuel sag skal være anlagt senest 6 måneder efter annonceringen, dvs. senest d. 16. december 2010.

Med venlig hilsen

Poul Hald Møller
Biolog

Morten H. Jespersen
Sektionsleder

Udkast til afgørelse er fremsendt til kommentering inden meddelelse af godkendelsen til følgende (høring):

-Ansøger og konsulent

Frank Pedersen, Langmosevej 3, 8620 Kjellerup.

Miljøkonsulent, Andrea Høj Plejdrup - LandboMidtØst, Samsøvej 33, 8382 Hinnerup.

Konsekvensområdet for lugt er beregnet til 230 m.

Jens Døssing, Langmosevej 7, 8643 Ans.

- Ejere af forpagtede arealer:

Kate Farcinsen, Ansvej 16, 8840 Rødkærsbro.

Sigurd Jensen, Ansvej 14, 8320 Kjellerup.

Steffen Borch, Langmosevej 1, 8620 Kjellerup.

- Ejere af aftalearealer:

Kirsten Pedersen, Iller Byvej 37, 8643 Ans.

Jens Døssing, Langmosevej 7, 8643 Ans.

- Parter ift. afstandskrav (dispensationer):

Marianne Støvring Harbo Langmosevej 1, 8620 Kjellerup.

Alice Baastrup Bonde Pedersen Glænsøvej 10, 8620 Kjellerup.

Orienteret om meddelelse af denne godkendelse er:

-Ansøger og konsulent

Frank Pedersen, Langmosevej 3, 8620 Kjellerup.

Miljøkonsulent, Andrea Høj Plejdrup - LandboMidtØst, Samsøvej 33, 8382 Hinnerup.

Kopi af afgørelse er sendt til

Danmarks Naturfredningsforening, Masnedøgade 20, 2100 Kbh. Ø - via e-mail: dn@dn.dk

Danmarks Sportsfiskerforbund, Skyttevej 4 7182 Bredsten4, Vingsted, 7182

Bredsten – via e-mail

jkt@sportsfiskerforbundet.dk

Det økologiske Råd, Blegdamsvej 4B, 2200 København N – via e-mail

info@ecocouncil.dk

Dansk Ornitologisk Forening, Vesterbrogade 140, 1620 Kbh. V - via e-mail:

natur@dof.dk

Miljøcenter Århus, Lyseng Allé 1, 8270 Højbjerg – via e-mail

post@aar.mim.dk

Sundhedsstyrelsen, Embedslægerne Midtjylland, Lyseng Allé 1, 8270 Højbjerg

– via e-mail

midt@sst.dk

Danmarks Fiskeriforening, Nordensvej 3, Taulov, 7000 Fredericia - via e-mail

mail@dkfisk.dk

Ferskvandsfiskeriforeningen for Danmark, Formand: Niels Barslund – via e-mail

nb@ferskvandsfiskeriforeningen.dk

Arbejderbevægelsens Erhvervsråd, Reventlowsgade 14, 1 sal, 1651 Kbh. V -

via e-mail:

ae@aeraadet.dk

Forbrugerrådet, Fiolstræde 17, Postbox 2188, 1017 Kbh. K - via e-mail

fbr@fbr.dk

Generelle vilkår

Drift og indretning

1. Godkendelsen omfatter samtlige landbrugsmæssige aktiviteter på ejendommen Langmosevej 3, 8620 Kjellerup herunder samtlige arealer inkl. udspretningsarealer, der er tilknyttet husdyrproduktionen vedrørende CHR nr. 40 953 og CVR nr. 1 781 523.
2. Miljøgodkendelsen træder i kraft den dato den meddeles. Hvor intet andet er nævnt, skal vilkårene være opfyldt ved godkendelsens ibrugtagning. Godkendelsen bortfalder, såfremt den ikke er udnyttet inden 2 år efter godkendelsens meddelelse.
3. Ejendommen skal indrettes og drives i overensstemmelse med de oplysninger, der ligger til grund for denne godkendelse, samt med de ændringer der eventuelt måtte fremgå af godkendelsens vilkår.
4. Valget af materialer til tilbygningen skal matche den eksisterende kostald og skal ske i afdæmpede farver og i ikke reflekterende materiale.
5. Mellem den private fællesvej mod nord og den ansøgte bygning nr. 1.1.5 (overdækket plads til kalvhytter), må der ikke hensættes foder, strøelse maskiner eller være oplag som kan være til gene for trafikken på vejen.
6. Bygning nr. 1.1.5 (overdækket plads til kalvhytter) må ikke opføres tættere end 3,5 meter på den eksisterende private fællesvej som går til Langmosevej 1, 8620 Kjellerup.
7. Den der er ansvarlig for driften skal underrette kommunen før landbruget foretager følgende:
 - Ejerskifte af virksomhed
 - Hel eller delvis udskiftning af driftsherre
 - Indstilling af driften for en længere periode, men dog mindre end 3 år
8. Der skal til enhver tid forefindes et eksemplar af miljøgodkendelsen på ejendommen. Den ansvarlige for driften og de øvrige ansatte skal være bekendt med relevante vilkår.
9. Ved ejendommens ophør, skal der udføres følgende forureningsbegrænsende foranstaltninger:
 - Alle anlæg skal tømmes og rengøres for husdyrgødning, der bortskaffes efter gældende regler.
 - Restkemikalier, olieaffald, medicinaffald m.v. skal bortskaffes i henhold til affaldsregulativerne.
 - Gyllebeholdere der ikke længere anvendes, skal rengøres og gøres uanvendelig.

Miljøteknisk vurdering

- Drift og indretning

Det forudsættes at kvægejendommen indrettes og drives i overensstemmelse med det i sagen forelagte. Oversigt over indretning fremgår af bilag 1 og arealoversigt over udbringningsarealer fremgår af bilag 2.

Godkendelsen bortfalder, såfremt den ikke er udnyttet inden 2 år fra denne afgørelses meddelelse. Med "udnyttet" menes, at det ansøgte byggeri er taget i brug, og der er indsat et dyrehold svarende til den ansøgte produktion. Hvis projektet ikke igangsættes indenfor 2 år efter meddelelse om godkendelse, er det en naturlig følge af vilkår 2, at godkendelsen bortfalder. Hvis projektet derimod iværksættes (nye bygninger og/eller et dyrehold på mere end 240,25 DE) betragtes projektet som iværksat, og vilkårene træder i kraft.

Ejendommen Langmosevej 3, 8620 Kjellerup ligger udenfor områder, der er udpeget på baggrund af landskabelige interesser i kommuneplan 2009-2020 for Silkeborg Kommune. Nybygningerne falder visuelt sammen med de øvrige driftsbygninger og det vurderes at bygningerne fortsat vil fremstå som én driftsmæssig enhed. Vurderingen bygger på de stillede vilkår om materialevalg. Det vurderes endvidere at det ansøgte ikke vil forringe de landskabelige, naturmæssige eller kulturhistoriske værdier, som ligger til grund for områdets status. Der er afskærmende beplantning vest og syd for anlægget. Der etableres ikke yderligere foranstaltninger for at sløre byggeriet og der stilles ikke vilkår om yderligere beplantning el. lign.

Plansiloarealet samt det befæstede areal mellem kostalden og foderhuset overholder de gældende afstandskrav.

Arealet hvor der ansøges om opstilling af kalvhytter (bygning nr. 1.1.5) ønskes opført indenfor 15 meters afstand til den private/fællesvej der går til Langmosevej 1, 8620 Kjellerup. Silkeborg Kommune har hørt de relevante naboer og vurderet at under forudsætning af at de opstillede vilkår overholdes, kan der dispenseres ned til 3,5 meter fra vej og til den overdækkede plads til kalvhytterne. Der er stillet vilkår som skal forhindre trafikmæssige gener.

Det er Silkeborg Kommunes vurdering, at de stillede vilkår ved ejendommens ophør, er tilstrækkelige i forhold til at undgå forureningsfare og for at bringe stedet tilbage i tilfredsstillende miljømæssig stand herunder hensyn til varetagelse af landskabelige hensyn.

Årsproduktion

10. Ejendommen tillades drevet med en årsproduktion på maksimalt:

- 145 stk. malkekøer,
- 36 stk. småkalve (0 - 6 mdr.),
- 12 stk. opdræt kvier (6 - 8 mdr.),
- 84 stk. opdræt kvier (8 - 27 mdr.),
- 72 tyrekalve (40 - 60 kg),
- Alle tung race.

Svarende til i alt 264,27 DE.

11. Dyreholdet på ejendommen skal placeres i stalde og med alders-/vægtintervaller og stipladser som angivet i Tabel 1 i godkendelsens indledning.
12. Ejendommen skal underrette tilsynsmyndigheden således:
- Når besætningen er nået op på maksimal tilladelig produktion svarende til 264,27 DE,
 - Besætningens/produktionens størrelse den **XX/XX-11**
13. Almindelige sæsonudsving pga. dyreholdets størrelse som følge af tilpasninger og ændrede alder-/vægtintervaller accepteres så længe det maksimale antal DE og geneafstanden for lugt ikke forøges.
14. I forbindelse med afholdelse af tilsyn skal opgørelser fra CHR, ydelseskontrollen eller lign. for hele den animalske produktion på Langmosevej 3, dækkende de sidste 3 års produktion, være til rådighed for tilsynsmyndigheden.

Vilkår for anlæg

Staldinventar- og drift

15. Krybberester og foderaffald skal opbevares på en møddingplads eller tilsvarende fast plads.
16. Kalvehytter skal placeres på en støbt plads med afløb til gyllesystemet eller til en separat godkendt beholder.
17. Mælkekøleanlægget skal kontrolleres og vedligeholdes således, at det altid kører energimæssigt optimalt.
18. Ejendommen skal, i forbindelse med de regelmæssige tilsyn, redegøre for hvad der er indført af renere teknologi siden sidst samt i hvilket omfang der er sket substitution af råvarer og hjælpestoffer til mindre miljøbelastende råvarer og hjælpestoffer.

- Årsproduktion

Det er antallet af dyr der angiver den tilladelige produktions størrelse. De angivne dyreenheder (DE) er opgivet i henhold til Bek. nr. 717 af d. 02.07.2009 Om ændring af bekendtgørelse om husdyrbrug og dyrehold for mere end 3 dyreenheder, husdyrgødning, ensilage m.v. ("nye DE").

Jævnfør vilkår 2 bortfalder den del af godkendelsen, som ikke er udnyttet inden for 2 år. Derfor er der indsat et vilkår om egenkontrol, der skal sikre, at husdyrholdet er indsat inden udløbet af den fastsatte periode. Det er således ikke tilstrækkeligt, at en opbygning er påbegyndt. Såfremt der 2 år efter meddelelse om godkendelse er indsat et dyrehold på mindre end 264,27 DE, vil det være dyreholdet på det pågældende tidspunkt, som er afgørende for det fremtidige maksimale dyrehold. Beregningen af dyreholdet er forudsat en ydelse pr. ko på 10.500 kg mælk/år

Det vurderes, at der med rimelighed kan reguleres i kvægbesætningen. Det er dog forudsat, at det samlede antal DE (gældende definition) eller geneafstanden for lugt ikke forøges (dette kræver godkendelse), idet en normal malkekvægbesætning kræver en vis fleksibilitet med hensyn til opdræt. Antallet af DE beregnes efter den til enhver tid gældende definition.

Miljøteknisk vurdering

- Staldinventar- og drift

For at hindre, at der sker udvaskning af næringsstoffer fra krybbeaffald og foderrester er det et krav, at det placeres/opbevares på en støbt plads med afløb til gyllebeholder.

Der er sat vilkår til at kalvehytterne placeres på en støbt plads med afløb til gyllesystemet eller en separat godkendt beholder for at forhindre udvaskning af næringsstoffer til jord, overfladevand el. grundvand

Mælkekøleanlæg er interessant i energispareøjemed, da køleanlæg i gennemsnit bruger 15% af det totale energiforbrug hos en mælkeproducent, og mulige driftsbesparelserne er ofte betydelige. Det anbefales at anlægget kontrolleres en gang om året af et autoriseret kølefirma således at mælkekøling og drift af røreværket foregår på den mest energirigtige måde.

Der er ingen mekaniske ventilationsanlæg på gården.

Ammoniakreducerende miljøteknologi

- Der skal etableres skrabeanlæg på spaltegulvarealet i kostalden (bygning nr. 1.1.1.)
- Skrabeanlægget, til fjernelse af husdyrgødning, skal skrabe staldgulvet mindst hver 2. time (dvs. 12 gange i døgnet).
- Anlægget skal vedligeholdes ved at følge fabrikantens vejledning herom.
- Perioder med driftsstop på skrabeanlægget i byg nr. 1.1.1 skal registreres i egenkontrollen, og forvises til tilsynsmyndigheden på forlangende.
- I dybstrøelsesstalde skal der strøes halm eller andet tørstof i mængder, der sikrer at dybstrøelsesmåtten altid er tør i overfladen.
- Dyrene skal være udegående som angivet i nedenstående tabel.

Staldafsnit nr. jf. ansøgning Dyrehold og staldtype	Vægt-/Alders grænser	Antal årsdyr	DE	Antal måneder på græs pr. år inden/udenfor udbringningsarealet	
				indenfor	udenfor
1.1.3. Kvie/stud, (6 mdr. - kælvnings), Sengestald m/spaltegulv (kanal, bagskyl eller ringkanal)	8 - 27 mdr.	67	34,62	3	3

- Til dokumentation af udegående dyr skal der føres driftsjournal over hvilke dyr der går ude og i hvilke perioder. Journalen skal være til rådighed for tilsynsmyndigheden.

Fodring

Lugt

- Der skal til stadighed tilstræbes en god staldhygiejne, herunder sikres, at staldene og fordringsanlæg holdes

- Ammoniakreducerende miljøteknologi

Kravet om 20 % reduktion (2008) af NH₃ tab fra stald og lager er opfyldt ved etablering af skrabeanlæg i den ansøgte tilbygning og den eksisterende kostald.

Alle nye stalde og stalde med udvidelser/ændringer skal indføre BAT. Ud fra det faktum at der kun er tale om en beskeden udvidelse, er det vurderet at det ikke vil være økonomisk proportionelt at forlange BAT (præfabrikerede drænede gulve) i bygning nr. 1.1.1.

Eksisterende stalde uden ændringer skal have vilkår om frist for renovering til BAT, fristen vil typisk være staldens restlevetid, 20-30 år. I denne sag gør det sig gældende at fristen er længere end de 8 år hvor godkendelsen skal revurderes, og der stilles derfor ikke vilkår om renovering, da revurdering af bl.a. BAT for anlægget, vil blive behandlet i næste revurdering, dvs. 8 år efter at godkendelsen er "udnyttet".

Den tid hvor dyrene er udegående bliver husdyrproduktionen i de pågældende måneder ikke medregnet i lugt- og ammoniakemissionen. Der er derfor stillet vilkår om, at opdræt er udegående i de, i tabellen anførte perioder.

Alle staldafsnit og opbevaringslagre ligger længere væk end 1000 meter fra det nærmeste § 7 naturområde. Nærmeste § 7 område er et beskyttet hede/overdrevsareal ved Blindbæk, som er beliggende ca. 2600 m S for ejendommen. Den højeste merdeposition i naturområdet er beregnet til 0,00 kg N/ha.

Der er 9 km til nærmeste internationale naturbeskyttelsesområde (Natura2000) H45 Gudenåen.

Nærmeste § 3 naturområde er Langmosen ca. 150 m. østnordøst for anlægget.

Silkeborg Kommune har vurderet, at udvidelsen ikke vil medføre en væsentlig belastning af beskyttede naturtyper i nærområdet og habitatområder.

- Fodring

Der er ikke stillet vilkår til fodring.

- Lugt

Det vurderes, at godkendelsen ikke vil medføre væsentligt øgede lugtgener for naboejendomme, nærmeste nabobeboel-

rene.

27. Såfremt tilsynsmyndigheden vurderer, at driften giver anledning til flere lugtgener for omboende end forventet, skal ejendommen lade udarbejde en handlingsplan for nedbringelse af generne, som godkendes af kommunen, og derefter gennemføre denne. Samtlige udgifter i forbindelse med ovennævnte afholdes af husdyrbruget.

se uden landbrugspligt, samlede bebyggelse og byzone ligger udenfor de beregnede geneafstande. Det vurderes derfor, at ejendommens lokaliseringsforhold er tilfredsstillende for et landbrug af denne størrelse.

Dog fastsættes der vilkår om, at såfremt der skulle opstå gener for de omkringboende, eller såfremt kommunen finder det nødvendigt, skal ejendommen lade foretage undersøgelse af forskellige lugtkilder og/eller behandling af staldlugtemissionen, således at lugten uden for ejendommen formindskes.

Gødnings- og ensilageopbevaring

28. Der skal altid være en opbevaringskapacitet for flydende husdyrgødning på mindst 9 måneder til rådighed på ejendommen.
29. Beholdere til husdyrgødning skal mindst en gang om året tømmes helt, og der skal ske indvendig og udvendig inspektion (om muligt) med henblik på reparation og vedligeholdelse. Inspektionen og evt. tiltag skal noteres i logbogen.
30. Al dybstrøelse skal opbevares i staldene på fast bund, indtil det lægges i markstak eller bringes direkte ud.
31. Dybstrøelse fra kælvningsbokse og småkalve skal opbevares på fast bund - i staldene, indtil det opfylder kravet til kompost og kan lægges i markstak eller køres direkte ud.
32. Kompoststakke må højst være placeret på samme sted i 12 måneder. Der skal derefter gå 5 år, før kompost igen må placeres på samme sted.
33. Ensilagesiloer skal opføres efter landbrugets byggeblad nr. 103.09-02. Afløb fra pladsen skal føres til separat beholder.
34. Ensilagestakke, der ikke placeres på fast bund med afløb til gyllebeholder el. separat beholder, må højst være placeret på samme sted i 24 måneder. Der skal derefter gå 5 år, før der igen må ensilage på samme sted.
35. Ensilagestakke må ikke placeres på arealer der er vandlidende eller hvor der er fare for afstrømning til naturarealer eller til vandmiljøet (f.eks. lavbundsarealer).
36. I tilfælde af etablering af ensilagestak, der ikke placeres på fast bund med afløb til opsamlingsbeholder, skal dato og placeringen noteres på et kortbilag. Kortbilaget skal opbevares i mindst 5 år og forevises på forlangende.
37. Gammelt overdækningsmateriale fra ensilagepladser ol. skal løbende fjernes fra ensilagepladsområdet og opbe-

- Gødnings- og ensilageopbevaring

Håndtering af gødning foregår som gylle og dybstrøelse. Det er vurderet, at der er sikret tilstrækkelig opbevaringskapacitet for gylle, såfremt der på selve ejendommen er minimum 9 måneders opbevaringskapacitet. Opbevaringskapaciteten efter udvidelsen rækker til mindst 10 måneder, så vilkåret er derfor opfyldt.

Vilkår vedr. årlig kontrol af opbevaringsanlæg til husdyrgødning har til formål at forebygge lækager og uheld. Når der ved den indvendige og udvendige inspektion står "om muligt", er det ikke intentionen, at hele beholderen skal frilægges for inspektion, men blot at den engang om året efterses for evt. revner med mere. Inspektionen kan med fordel finde sted, når oplaget af husdyrgødning er mindst.

Der er sat krav til at al dybstrøelse skal opbevares i staldgulv indtil det er kompostlignende eller bringes direkte ud eller lægges i markstak. Dybstrøelse må placeres i markstakke når det kan kategoriseres som kompost, dvs. når det har ligget på stald eller lignende i minimum 3-4 måneder i gennemsnit samt at tørstofprocenten skal være minimum 30 % (kompost).

For at sikre mod forurening af overfladevand, jord og grundvand med næringsstoffer fra ensilagestakke er der sat krav til at disse ikke må placeres på vandlidende arealer, eller hvor der er fare for afstrømning til vandløb grøft el. dræn.

Alle afløbsbrønde skal sikres mod tilledning af vand, saft, gylle og forurenede overfladevand, fra gyllebeholdere ensilagepladser/siloer, mixerpladser, samt befæstede arealer, hvor der kan være spild af foder og husdyrgødning. Afhængig af terrænforhold er det nødvendigt at have fokus på alle risici.

vares i en container.

Gyllehåndtering

38. Håndtering af gylle skal foregå under opsyn, således at spild undgås, og der tages størst muligt hensyn til omgivelserne.
39. Det skal sikres, at der ved utilsigtet start af pumper ved gylletankene ikke pumpes gylle udenfor tankene.
40. Påfyldning af gyllevogne o.l. skal enten foregå på en plads med afløb til opsamlingsbeholder for flydende husdyrgødning, eller med gyllevogne som har påmonteret pumpe og returløb, således at spild af flydende husdyrgødning undgås
41. Efter udbringning af gylle på mark og fyldning af gyllevogne skal det sikres, at diverse rør og slanger m.v. er tømt, så der ikke spildes gylle på veje.
42. Pumpning af gylle fra stalde til gyllebeholder skal ske indenfor tidsrummet kl. 07.00 – kl. 18.00.
43. Pumpning af gylle til gyllevogn må ikke foretages på lørdage, søn og helligdage.

Transport

44. Ved transport af husdyrgødning på offentlige veje skal transportvognens åbninger være forsynet med låg eller lignende, således at spild ikke kan finde sted. Skulle der alligevel ske spild, skal gødningen straks opsamles.

Spildevand m.v.

45. Spildevand fra rengøring af stalde, o.l. skal ledes til samletank eller gyllesystem.
46. Rengøring af sprøjtestyr samt påfyldning af sprøjtemiddel til marksprøjte skal foregå på en fast plads med tæt bund og afløb til opsamlingsbeholder/gyllebeholder. Indvendig skylning af marksprøjten kan dog foregå ved at skyllevandet spredes på den mark, der lige er sprøjtet.
47. Al vask af maskiner og redskaber, skal foregå på en støbt, fast plads hvor bortledning af spildevandet sker til en opsamlings- eller gyllebeholder. Udbringning skal ske jf. husdyrgødningsbekendtgørelsens regler for udbringning.

- Gyllehåndtering

For at forhindre spild og forurening af jord, overfladevand og grundvand, stilles der krav om, at al håndtering foregår under opsyn samt at håndteringen foregår på en sådan måde, at evt. gener begrænses f.eks. at der først sker omrøring af gyllebeholderen, kort tid før beholderen skal tømmes f.eks. ved udspreddning.

På baggrund af afstanden og placering af naboen er stillet vilkår til hvornår der må ske pumpning, fra stalde til gyllebeholder og fra gyllebeholder til gyllevogn.

I øvrigt henvises til skærpede regler for gyllehåndtering i Bekendtgørelse om ændring af Bekendtgørelse om husdyrbrug og dyrehold for mere end 3 dyreenheder, husdyrgødning, ensilage m.v. nr. 736 af 30/06/2008

- Transport

Ejendommen ligger hensigtsmæssigt ift. til og frakørselsforhold og transporter til og fra marker. Udspreddingsarealerne ligger i en omkreds af ca. 4 km fra ejendommen og gødningsopbevaringsanlæg som hører til ejendommen. Al transport foregår i landzone og det er ikke nødvendigt med transporter gennem byområder eller områder med samlet bebyggelse.

I forhold til BAT skal alle aktiviteter på ejendommen planlægges, herunder også levering og udkørsel, således at omgivelserne i øvrigt påvirkes mindst muligt.

Kort over transportveje ses i bilag 1A.

- Spildevand

Det er kommunens vurdering, at der er en miljømæssig risiko forbundet med vask af maskiner og ikke mindst sprøjtestyr. Der er derfor stillet vilkår om, at vask skal ske på en vaskeplads med afløb til en opsamlingsbeholder for flydende husdyrgødning. Herved vil vaskevandet blive ført til gyllebeholderen og udspreddt med gyllen, hvilket vil være en miljømæssigt forsvarlig løsning. Der er ligeledes stillet vilkår om, at vaskepladsen skal anvendes ved påfyldning af sprøjtemidler.

48. Der skal søges særskilt tilladelse til afledning af tag og overfladevand ved Silkeborg Kommune.

Tag og overfladevand uden rester af husdyrgødning der ansøges udledt til dræn eller vandløb er ikke indeholdt i denne godkendelse.

Uheld og driftsforstyrrelser

49. Ejendommen skal indrettes og drives, så spild og andet ukontrolleret udslip af forurenende stoffer forhindres eller forebygges, og sådan at skadernes omfang begrænses, hvis der alligevel sker uheld.
50. Der skal udarbejdes en beredskabsplan eller driftsfor-skrift, som fortæller, hvornår og hvordan der skal reage-res ved uheld, som kan medføre konsekvenser for det eksterne miljø.
51. Beredskabsplanen skal revideres/kontrolleres sammen med de ansatte mindst 1 gang om året. Den skal være let tilgængelig og synlig for ansatte og øvrige der færdes på ejendommen og findes i et sprog der kan forstås af de ansatte.
52. Beredskabsplanens indhold skal være kendt af gårdens ansatte mm. og udleveres til evt. indsatsleder / miljømyndighed i forbindelse med uheld, forureninger, brand, ol.

- Uheld og driftsforstyrrelser

En væsentlig risikofaktor er uheld i forbindelse med overpumpning af gylle. Det skal derfor sikres, at der ved utilsigtet start ikke pumpes gylle udenfor tanken. Ligesom overpumpningen skal ske under opsyn. Dette gør sig ligeledes gældende ved tankning af diesel og ved pumpning af mælk.

En række af de stillede vilkår har til formål at forebygge uheld, som kan medføre forurening af det eksterne miljø. Generelt er det dog væsentligt, at der i den daglige drift tages de nødvendige foranstaltninger ift. at reducere potentielle risici. Såfremt der alligevel sker uheld, er beredskabsplanen et væsentligt værktøj ift. at mindske de negative konsekvenser, som følge af uheld. Beredskabsplanen skal beskrive procedurerne i tilfælde af et givent uheld sker, så der ikke er tvivl om, hvad der skal gøres, hvem der skal kontaktes mv.

Der er på bedriften allerede udarbejdet en beredskabsplan.

Udover at være BAT, så er det Silkeborg Kommunes opfattelse, at en beredskabsplan vil være til stor hjælp for landmanden og relevante myndigheder, såfremt der skulle ske et uheld, både med hensyn til små hændelser som oliespild og store som f.eks. brand, hærværk o.l.

Beredskabsplanen skal være kendt af gårdens ansatte og andre, der har deres daglige gang på ejendommen. For at alle skal kunne få adgang til planen, skal den være let tilgængelig og synlig og såfremt der er udenlandsk arbejdskraft, findes i et sprog der kan forstås af de ansatte.

Støj

53. Såfremt tilsynsmyndigheden skønner, at eventuelle klager vedrørende støj er velbegrundede, skal ejendommen for egen regning eftervise, at de stillede støjkrav er overholdt.
54. Støjmåling kan max. kræves 1 gang årligt på tilsynsmyndighedens forlangende, med mindre der er konstateret overtrædelse af gældende regler/(vilkårsbestemte) støjgrænser. Målingerne skal udføres i overensstemmelse med miljøstyrelsens vejledninger herom.

- Støj

Det vurderes, at støj fra ejendommen ikke er eller forventes at blive et problem for de omkringboende. Der er ikke foretaget støjberegninger, idet de nærmeste naboer ligger så langt fra ejendommen, at det ikke vurderes at kunne opstå gener.

Skadedyr

55. Der skal overalt på ejendommen foretages effektiv fluebekæmpelse i overensstemmelse med de nyeste retningslinjer fra Statens Skadedyrlaboratorium.

- Skadedyr

I forbindelse med dyreholdet kan der forekomme gener fra skadedyr (rotter, mosegrise m.v.), som straks skal afhjælpes, samt gener fra fluer, som skal bekæmpes effektivt, hvorfor der stilles

56. Arealerne omkring bygninger og tilkørselsveje skal holdes fri for affald, gødning og foderrester m.v. og på et højt hygiejneniveau.
57. Stalde, lagre og andre anlæg holdes i forsvarlig rottesikker stand, m.v. med henblik på at forhindre gode levede muligheder for rotter.

Støv

58. Driften må ikke medføre væsentlige støvgener udenfor ejendommens eget areal, vurderet af tilsynsmyndigheden.
59. Fodersiloer skal indrettes således, at støvgener i forbindelse med indblæsning af foder undgås, f.eks. med cykloner eller anden støvbegrænsende foranstaltning.

Lys

60. Driften må ikke medføre væsentlige lysgener for omboende.
61. Såfremt tilsynsmyndigheden vurderer, at ejendommen giver anledning til lysgener, skal ejendommen lade udarbejde en handlingsplan og derefter gennemføre denne. Handlingsplanen skal godkendes af tilsynsmyndigheden.

Oplag af olie og kemikalier

62. Olier og kemikalier skal opbevares i egnede beholdere med tætsluttende låg. Beholderne skal være beregnet til formålet og skal være tydelig mærket med angivelse af indhold. Oplaget må ikke medføre forurening eller risiko for forurening af omgivelserne, herunder af jord, vandområder, grundvand, luft eller kloak.
63. Oplagspladsen skal være afskærmet mod nedbør og indrettes eventuelt med fald, fordybning eller opkant så en mængde, mindst svarende til indholdet af den største beholder, tilbageholdes ved spild eller lækage.
64. Tankning skal til enhver tid ske på en plads med fast og tæt bund således at spild kan opsamles, og at der ikke er mulighed for afløb til jord, kloak, overfladevand eller grundvand.

Affald

65. Der skal til enhver tid foreligge dokumentation for, at affald bortskaffes miljømæssigt forsvarligt.
66. Der skal føres register over affaldsproduktionen på landbruget. Registreringen skal for hver fraktion indeholde en beskrivelse af art, mængde og sammensætning. Registreringen skal gemmes i mindst 5 år og fremvises på til-

vilkår herom. Det vurderes, at ejendommens skadedyrsbekæmpelse er tilfredsstillende. Bemærk at retningslinjerne fra Statens Skadedyrlaboratorium opdateres en gang årligt.

- Støv

Med hensyn til støvgener fra gården forventes det ikke at give væsentlige problemer. Dog henvises der til god landmandspraksis at al transport til og fra ejendommen skal, for at begrænse støvgener, foregå ved hensynsfuld kørsel samt at alle aktiviteter på ejendommen planlægges, herunder også levering og udkørsel, således at omgivelserne påvirkes mindst muligt.

- Lys

På ejendommen er der begrænset natbelysning, hvorfor det ikke forventes at give væsentlige problemer.

Dog fastsættes der vilkår om, at såfremt der skulle opstå gener for de omkringboende, eller såfremt tilsynsmyndigheden finder det nødvendigt, skal ejendommen lade foretage undersøgelse af forskellige lyskilder, således at lyset uden for ejendommen formindskes.

- Oplag af olie og kemikalier

For at undgå forurening pga. af spild eller uheld skal overjordisk oplag af olier og kemikalier, opbevares på tæt bund og uden mulighed for afløb.

Da der endvidere er stor risiko for spild på jorden, hvor traktorer og andre motoriserede landbrugsmaskiner påfyldes brændstof m.m., er der stillet krav om, at stederne skal være udformet således, at der ikke kan ske afløb til og forurening af jord, kloak, overfladevand eller grundvand.

Ift. ejendommens olietanke henvises i øvrigt til reglerne i olietankbekendtgørelsen (Bek. nr. 724 af 1. juli 2008).

Affald

Det er BAT at registrere affaldsproduktionen og derved skaffe sig et overblik over evt. indsatsområder, hvor man kan minimere affaldsproduktionen. Derfor skal man på ejendommen føre registrering over affaldsproduktionen (i form af f.eks. kvitteringer og fakturaer fra godkendt vognmand) samt at bortskaffelsen skal ske i overensstemmelse med kommunens affaldsre-

syn.

67. Ejendommens olie- og kemikalieaffald skal til enhver tid opbevares i tæt emballage, afskærmet mod nedbør og uden mulighed for afløb til kloak, jord, overfladevand eller grundvand. Opbevaringen skal ske således, at der er opsamlingskapacitet til en mængde, svarende til rumindholdet af den størst benyttede beholder.

Vilkår for udspretningsarealer

Udbringning

68. Der må maksimalt tilføres husdyrgødning fra 214,62 DE kvæg på de ansøgte udbringningsarealer (129,58 ha ejet/forpagtet areal) jf. bilag 2.
69. Der må ikke tilføres mere fosfor gennem husdyrgødning end der fjernes gennem afgrøder.
70. Udbringning af husdyrgødning skal ske i overensstemmelse med reglerne om god landmandspraksis, således at lugtgener og ammoniakfordampning begrænses. Såfremt god landmandspraksis ikke efterleves, kan tilsynsmyndigheden meddele påbud med henblik på at sikre, at god landmandspraksis overholdes.
71. Minimum 8,66 DE husdyrgødning skal fraføres ved at kvier går på græsningsarealer udenfor udbringningsarealet.
72. Der skal som dokumentation for at husdyrgødning fraføres til græsningsarealer, føres register over hvilke dyr der er på græs, græsningsperiode og græsningsareal.
73. Der skal foreligge dokumentation for at kvæggylle, svarende til en mængde på op til 41 DE, fraføres og udspreddes på aftalearealer.
74. Der må kun ske afsætning af husdyrgødning til udspreddning på de i ansøgningen angivne aftalearealer (jf. bilag 2) samt i henhold til gældende regler.
75. Der skal foreligge en skriftlig gylleaftale for aftalearealerne inden udbringning på disse arealer.
76. Der skal føres en journal, der viser aftaler om udbringning af husdyrgødning fra ejendommen. Aftalearealernes størrelse, placering, ejerforhold samt tidshorisont for indgåede aftaler skal være oplyst.
77. Det er ansøgerens ansvar, at driften af arealer, der

gultativ.

Reglerne for animalsk affald og døde dyr er beskrevet i Bekendtgørelse om opbevaring af døde dyr, nr. 439 af 11. maj 2007. Herfra kan særligt fremhæves, at opbevaringen skal ske skyggefuld, afskærmet mod vilde dyr og hævet fra jorden, evt. på et ventileret sted. Endvidere skal opbevaringen foretages i passende afstand fra offentligheden. Der skal foretages tilmelding til afhentning inden 24 timer.

Miljøteknisk vurdering

- Udbringning

Der tilføres husdyrgødning svarende til 214,62 DE på ejede/forpagtede arealer, i alt 129,58 ha. Udbringningen er på 1,66 DE/ha og det maksimale harmoniarealkrav på 1,7 DE/ha overholdes. Af det samlede antal DE produceret på ejendommen, 264,27 DE, afsættes der 8,66 DE ved afgræsning **indenfor** udbringningsarealet og 8,66 DE afsættes ved afgræsning **udenfor** harmoniarealet. Der afsættes desuden 41 DE kvæggylle til aftalearealer på i alt 33,10 ha (1,24 DE pr ha). Dvs. at der i alt tilføres kvæggødning fra 214,62 DE, som i alt bidrager med 18.380 KgN (2005/2006 norm) og 3.168 KgP.

Harmonikravet på aftalearealerne er overholdt. I projektet på Langmosevej 3, udbringes gødning fra 41 DE kvæg på 33.10 ha, det giver et harmonikal på 1,24 DE pr. ha.

Ejendom	Mark nr.	Samlet mængde husdyrgødning
Kirsten Peder- sen Iller Byvej 37 8643 Ans	"Kirsten" 1, 3, 4 6, 7, 11, 12	29 DE
Jens Døssing Langmosevej 7 8643 Ans	"Jens" 1-0, 2-0, 3-0, 4-0	12 DE

Ud fra oplysningerne om den anvendte mængde husdyrgødning ved nudrift og ansøgt drift samt oplysninger om N- og P-klasser for det ansøgte udbringningsareal, viser beregningerne, at beskyttelsesniveauet for kvælstof og fosfor er overholdt.

Silkeborg Kommune vurderer, at der ikke er forhold der taler for at skærpe krav til fosfor eller kvælstofudledning i forhold til de generelle afskæringskriterier.

Der er sat krav til dokumentation af, forpagtnings- og overførselsaftaler, da det husdyrtryk, som ansøger oplyser, ligger til grund for beregningen af kvælstofudvaskningen og fosforbalancen fra husdyrbruget. Det er dermed grundlaget for, at der er overholdelse af de fastlagte beskyttelsesniveauer.

grænser op til § 3 beskyttede områder herunder § 3 beskyttede vandløb, søer, vandhuller, enge, moser varetager hensynet til § 3 beskyttelsen.

78. Der må ikke sprøjtes eller køres husdyrgødning eller handelsgødning ud i en afstand af 2 m omkring naturlige og højt målsatte vandløb og søer og vandhuller omfattet af naturbeskyttelseslovens § 3.
79. Det skal ved dyrkning og gødning af de vandløbsnære arealer sikres at der ikke sker direkte afstrømning til vandløbet og der må ikke etableres afvandingsrender på markerne til afledning af vand til vandløb.
80. Udbringning af gødning mm. samt udbringning af ensilagesaft fra silopladsen må ikke foretages på jord som er vandmættet, oversvømmet, frossen eller dækket af sne samt på stejle skrånende arealer, hvor der er risiko for afstrømning.
81. Udbringning af ensilagesaft skal foregå ved udlægning med slæbeslager el. nedfældning efter det er konstateret, at ovennævnte vilkår kan efterleves.

Ingen af udbringningsarealerne grænser direkte op til § 7 arealer jf. lov om miljøgodkendelse m.v. af husdyrbrug.

Godkendelsen omfatter ikke udbringning af husdyrgødning på arealer, der er registrerede som beskyttede naturtyper.

Alle arealer har tidligere modtaget husdyrgødning, derudover nedfældes flydende husdyrgødning på arealer der ligger indenfor 1000 m fra § 7 areal jf. krav husdyrgødningsbekendtgørelsen. Silkeborg Kommune vurderer derfor, at ammoniakfordampningen fra udbringning af husdyrgødning ikke vil medføre en væsentlig merbelastning af beskyttede naturtyper.

En del arealer ligger i umiddelbar nærhed af § 3 områder. Der er derfor sat vilkår til driften af arealerne ikke må påvirke naturområderne negativt.

Der er, for at sikre mod udvaskning af gødning og sprøjtemidler til vandløb og beskyttelse af beskyttede søer, stillet vilkår om, at der ikke må ske gødsning, dyrkning eller sprøjtning i en bræmme på 2 m langs vandløb og søer omfattet af naturbeskyttelseslovens § 3. Dette er en skærpelse af vandløbslovens generelle bræmmebestemmelser, jf. vandløbslovens § 69.

Der er enkelte arealer beliggende i tæt tilknytning til vandløb, der er for at beskytte vandløbene mod direkte afstrømning og erosion, sat vilkår til sikring af dette. Der er også sat vilkår til at der ikke må etableres afvandingsrender.

Udbringning af ensilagesaft fra silopladsene skal ske i overensstemmelse med bestemmelser Husdyrgødningsbekendtgørelsen. Derfor er der stillet vilkår om, udbringningsmetode og om at der ikke udbringes, når der er vandmættet, oversvømmet, frossen eller snedækket jord eller risiko for afstrømning.

Af hensyn til tilstanden i søerne i Silkeborg Kommune, har kommunen fokus på, at der opnås tilnærmelsesvis fosforbalance. På de ejede/forpagtede udspretningsarealer som der er projekteret med på Langmosevej 3, er der et fosforoverskud på -0,5 kg P/år det vil sige, at der fraføres mere fosfor end der tilføres ejendommen. Silkeborg Kommune vurderer derfor at det ikke er nødvendigt at stille vilkår til fodring på ejendommen.

Ud fra oplysningerne om den anvendte mængde husdyrgødning ved nudrift og ansøgt drift samt oplysninger om N- og P-klasser for det ansøgte udbringningsareal viser beregningerne at beskyttelsesniveauet for kvælstof og fosfor er overholdt.

Der er ingen ejede/forpagtede arealer beliggende i nitratfølsomme indvindingsområder. Kort over drikkevandsområder og nitratfølsomme områder er vedlagt bilag 9.

Stort set alle udbringningsarealerne er beliggende i område

med særlige drikkevandsinteresser, det vurderes at de generelle udspretningsregler er tilstrækkelige til at sikre grundvandet i disse områder.

Silkeborg Kommunes samlede vurdering

På baggrund af ansøgningsmaterialet samt kommunens registreringer af områdets grundvands-, vandløbs- og naturforhold har kommunen vurderet, at miljøgodkendelsen, med de pågældende vilkår for lokalisering, indretning og drift af husdyrbruget, **ikke** vil medføre en væsentlig virkning på miljøet.

Det er derfor Silkeborg Kommunes opfattelse at:

- udvidelsen kan ske under hensyntagen til de landskabelige værdier
- driften kan ske uden væsentlige gener for naboer (lugt-, støj-, støv-, flue- og lysgener, affaldsproduktion m.v.)
- ejendommen drives under anvendelse af den bedste tilgængelige teknik (BAT),
- der er sikret en tilfredsstillende beskyttelse af jord, grundvand, overfladevand og natur med dens bestande af vilde planter og dyr og deres levesteder, herunder områder, der er beskyttet mod tilstandsændringer eller fredet, udpeget som internationalt naturbeskyttelsesområde eller udpeget som særlig sårbart over for næringsstofpåvirkning.

På grundlag af de i sagen foreliggende oplysninger overholder udvidelsen endvidere afskæringskriterierne, derfor meddeler Silkeborg Kommune miljøgodkendelse til ejendommen på en række vilkår.

Udtalelse fra andre myndigheder

I og med at udbringningsarealer og anlæg på Langmosevej 1, 8620 Kjellerup, udelukkende ligger i Silkeborg Kommune, er der ikke foretaget høring i nabokommuner, eller ved andre myndigheder. Nærmeste nabo kommune er Viborg Kommune som starter ca. 2 km nord for Langmosevej 3.

Påvirkning af omgivelserne

I det følgende behandles det ansøgte i forhold til

- Landskabet
- Naboer (placering, lugt-, støj-, flue- og lysgener m.v.)
- BAT - bedste tilgængelige teknik
- Energi og ressourcer
- Uheld og driftsforstyrrelser
- Jord
- Grundvand
- Overfladevand
- Natur

Der gives godkendelse til etablering af et dyrehold svarende til 264,27 DE i kvæg. Det er antallet af dyr der angiver den tilladte

delige produktions størrelse. De angivne DE er opgivet i henhold til den ved godkendelsestidspunktet gældende Husdyrgødningsbekendtgørelse.

Der gives godkendelse til at husdyrgødning svarende til

Dyretype (tung race)	Ansøgt drift	
	Stk.	DE
Malkekøer	145	206,12
Småkalve (0-6 mdr.)	36	9,73
Tyrekalve (40-60 kg)	72	0,94
Opdræt (6-8 mdr.)	12	4,08
Opdræt (8-27 mdr.)	84	43,40
I alt		264,27

Af det samlede antal DE (264,27 DE), skal der afsættes minimum 8,66 DE ved afgræsning **udenfor** udbringningsarealet og minimum 8,66 DE ved afgræsning **indenfor** udbringningsarealet. Det betyder at der på egne og forpagtede arealer, i alt 129,58 ha, kan udbringes husdyrgødning svarende til 214,62 DE på ejede/forpagtede areal, i alt 129,58 ha. Udbringningen er på 1,66 DE/ha og det beregnede maksimale harmoniareal-krav på 1,7 DE/ha overholdes. Der afsættes desuden 41 DE kvæggylle til aftalearealer på i alt 33,10 ha. Dvs. at der i alt udbringes kvæggødning fra 214,62 DE, som i alt bidrager med 18.380 KgN (2005/2006 norm) og 3.168 KgP.

Harmonikravet er 1,7 DE/ha for egne/forpagtede arealer. Udbringningen er på 1,66 DE/ha, med et ansøgt harmoniareal på 129,58 ha ejet og forpagtet jord, er harmonikravet dermed overholdt.

Harmonikravet på aftalearealerne er overholdt. I projektet på Langmosevej 3, udbringes gødning fra 41 DE kvæg på 33,10 ha, det giver et harmonisk på 1,24 DE pr. ha.

Varetagelse af hensyn til landskab

Den nye godkendelsesordning gennemfører VVM-direktivet og IPPC-direktivet for så vidt angår husdyrbrug og samler kravene til ansøgning og myndighedsbehandling med de relevante dele fra bekendtgørelse om godkendelse af listevirksomhed og planlovens bestemmelser om landzoneregulering.

Ejendommen, Langmosevej 3 er beliggende i det åbne land ca. 2,6 km V for Ans By som er den nærmeste byzone i området.

Der er tale om et åbent landskab, præget af landbrugsdrift af forskellig størrelse og spredt landbrugsbebyggelse. Ejendommen er omgivet af landbrugsarealer, og er mod øst afskærmet ved læhegn og spredt beplantning.

Udvidelsen af malkekvægholdet ønskes foretaget indenfor de eksisterende stalde.

Der projekteres med et nyt areal på ca. 250 m² til opstilling af uendørs kalvehytter, og der er i forbindelse med ansøgningen om denne placering ansøgt om dispensation fra afstandskravet til privat fællesvej.

Frank Pedersen ønsker desuden at opføre et nyt plansiloanlæg på ca. 800 m² med afløb til en separat opsamlingsbeholder, hvorfra det projekteres med at overfladevandet udbringes på landbrugsjord. Derudover projekteres der med et nyt befæstet areal på ca. 500 m², hvorfra overfladevandet ledes til gyllebeholder.

Placeringen er blandt andet bestemt af produktionen på ejendommen, hvor en sammenbygning for nuværende er mest hensigtsmæssig. (se bilag 1).

De bygningsmæssige udvidelser er beliggende udenfor bygge- og beskyttelseslinjer.

Der er søgt om dispensation fra afstandskravet til privat fællesvej idet det ansøgte byggeri af en støbt plads til opstilling af kalvehytter kommer tættere end afstandskravet på 15 meter. Placeringen af kalvehytterne på det ansøgte sted er mest hensigtsmæssig i forhold til de øvrige bygningers placering og driften deraf. Det er ikke muligt at etablere overdækning, samt fast bund med forbindelse til gyllebeholderen på kalvehytternes nuværende placering. For at der er plads til samtlige kalvehytter under tag, således bl.a. arbejdsmiljø og dyrevelfærd tilgodeses, er det nødvendigt at området bliver stort nok, hvorfor byggeriet kommer ud over afstandskravet til den private vej.

Kommunen vurderer, at det samlede bygningsanlæg – efter udbygningen – vil fremstå som en driftsmæssig enhed, der kræves således ikke tilladelse efter § 22 i husdyrloven (dvs. tilladelse til byggeri uden tilknytning til ejendommens hidtidige bebyggelsesarealer.)

Kommunen vurderer tillige, at udvidelsen af plansiloarealet og befæstede arealer, samt opstilling af kalvehytter, ikke vil ændre væsentligt på oplevelsen af landskabet.

Det vurderes endvidere, at de stillede vilkår ved ejendommens ophør, er tilstrækkelige i forhold til at undgå forureningsfare og for at bringe stedet tilbage i tilfredsstillende miljømæssig stand herunder hensyn til varetagelse af landskabelige hensyn.

Naboer –placering,– lugt-, støj-, flue- og lysgener m.v.

Godkendelsen bortfalder, såfremt den ikke er udnyttet inden 2 år fra denne afgørelses meddelelse. Med "udnyttet" menes, at

det ansøgte byggeri er taget i brug, og der er indsat et dyrehold svarende til den ansøgte produktion. Derfor er der indsat et vilkår om egenkontrol, der skal sikre, at husdyrholdet er indsat inden udløbet af den fastsatte periode. Det er således ikke tilstrækkeligt, at en opbygning er påbegyndt.

- Tidsplan for udbygningen

Så snart godkendelsen er meddelt igangsættes det ansøgte byggeri. Udvidelsen af husdyrholdet planlægges primært at ske med tillæg af egne dyr. Det maksimale ansøgte husdyrhold og byggeri forventes at være opnået/udført senest 2 år efter godkendelsen er meddelt.

- Placering af nye anlæg

Ud fra ansøgers oplysninger om nybyggeriet højde, farve og placering, er det Silkeborg Kommunes vurdering, at udbygningen af de befæstede arealer og siloplads samt opstilling af kalvehytter ikke vil komme til at skærme udsynet for de nærmeste naboer. Denne vurdering beror på at de omkringboende i forvejen har begrænset eller slet ingen udsyn i retningen af driftsbygningerne på Langmosevej 3, fordi de omkringboende og Langmosevej 3 er afskærmet af læhegn eller spredt beplantning. Terrænet omkring Langmosevej 3, er relativt fladt og indsigten til ejendommen brydes derfor mest af beplantninger og andre bygninger i landskabet.

- Kumulativ effekt

Oplysningerne om kumulation skal bruges i lugtberegningen. Er der andre husdyrbrug, som medfører lugtgener i det samme punkt i byzone, samlet bebyggelse eller nabo, skærpes kravene til geneafstanden i forbindelse med ansøgningen. Der er ikke andre ejendomme med over 75 DE indenfor 100 meter af naboejendommen eller indenfor 300 meter ift. samlet bebyggelse og byzone.

- Lugt

Det vurderes, at der med rimelighed kan reguleres i kvægbesætningen. Det er dog forudsat, at det samlede antal DE eller geneafstanden for lugt ikke forøges (dette kræver godkendelse), idet en normal malkekvægbesætning kræver en vis fleksibilitet med hensyn til opdræt.

Geneafstande (i meter) fra ejendommen ved ansøgte projekt er beregnet som følger:

	Beregnet geneafstand i meter ukorrigeret.	Faktisk afstand i meter (kostald Byg nr. 1.1.1.)
Enkeltbolig	62,74	*405,46
Samlet bebyggelse	111,53	*3126,42
Byzone	198,41	*2613,49

*afstande er mål fra den stald hvor den største udvidelse foretages (kostalden – Byg nr. 1.1.1)

Nærmeste nabobeboelse er ejendommen Skovsborgvej 5 (ejendom uden landbrugspligt). I ansøgningsystemet er det beregnet, at der efter udvidelsen vil være en geneafstand på 62,74 m til enkeltbolig. Da den reelle afstand mellem nærmeste staldbygning på Langmosevej 3 og beboelsen på Skovsborgvej 5 er ca. 355 m, vurderes det, at der ikke vil opstå lugtgener ud over det forventelige og acceptable som følge af udvidelsen.

Geneafstanden til byzone er beregnet til 198,41 m, og den reelle afstand til Ans By er over 1000 m. Det forventes derfor ikke, at der opstår øgede lugtgener i forhold til Ans By.

For alle områder er genekriteriet overholdt, da den ukorrigerede geneafstand er kortere end afstanden til områderne.

Konsekvensområdet for ejendommens lugtafgivelse er beregnet ud fra den NY beregningsmodel. For det ansøgte projekt er konsekvensområdet beregnet til 230 m jf. IT-regneark version 3.19a_uDE.

Konsekvensområdet vil sige det område, hvor lugten fra ejendommen kan konstateres – uden at den af den grund vurderes at være til gene for omkringboende.

Det vurderes samlet, at godkendelsen ikke vil medføre øgede lugtgener for naboejendomme, samlet bebyggelse og byzone, da genekriterierne er overholdte. Det vurderes derfor, at ejendommens lokaliseringsforhold er tilfredsstillende for et landbrug af denne størrelse. Det må dog forventes at beboelser indenfor konsekvensområdet på 230 m vil opleve øget lugt, idet lugtgeneafstanden øges ved det ansøgte projekt, men lugtgenerne er beregnet til at ligge under de fastlagte beskyttelsesniveauer for lugt.

Der fastsættes vilkår om, at såfremt der skulle opstå gener for de omkringboende, eller såfremt kommunen finder det nødvendigt, skal ejendommen lade foretage undersøgelse af forskellige lugtkilder og/eller behandling af staldlugtmissionen, således at lugten uden for ejendommen formindskes.

- Støj

På grund af afstanden til nærmeste nabo og landskabsmæssige forhold herunder beplantning vurderes landbrugets faste anlæg m.v. ikke at give anledning til en støjpåvirkning af omgivelserne, som vil medføre gener for de omkringboende.

Dog fastsættes der vilkår om, at såfremt der skulle opstå gener for de omkringboende, eller såfremt tilsynsmyndigheden finder det nødvendigt, kan der kræves udført støjmålinger efter nærmere definerede anvisninger.

- Fluer mm.

I forbindelse med dyreholdet kan der forekomme gener fra skadedyr (rotter, mosegrise m.v.), som straks skal afhjælpes, samt gener fra fluer, som skal bekæmpes effektivt, hvorfor der stilles vilkår herom.

Det vurderes, at ejendommens skadedyrsbekæmpelse er tilfredsstillende. Bemærk at retningslinjerne fra Statens Skadedyrlaboratorium opdateres 1 gang årligt.

- Støv

Med hensyn til støvgener fra gården forventes det ikke at give væsentlige problemer. Dog henvises der til god landmandspraksis, at al transport til og fra ejendommen skal, for at begrænse støvgener, foregå ved hensynsfuld kørsel samt at alle aktiviteter på ejendommen planlægges, herunder også levering og udkørsel, således at omgivelserne påvirkes mindst muligt.

- Lys

Det er oplyst at der er udendørs lys ved mælketank og maskinhus og at der er lys i staldene efter behov.

Da ejendommen er godt afskærmet for indsyn i forhold til naboer forventes lys i og omkring driftsbygningerne ikke at give væsentlige problemer.

Dog fastsættes der vilkår om, at såfremt der skulle opstå gener for de omkringboende, eller såfremt kommunen finder det nødvendigt, skal ejendommen lade foretage undersøgelse af forskellige lyskilder, således at lyset uden for ejendommen formindskes.

- Affald

Ejendommen er omfattet af reglerne i affaldsbekendtgørelsen, derfor skal man på ejendommen føre registrering over affaldsproduktionen efter de gældende regler. Det er BAT at registrere affaldsproduktionen og derved skaffe sig et overblik over evt. indsatsområder, hvor man kan minimere affaldsproduktionen.

Der er udarbejdet et affaldsregulativ for erhvervsaffald gældende for virksomheder i Silkeborg Kommune. Dette regulativ er gældende for ejendommen, hvilket betyder, at man skal anvende den kommunale modtageplads eller anvende godkendte transportører.

Silkeborg Kommune har ingen indsamlingsordning men en anvisningsordning. I praksis betyder det, at ejendommen selv skal lave en aftale med en transportør om at få hentet det sorterede affald og bragt affaldet til et behandlingsanlæg. Transportøren skal være registreret i kommunen, og kommunen skal have en anvisningsaftale med modtageanlægget. I forbindelse med ansøgningen er det oplyst, at der er truffet aftale med firmaet "Marius Pedersen" om tømningensordning for for-

brændingseget affald. Derudover er det oplyst at der årligt afleveres ca. 3000 kg plastik på genbrugspladsen og at der afhentes jernaffald af produkthandler.

Ønsker man at aflevere enkelte fraktioner til anden bortskaffelsesordning, skal der gives dispensation fra Silkeborg Kommune.

Oplag af affaldsprodukter må ikke medføre forurening eller risiko for forurening af omgivelserne, herunder af jord, vandområder, grundvand, luft eller kloak samt uhygiejniske forhold.

- Transport

Ejendommen ligger hensigtsmæssigt ift. til og frakørselsforhold og transporter til og fra marker. Udspretningsarealerne ligger i en omkreds af ca. 4 km fra ejendommen og de gødningsopbevaringsanlæg som hører til ejendommen. Al transport foregår i landzone og det er ikke nødvendigt med transporter gennem byområder eller områder med samlet bebyggelse.

Det er oplyst af ansøger at antallet af transporter forbliver uændret i forhold til nudriften.

På baggrund af ansøgers oplysninger om transport, vurderes det at antallet af transporter ikke er af et omfang, som vil indebære væsentlige forøgede gener for omkringboende.

BAT - bedste tilgængelige teknik.

Strategien i lov om miljøgodkendelse af husdyrbrug m.v., bygger på forureningsbegrænsningsprincippet, der er beskrevet i lovens § 1. Lovens strategi prioriterer forebyggelse højest. Forurening skal først og fremmest forebygges ved anvendelse af renere teknologi, herunder mindre forurenende råvarer, processer og anlæg. Den forurening, der ikke kan forebygges, skal begrænses mest muligt ved anvendelse af bedst mulige renseteknologi.

Ved godkendelse af husdyrbrug efter loven skal husdyrbruget og godkendelsesmyndigheden i forbindelse med godkendelsen foretage en vurdering af virksomhedens teknologi i forhold til det, som beskrives som "Bedste Tilgængelige Teknik".

I forbindelse med behandlingen af ansøgningen om miljøgodkendelse er der foretaget en vurdering af anvendte virkemidler til begrænsning af skadelig miljøpåvirkning. Desuden er foretaget en vurdering af begrundelser for fravalg af virkemidler. Vurderingen har til hensigt at belyse, om der på ejendommen / ejendommen er anvendt bedst tilgængelig teknik, dvs. en teknik som under indtryk af økonomisk proportionalitet i videst mulig omfang begrænser skadelige miljøpåvirkninger.

Der er i forhold til kommunens niveau for BAT på landbrugsområdet foretaget vurderinger for områderne.: management, foder, staldindretning, forbrug af vand og energi, opbevaring/ behandling og udbringning af husdyrgødning

- Management

På ejendommen er der taget følgende forholdsregler:

- Der føres journal over spredning af husdyrgødning på markerne i form af mark og gødningsplan, som endvidere bruges til planlægning af kommende sæsons spredning.
- Der føres sprøjtejournal.
- Vand- og energiforbrug opgøres årligt i forbindelse med regnskabet.
- Der er lavet beredskabsplan, så forholdsregler i forbindelse med uheld med gylle, brand mv. er beskrevet.
- Der foretages daglige tjek og løbende service på anlægene efter behov.

På baggrund af ovenstående vurderes det, at ansøger bruger BAT indenfor management.

Det er BAT at registrere affaldsproduktionen og derved skaffe sig et overblik over evt. indsatsområder, hvor man kan minimere affaldsproduktionen. Derfor skal man på ejendommen føre registrering over affaldsproduktionen (i form af f.eks. kvitteringer og fakturaer fra godkendt vognmand).

Udarbejdelse af beredskabsplan opfattes af kommunen som værende BAT idet udarbejdelsen af planen gør at man får vurderet og gennemtænkt forskellige former for procedurer ved diverse uheld således at evt. skader ved uheld kan minimeres.

I forhold til BAT skal alle aktiviteter på ejendommen planlægges, herunder også levering og udkørsel, således at omgivelserne i øvrigt påvirkes mindst muligt. Det er på baggrund af den beskrevne drift vurderet at det ansøgte projekt lever op til dette.

- Foder

At der anvendes de bedste foderblandinger til effektivisering af fodringen og minimering af udskillelsen af næringsstoffer anses som BAT.

I Silkeborg Kommune findes en række søer, hvor det er nødvendigt at sikre, at der ikke tilledes fosfor, fordi fosfor er den begrænsende faktor for algevækst. Det betyder, at det kan være nødvendigt at skærpe ved at stille krav om at fosforoverskuddet pr. ha. pr. år søges begrænset mest muligt, således der tilnærmelsesvist opnås fosforbalance for ejendommen.

For ejendommen gælder der i øvrigt at der udarbejdes løbende foderplaner efter de nyeste normer og viden på området. Der er i den anledning særlig opmærksomhed på fosfor- og råproteinindholdet i foderet som søges minimeret mest muligt, dog naturligvis under hensyntagen til dyrenes velfærd og produktion.

Silkeborg Kommune har vurderet, at ejendommen med de iværksatte tiltag indenfor fodring, lever op til kravet om BAT.

- Staldindretning

Det fremgår af forarbejderne til husdyrbrugsloven, at kravet om BAT gælder for både eksisterende og nyetablerede dele af anlægget, når der søges om godkendelse af en ændring eller udvidelse.

Kommunens BAT - niveau for dyretyperne i det ansøgte projekt er som følgende:

Staldnummer og dyretype jf. ansøgning	BAT niveau	Staldtype ansøgt drift
Ny stald		
1.1.5. Kalvehytter Tyrekalve og ungtyre	Intet fast BAT - staldsystem	Dybstrøelse (hele arealet)
Eksisterende stalde med udvidelse/ændring		
1.1.1. Kostald Malkekøer	Præfabrikerede drænedede gulve m. skraber.	Sengestald med spalter (kanal, bagskyl eller ringkanal) + Skrabe hver 2. time.
1.1.2. Kalvestald Småkalve (0-6 mdr.)	Intet fast BAT - staldsystem	Dybstrøelse (hele arealet)
1.1.2. Kalvestald Kvie/stud (6-8 mdr.)	Intet fast BAT - staldsystem	Dybstrøelse (hele arealet)
1.1.3. Kvier Kvie/stud (8-27 mdr.)	Intet fast BAT - staldsystem	Sengestald m/spaltegulv (kanal, bagskyl eller ringkanal)
1.1.6. Kvier Kvie/stud (8-27 mdr.)	Intet fast BAT - staldsystem	Sengestald m/spaltegulv (kanal, bagskyl eller ringkanal)
1.1.7. Kælvningsstald Malkekøer	Dybstrøelse	Dybstrøelse (hele arealet)

Af ovenstående tabel fremgår det, at der ikke er valgt BAT stald for dyretypen malkekvæg i bygning nr. 1.1.1., i stedet er det valgt at indsætte skraber på spaltegulvarealet i eksisterende kostald. For kalve og opdræt findes der ikke noget fast BAT system endnu. Hvad angår gulvtype i kælvningsbokse, hos småkalve og tyrekalve er dybstrøelse den mest optimale løsning.

Ansøger har i arbejdet frem mod denne konkrete ansøgning om udvidelse af dyreholdet, foretaget forskellige økonomiske og miljømæssige beregninger på udvidelsen af dyreholdet.

Byg nr. 1.1.1:

Da der er tale om en meget lille udvidelse/udfyldning af staldens kapacitet, vil der ikke ske ændringer i staldens inventar.

Stalden er bygget i 1994 og i 2003 efter den tids bedste teknologi, derudover er der etableret skraber i 2003. Såfremt der skal installeres BAT (eksempelvis fast gulv m dræn og skrab) vil det kræve en gennemgribende renovation af stalden, hvormed der ikke er proportionalitet med den ønskede udvidelse.

Ved etablering af et forsøringsanlæg kræves der en beton, der er beregnet til at kunne tåle syrepåvirkningen fra svovlsyrebehandlingen. Det er uvist om betonen under stalden kan modstå denne syrepåvirkning. Der vil i forhold til den lille udvidelse ikke være proportionalitet, hvis betonen under stalden skal skiftes ud således den kan holde til syrepåvirkningen fra forsøringsanlægget.

I forbindelse med en senere udvidelse eller ændring vil der blive undersøgt hvad der er BAT på det pågældende tidspunkt, og der vil blive taget hensyn til dette .

Byg nr. 1.1.2:

Kalvene går i dybstrøelse, hvilket er den mest optimale løsning.

Byg nr. 1.1.3:

Kvierne går i sengebåsestald med spalter. Der skal ikke ændres i staldende, men blot fyldes op med dyr, så der bliver ikke etableret skraber eller forsøringsanlæg i forbindelse med denne udvidelse.

Stalden er bygget i 2003 efter den tids bedste teknologi. Såfremt der skal installeres BAT (eksempelvis fast gulv m dræn og skrab) vil det kræve en gennemgribende renovation af stalden, hvormed der ikke er proportionalitet med den ønskede udvidelse.

Ved fremtidige udvidelser eller ændringer, vil ejer sætte sig ind i hvad der er BAT på det pågældende tidspunkt og tilpasse sit byggeri efter dette. Det generelle ammoniakkrav kan opfyldes med skraberne på spalterne hos malkekvæget.

Byg nr. 1.1.4:

Kalvehytter med dybstrøelse, hvilket er den mest optimale løsning

Byg nr. 1.1.5:

Ansøgt placering af kalvehytter. Hytterne placeres under tag for at opnå bedst beskyttelse mod regn og vind. Der er dybstrøelse.

Byg nr. 1.1.6:

Kvierne går i sengebåsestald med spalter. Der skal ikke ændres i staldene, men blot fyldes op med dyr, så der bliver ikke etableret skraber eller forsøringsanlæg i forbindelse med denne udvidelse.

Såfremt der skal installeres BAT (eksempelvis fast gulv m dræn og skrab) vil det kræve en gennemgribende renovation af stalden, hvormed der ikke er proportionalitet med den ønskede udvidelse.

Ved fremtidige udvidelser eller ændringer, vil ejer sætte sig ind i hvad der er BAT på det pågældende tidspunkt og tilpasse sit byggeri efter dette.

Byg nr. 1.1.7:

Der er dybstrøelse i kælvingsboksene, dette af hensyn til dyrevelfærd.

Generelt for alle staldene:

Da der er tale om en meget lille udvidelse/udfyldning af staldens kapacitet, vil der ikke ske ændringer i staldens inventar.

Såfremt der skal installeres BAT efter nuværende BAT-krav (eksempelvis fast gulv m dræn og skrab) i staldene med spalter og sengebåse, vil det kræve en gennemgribende renovation af stalden, hvormed der ikke er proportionalitet med den ønskede udvidelse.

Ved etablering af et forsøringsanlæg kræves der en beton, der er beregnet til at kunne tåle syrepåvirkningen fra svovlsyrebehandlingen. Det er uvist om betonen under stalden kan modstå denne syrepåvirkning. Der vil i forhold til den lille udvidelse ikke være proportionalitet, hvis betonen under stalden skal skiftes ud således den kan holde til syrepåvirkningen fra forsøringsanlægget.

I forbindelse med en senere udvidelse eller ændring vil der blive undersøgt hvad der er BAT på det pågældende tidspunkt, og der vil blive taget hensyn til dette .

Det er Silkeborg Kommunes vurdering, at der, såfremt der i en eksisterende stald hvori der sker udvidelse/ændring ikke anvendes bedst tilgængelige staldteknologier jf. Landscentrets BAT-byggeblade for dyretypen, skal der redegøres for, om der kompenseres med tilstrækkelig teknologi ud fra vurdering af økonomisk proportionalitet.

Silkeborg Kommune vurderer, at der med ovennævnte til og fravalg er taget de nødvendige forholdsregler under indtryk af økonomisk proportionalitet. Denne vurdering bygger på, at der ikke er anvendt BAT stald i de eksisterende stalde hvori der sker godkendelsespligtige udvidelser. BAT for malkekøerne er præfabrikeret drænet gulv. Der er som kompensation for fravalget valgt at etablere skrabeanlæg på spaltearealet i stalde 1.1.1.

Det er derfor Silkeborg Kommunes vurdering, at det i denne sag ikke kan vurderes som værende økonomisk proportionalt at indføre BAT i forhold til dyretyperne malkekvæg. Kommune vurderer, at der for det ansøgte projekt, i tilstrækkeligt omfang er redegjort for fravalget af BAT.

Der er ikke stillet vilkår til renovering af stalde, til BAT niveau, da det vurderes at staldenes levetid går udover de 8 år hvor der skal ske revurdering af godkendelsen. Ved revurderingen vil BAT for dette staldanlæg blive behandlet.

- Forbrug af vand og energi

Renere teknologi er et bærende element i Husdyroven. Loven pålægger alle et ansvar, og som landmand kan man både selv indføre renere teknologi og påvirke andre til at indføre renere teknologi bl.a. ved at stille krav, når der købes ind.

Renere teknologi sigter blandt andet på at minimere forbrug af energi, vand og andre råvarer pr. produceret enhed.

For at forbedre den generelle miljømæssige drift ift. ressourcer er BAT følgende:

- At man gennemgår ejendommen med henblik på besparelse på el-forbrug og andre energikilder, evt. sammen med sit energiselskab. Ved jævnlig aflæsning af energimålere kan man hurtigt danne sig et overblik over energiforbruget og samtidig sikre sig mod uforudsete udgifter. Alene ved at forholde sig kritisk til forbruget kan man erfaringsmæssig opnå besparelser på op mod 5-10 % af årsforbruget. .
- At man fører regnskab over forbrug af vand, energi, foder samt kunstgødning, samt minimerer forbruget pr. produceret enhed.
- At vandingssystemet vedligeholdes således, at vandspild undgås
- At der anvendes energibesparende belysning
- At opdage og reparere evt. lækager hurtigst muligt.
- At man til stadighed renholder og vedligeholder anlæg og maskiner således, at de altid fungerer optimalt.
- At man udskifter miljøfarlige stoffer med mere miljøvenlige
- At gøre arbejdsgange og processer mindre belastende for miljøet.

For Langmosevej 3 gør det sig gældende at der årligt sker opførelse af energi- og vandforbrug. Der er varmegeninvinning fra stalden til beboelsen og varmen fra nedkøling af mælken genbruges til opvarmning af vand. Samtidig er ventilationen på ejendommen naturlig.

I forhold til vand sker der endvidere genanvendelse ved at vandet som benyttes til rengøring af malkesystemet genbruges til rengøring af malkerum.

Det er i ansøgningsmaterialet angivet, at der ikke forventes merforbrug i hverken vand til vask eller el. Det anslåede forbrug i ansøgt drift vurderes som værende rimeligt, set i forhold til produktionen.

Drikkevandsforbruget i den ansøgte drift er i ansøgningsmaterialet opgjort til 3704 m³. Vandforbruget i nudriften er af ansøger opgjort til 3450 m³, hvilket betyder at der med udvidelsen vil ske en lille stigning af vandforbruget til drikkevand. Et vandforbrug på 3704 m³ giver, med den ansøgte drift, et vandforbrug på ca. 25 m³ vand pr. årsko, hvilket vurderes at være rimeligt, set ud fra et norm tal på ca. 33 m³ vand pr. årsko.

Det er kommunens opfattelse, at landmanden igennem den beskrevne drift, god landmandspraksis og via uddannelse og dygtiggørelse indenfor landbrugsdriften mm. overholder kravet om BAT.

- Opbevaring/behandling og udbringning af husdyrgødning

For Langmosevej 3 gør der sig følgende forhold gældende i forhold til opbevaring/behandling af husdyrgødning:

Der bliver kun dybstrøelse fra småkalve og kælvningsbokse og sygestier tilbage når ansøgt drift er fuldt gennemført. Der er derfor tale om små mængder. Dybstrøelsen bliver udmuget jævnlige, hvorfor det p.t. er vanskeligt at undgå mellemlager. Dybstrøelsen opbevares i kompoststakke i marken.

For gylletankene gælder, at der er tale om:

- stabile beholdere, der kan modstå mekaniske, termiske og kemiske påvirkninger
- lageret tømmes hvert år og inspiceres visuelt
- beholderens bund og vægge er tætte
- der ingen spjæld er, men alt overpumpes via neddykket rør
- gyllen kun omrøres umiddelbart før tømning
- der føres logbog over flydelaget og beholderne kontrolleres ved 10-års beholderkontrollen

For udbringning af husdyrgødning gør følgende sig gældende for driften på Langmosevej 3:

Der udarbejdes hvert år en mark- og gødningsplan, hvorved det sikres at mængden af gødning tilpasses afgrødens forventede behov. I planen tages der bl.a. hensyn til jordbundstype, sædskifte, vanding, planternes udbytte og kvælstofudnyttelsen. Maskinstation udbringer gyllen. Gyllen køres ud med gyllevogn med slæbeslanger eller nedfælder og kran. Der vil forekomme ammoniakfordampning og lugtgener fra marker, hvorpå der er udbragt gylle. Omfanget afhænger af vejrforhold (temperatur, vindforhold og evt. nedbør). Da gyllen køres ud på veletablerede afgrøder og/eller nedfældes i sort jord, minimeres ammoniakfordampning og lugtgenerne pga. mindre

fordampning og hurtigere optagelse i planterne. Der køres aldrig på vandmættet, oversvømmet, frossen eller snedækket areal. Gylleudbringning sker normalt kun på hverdage.

Silkeborg Kommune vurderer sammenfattende, at der med den beskrevne drift, med de stillede vilkår og med ovennævnte til og fravalg, er taget de nødvendige forholdsregler under indtryk af økonomisk proportionalitet, at ejendommen lever op til BAT.

Uheld og driftsforstyrrelser

En væsentlig risikofaktor er uheld i forbindelse med overpumpning af gylle. Det skal derfor sikres, at der ved utilsigtet start ikke pumpes gylle udenfor tanken. Ligesom overpumpningen skal ske under opsyn.

Udover at være BAT, så er det Silkeborg Kommunes opfattelse, at en beredskabsplan vil være til stor hjælp for landmanden, såfremt der skulle ske et uheld, både med hensyn til små hændelser som f.eks. oliespild og store som f.eks. brand, hærværk o.l.

I arbejdet med udarbejdelsen af en beredskabsplan får landmanden mulighed for at gennemgå sin ejendom og foretage en risikovurdering af, hvorvidt der skal ændres på indretning og drift, således at risikoen for forurening i forbindelse med uheld minimeres.

Planen skal ikke kun omfatte de uheld der kan ske på selve ejendommen, men skal ligeledes omfatte f.eks. beredskab i forbindelse med transport af kemikalier til ejendommen og mellem ejendom og marker.

Planen skal gennemgås med de ansatte mindst 1 gang hvert år, for at holde planen ajour. Planen skal gennemgås med nyansatte når de tiltræder.

Endvidere er planen kun anvendelig hvis man kan få fat i den, derfor stilles der krav om at den skal være let tilgængelig og synlig.

Der er stillet vilkår om, at der skal udarbejdes beredskabsplan for ejendommen. Planen er indsendt sammen med ansøgningen om miljøgodkendelse.

Ved evt. anvendelse af udenlandsk arbejdskraft er der desuden stillet vilkår om at beredskabsplanen og vilkårene for denne godkendelse skal oversættes til et sprog, der er let at forstå for den ansatte.

Jord

For at forhindre spild og forurening af jord og grundvand stilles der krav om, at al håndtering af gylle skal foregå under opsyn

samt, at håndteringen foregår på en sådan måde, at evt. gener begrænses. F.eks. at der først sker omrøring af gyllebeholderen, kort tid før beholderen skal tømmes f.eks. ved udspredding. Påfyldning af gylle til gyllevogn foregår under opsyn. Gyllebeholder er uden fastmonterede pumper, der ved tekniske fejl eller sabotage kan forårsage gylleudslip til miljøet, hermed er risikoen for utilsigtet gylleudslip minimal. Der forefindes rendegraver og minilæsser samt bigballer på ejendommen, der vil kunne anvendes til at inddæmme gylleudslip. Gylle udbringes i henhold til gældende regler således, at der ikke er risiko for tilledning af gylle til dræn og vandløb.

Det vurderes at driften omkring gyllehåndteringen på ejendommen vil medføre tilstrækkelig sikkerhed for, at der ikke sker spild af husdyrgødning.

For at undgå forurening pga. af spild eller uheld skal overjordisk oplag af olier, opbevares på tæt bund og uden mulighed for afløb. Da der endvidere er stor risiko for spild på jorden, hvor traktorer og andre motoriserede landbrugsmaskiner påfyldes brændstof mm, er der stillet krav om, at stederne skal være udformet således, at der ikke kan ske afløb til og forurening af jord, kloak, overfladevand eller grundvand.

Der henvises i øvrigt til olietankbekendtgørelsen (Bek. nr. 724 af 1. juli 2008), idet der gøres opmærksom på, at ejeren af overjordiske ståltanke under 6000 l skal sikre, at typegodkendte tanke med korrosionsbeskyttelse skal sløjfes senest 40 år efter fabrikationsåret. Øvrige ståltanke skal sløjfes senest 30 år efter fabrikationsåret, mens tanke hvis fabrikationsår ikke er kendt, skal sløjfes senest d. 31. august 2008.

Det er kommunens vurdering, at der er en miljømæssig risiko forbundet med vask af maskiner og ikke mindst sprøjteudstyr. Der er derfor stillet vilkår om, at vask skal ske på en vaskplads med afløb til en opsamlingsbeholder for flydende husdyrgødning, som det er oplyst i ansøgningen. Herved vil vaskewater blive ført til gyllebeholderen og udspreddt med gyllen, hvilket vil være en miljømæssigt bedre løsning.

Der er ligeledes stillet vilkår om, at vaskpladsen skal anvendes ved påfyldning af sprøjtemidler. I ansøgningen er det oplyst at påfyldningen sker ved ejendommen, og at rengøring af sprøjteudstyr sker i marken.

Det vurderes at driften med de stillede vilkår, kan drives uden væsentlig risiko for forurening af jord overfladevand, og grundvand.

Grundvand

Anlæg:

Håndtering af gødning foregår fortrinsvist som gylle. For at sikre at gyllen udbringes så tæt på det tidspunkt, hvor afgrøden har maksimalt næringsstofoptag og størst vækst, og der-

med mindst udvaskning til grundvandet, er der stillet krav om tilstrækkelig opbevaringskapacitet.

Det er vurderet, at der er sikret tilstrækkelig opbevaringskapacitet for gylle, såfremt der på selve ejendommen er minimum 9 måneders opbevaringskapacitet. Opbevaringskapaciteten efter udvidelsen rækker til mindst 10 måneder, så kravet anses derfor for opfyldt på ejendommen.

Markstakke med dybstrøelse overdækkes, jf. § 8 i Husdyrgødningsbekendtgørelsen.

Arealer:

Alle arealer i projektet på Langmosevej 3, 8620 Kjellerup ligger udenfor nitratfølsomme indvindingsområder men indenfor områder med særlige drikkevandsinteresser. Under indtryk af at den samlede udvaskning fra projektet nedbringes i forhold til nudriften, er det kommunens vurdering, at de generelle regler for anvendelse af gødning og regler om plantedække er tilstrækkelige til at tilgodese grundvandsinteresserne.

Kort over drikkevandsområder og nitratfølsomme områder er vedlagt. (bilag 9)

Til sikring af grundvandet er der i indvindingstilladelserne til almene vandværker, ikke almene vandværker, enkeltvandforsyningsanlæg og markvandingsboringer stillet vilkår, om driften i nærzonen omkring boringen. Overholdelse af vilkårene i disse tilladelser sikrer, at der ikke sker nedsivning af gødningsstoffer og eventuelle sprøjtemidler til grundvandet langs borerøret eller i boringens nærzone.

For god ordensskyld gøres der endvidere opmærksom på, at der i BEK. nr. 268 af 31. marts 2009 om påfyldning og vask mv. af sprøjter, er krav til, at der ikke må påfyldes og vaskes indenfor 300 m af almene og ikke-almene vandforsyning.

Overfladevand

- Vandløb og søer

Målsætningen for vandløb og kilder i Silkeborg Kommune er opdelt i 3 hovedgrupper som beskrevet i nedenstående tabel. Målsætningerne er overført fra regionplanerne for Århus og Viborg Amter, og de gælder, indtil Vandplanerne er endeligt vedtaget.

Målsætninger for vandløb i Silkeborg Kommune⁶

A: Skærpet målsætning	A Særligt naturområde
B: Generel målsætning	B0 Alsidigt dyre- og planteliv B1 Gyde- og yngelopvækstområde for laksefisk B2 Laksefiskevand B3 Karpfiskevand
C: Lempet målsætning	C Kun afledning af vand D Påvirket af spildevand

⁶ Silkeborg Kommuneplan 2009-2020 (Vandløb og søer)

E Påvirket af grundvandsindvinding
F Påvirket af okker

Retningslinjer for vandkvalitetsmålsætninger for søerne, som er fastsat i amternes regionplaner, er gengivet nedenfor.

Retningslinje om målsætninger for søer, som den fremgår af regionplan 2005 for Viborg og Århus amter⁷

A1 (Viborg Amt). Skærpet målsætning	Særlige naturvidenskabelige interesseområder.
A (Århus Amt). Skærpet målsætning	Det naturlige plante- og dyreliv i søen må ikke påvirkes af menneskelige aktiviteter i søen eller i oplandet.
A2 (Viborg Amt). Skærpet målsætning	Badevand
A2/B2 (Århus Amt). Badevand	Kvalitetskravene til badevand skal være opfyldt.
B (Viborg Amt og Århus Amt). Generel målsætning	Viborg Amt: Naturligt og alsidigt plante- og dyreliv. Århus Amt: Det naturlige plante- og dyreliv i søen må kun påvirkes svagt af spildevand.
C. Lempet målsætning	Ingen af søerne i Silkeborg Kommune er omfattet af en lempet målsætning ifølge amternes regionplaner.

Anlæg:

Gyllebeholdere på ejendommen, Langmosevej 3, er alle placeret mere end 100 m fra vandløb og søer. Silkeborg Kommune vurderer endvidere, at en beredskabsplan vil være medvirkende til sikring af miljøet i tilfælde af overløb af gylle mm.

Vand fra det eksisterende plansiloareal på 560 m² ledes til gyllesystemet. Vand fra nye befæstede arealer ledes til en separat beholder, hvorfra det udbringes på landbrugsarealer. Ansøgers marksprøjte er herudover indrettet til at kunne rengøres i marken efter arbejdet. Tagvand fra ejendommens tage, nedsives på egen grund. se bilag 1.

Alle afløb fra tagflader ledes til dræn (se bilag 1). Afløb fra eksisterende og nyt befæstet areal samt fra eksisterende plansilo ledes til gyllebeholder, hvorfra det udbringes på landbrugsjord. Afløb fra det projekterede plansiloareal ledes til en samlebrønd hvorfra det udbringes på landbrugsjord

Der vurderes ikke at være afledning fra befæstede arealer til vandmiljøet hvor der er risiko for forurening med rester af foderstoffer, husdyrgødning eller lign.

Arealer:

Kun en enkelt strækning på ca. 130 meter i mark nr. 36-0 ligger ved eller i nærheden af vandløb (Tanghus Bæk) som løber ud i Hinge Sø. Hinge Sø afvander via. Alling Å, Alling Sø og Gudenåen til Randers Fjord. (se bilag 6) De øvrige arealer

i projektet er ikke vandløbsnære men afvander til små grøfter og moser (Glænsø Mose) (Langmose) (Rotterdam Mose), moserne afvander gennem Tanghus Bæk til Hinge Sø og videre til Randers Fjord.

Tanghus Bæk har en generel målsætning; B1, Gyde og yngelovpækstområde for laksefisk, i det forløb, der løber tæt om de ovenfor nævnte arealer. Hovedparten af vandløbene i Silkeborg Kommune har en generel målsætning, hvor der kun tildeles en svag påvirkning af det naturlige plante- og dyreliv.⁶

På ejendommen er der ingen udbringningsarealer, som skræner mere end 6 grader ned mod vandløb. Det har derfor ikke været relevant at stille vilkår til forebyggelse af afstrømning som følge af erosion. Dog er der stillet vilkår om, at der ikke må etableres afvandringsrender fra marker til eventuelle vandløb.

For generelt at sikre mod udvaskning af gødning og sprøjtemidler til vandløb og søer, er der stillet vilkår om, at der ikke må ske gødskning eller sprøjtning i en bræmme på 2 m langs naturlige eller i regionplanen højt målsatte vandløb og søer omfattet af naturbeskyttelseslovens § 3. Desuden gøres opmærksom på de generelle regler om 2 m dyrkningsfri bræmmer, jf. Vandløbslovens § 69.

Der er ingen målsatte søer i umiddelbar nærhed af ejendommen eller udbringningsarealerne.

Der er kommunens vurdering, at landbrugsdrift, herunder udspredding af gylle i sædvanligt omfang og efter gældende regler på de vandløbs- og sønære arealer, ikke vil påvirke flora og fauna i de aktuelle vandløb og søer. Sekundære effekter som eksempelvis øget udvaskning af næringsstoffer vurderes ikke at have betydning for vandløbsmiljøet. Den ansøgte, fremtidige drift på ejendommen, og på ejendommens udbringningsarealer, vurderes ikke være i modstrid med kommuneplanens vandløbsmålsætninger og naturbeskyttelseslovens bestemmelser om beskyttede naturtyper.

– Marint opland og søopland

Ejendommen Langmosevej 3 og alle de udbringningsarealer som indgår i ansøgningen, ligger i oplandet til Randers Fjord (se bilag 6). Der er ingen målsatte søer i umiddelbar nærhed af ejendommen eller udbringningsarealerne. Dog er nogle af udbringningsarealerne beliggende således, at de via Tanghus Bæk afvander til Hinge Sø. Hinge Sø er målsat; basismålsætning (generel målsætning) B, badevand.

Søer med en generel målsætning (B målsætning) skal have et naturligt og alsidigt dyre og planteliv. Generelt gælder det, at udledning af forurenende stoffer ikke må medføre ændringer

⁷ Silkeborg Kommuneplan 2009-2020 (Vandkvalitet i søerne)

af de fysiske, kemiske og biologiske forhold. Dyre og plantelivet skal således være upåvirket eller kun svagt påvirket af ændringerne.

Randers Fjord er påvirket af for store tilledninger af næringsstoffer (kvælstof og fosfor) fra oplandet, som bl.a. stimulerer væksten af planteplankton og algebevoksninger på bundplanterne og dermed har en negativt effekt på miljøtilstanden i fjorden. Næringsstofbelastningen vanskeliggør derfor opfyldelsen af målsætningerne for fjorden. Hovedparten af næringsstofferne fra oplandet kommer i dag fra diffuse kilder, herunder især landbruget, mens bidraget fra byer og industri er blevet væsentligt reduceret via spildevandsrensning. Der er derfor stillet krav om ekstra beskyttelse for overfladevand i forhold til nitrat og fosfor i lov om husdyrgodkendelse

Det er kommunens vurdering, at landbrugsdrift, herunder udspredding af gylle i sædvanligt omfang og efter gældende regler på de vandløbsnære arealer, ikke vil påvirke flora og fauna i de aktuelle vandløb ej heller i Hinge sø som ligger nedstrøms dele af udbringningsarealerne. Der er i ansøgningens ansøgte drift beregnet en mindre fosforudledning pr/ha/år, end den beregnede fosforudledning i nudriften. Det af ansøgningssystemet beregnede fosforoverskud på -0,5 kg P/ha/år, i den ansøgte drift på ejendommen, og på ejendommens udbringningsarealer, vurderes ikke være i modstrid med kommuneplanens vandløbsmålsætninger og naturbeskyttelseslovens bestemmelser om beskyttede naturtyper.

- Kvælstof i relation til marint opland og søopland

Beskyttelsesniveauet for nitrat er defineret som en skærpelse af det generelle harmonikrav ud fra nitratklasserne 1-3 som er de kvælstof-følsomme områder i forhold til hav & fjord. Afhængig af udbringningsarealernes placering, vil der på ejendomsniveau blive beregnet et samlet krav til hele ejendommen. Reduktionspotentialet, som ligger bag nitratklassen, er et udtryk for, hvor stor en del af kvælstoffet der bliver tilbageholdt i oplandet og derved ikke kommer ud i de danske farvande.

Da alle ejendommens udbringningsarealer har et reduktionspotentiale på 76-100 %, da alle arealer ligger udenfor nitratklasse 1-3, betragtes arealerne robuste. Silkeborg Kommune opfatter nitratklassekortværket som den nyeste viden om kvælstoftilbageholdelsespotentialet i kommunens andel af oplandet til Randers Fjord finder derfor ikke tilstrækkeligt grundlag for, at hele eller dele af udbringningsarealet for husdyrgødning bør skifte nitratklasse som følge af lokale forhold.

Ud fra lovens antagelse om en tilbageholdelse på 76-100 % af kvælstoffet vurderes de generelle harmoniregler at være til-

strækkelige i den konkrete sag i forhold til beskyttelse af overfladevand, og der stilles derfor ikke yderligere vilkår.

Referencesædskiftet er det sædskifte, som i forbindelse med beskyttelsesniveauet for nitrat og fosfor anvendes som udgangspunkt. Systemet fastlægger et referencesædskifte for alle ejendommens arealer, bortset fra arealer, der angives at have vedvarende græs per 1. januar 2007. For hver mark skal desuden aktivt vælges et sædskifte. Vælges samme sædskifte som referencesædskiftet i alle marker stilles ingen krav til sædskiftet i miljøgodkendelsen. På ejendommen er der valgt K4 sædskifte, som også er referencesædskiftet.

Ifølge den indsendte ansøgning viser beregning at det maksimale dyretryk, DE_{max} , er 1,7 og det reelle dyretryk, DE_{reel} for ansøgt drift, er 1,66 DE/ha.

Da DE_{reel} er mindre end eller lig DE_{max} er beskyttelsesniveauet vedrørende nitrat-overfladevand overholdt uanset, hvad de følgende udvaskningsberegninger viser. For god ordens skyld skal det dog nævnes at udvaskningsberegningen af N beregnet via Farm-N viser en udvaskning på 55,20 kg N/ha uden virkemidler (reduceret dyretryk) og en reel udvaskning fra det ansøgte projekt på 55,10 kg N/ha.

Der er altså valgt virkemidler i form af reduceret dyretryk, der reducerer kvælstofudvaskningen med 0,10 kg N/ha i forhold til drift uden virkemidler. Til sammenligning er N-udvaskningen i nudrift beregnet, via Farm-N, til 55,70 kg N/ha. Udvasningen reduceres således med 0,6 kg N/ha i ansøgt drift i forhold til nudrift situationen. Der udvaskes altså 78 kg N pr. år mindre fra rodzonen på ejendommens areal (129,58 ha) i ansøgt drift i forhold til nudrift situationen.

Det kan endvidere ud fra beregningerne i FARM-N (2005/2006 norm) udledes at N-udvaskningen fra ejendommens arealer går fra en maksimal udledning til vandmiljøet på 1732,22 kgN i nudrift til 1713,56 kgN i ansøgt drift dvs. en beregnet reduktion på alt 18,66 kgN fra de 129,58 ha udbringningsareal vedr. Langmosevej 3, 8620 Kjellerup, til Randers Fjord. Dette er beregnet som udvaskning fra rodzonen på udbringningsarealet, reduceret ift. arealernes minimale reduktionspotentiale, 76 %, hvilket svarer til worst case udvaskningen fra arealerne, der alle er beliggende i reduktionspotentiale 76-100 %, uden yderligere omsætning i vandmiljøet. Der findes på nuværende tidspunkt ikke alment tilgængelige beregningsmodeller der kan beregne den eksakte resulterende udledning fra projektet til Randers Fjord.

- Fosfor i relation til marint opland og søopland

Først og fremmest beregner systemet på baggrund af "fosforkortet", hvilke dele af arealet der ligger i oplandet til kystvande i Natura 2000 områder overbelastet med fosfor. Herefter skal

der under de enkelte arealer angives arealets jordbundsklasse, dræningsforhold samt hvor store dele af arealet, der har hvilke fosfortal. De dele af arealet som ligger indenfor fosforkortets opland, har jordbundsklasse 5-10, er drænedede og som har fosfortal 4-6 klassificeres i P-klasse1. De dele af arealet, der i stedet har et fosfortal på over 6 klassificeres i P-klasse3.

Fosforkortet indeholder også oplysninger om hvilke del af arealet, som ligger inde for fosforkortets opland og samtidigt er lavbundsarealer uden for okkerklasse 1. Disse dele klassificeres som P-klasse2, hvis de er drænedede/grøftede

De dele af de pågældende arealer, som ikke opfylder alle kriterierne for henholdsvis P-klasserne 1, 2 og 3, bliver klassificeret som P-klasse 0. Det vil sige, at hvis f.eks. et areal ikke er drænet, så vil det altid blive klassificeret som P-klasse 0 selvom arealet ligger inden for fosforkortet.

Det fremgår af ansøgningen for Langmosevej 3, at der ud af de 129,58 ha udbringningsarealer er der 129,58 ha i P-klasse 0, 0 ha i P-klasse 1, 0 ha i P-klasse 2 og 0 ha i P-klasse 3 (se bilag 7).

Af bilag 7 fremgår det, at 3 af udbringningsarealerne er beliggende helt eller delvist P-klasse 1 eller 3. Det drejer sig om mark, 5-1, 7-0 og 21-0. Grunden til disse arealer ikke fremgår af ovennævnte klassificeringer, på trods af at de af kortet fremstår som beliggende i fosforklasse 1 eller 3, er at ansøger har oplyst at det er sandjord i stedet for lerjord som det vejledende kort angiver, arealerne er derfor blevet klassificeret som P-klasse 0.

I ansøgt drift produceres der husdyrgødning med et totalindhold af fosfor på 3168,24 kg P. Fordelt på de 129,58 ha udbringningsareal, svarer dette til en tilførsel på 24,5 kg P pr. ha pr. år. I gennemsnit fjernes der 25,0 kg P gennem afgrøder ud fra det sædskifte, som ligger til grund for ansøgningen. Der er altså et P-overskud på -0,5 kg P pr. ha pr. år. I forhold til de generelle afskæringskriterier tilføres der i alt 90,2 kg P mindre pr. år end den maksimale fosfortilførsel efter de generelle afskæringskrav.

Da den udbragte mængde fosfor på markerne er mindre end de mængder, som fjernes gennem afgrøder, er der vha. projektilpasninger, nået på et fosforoverskud på -0,5 kg P pr. ha pr. år.

Underskuddet på 0,5 kg P pr. ha pr. år vil blive dækket ind ved indkøb af kunstgødning, men da der ikke er økonomisk incitament til overgødskning med fosfor, vurderer Silkeborg Kommune, at projektet ikke indebærer nogen risici med hensyn til tab af fosfor fra markarealer. Silkeborg Kommune vurderer også at, der ved overholdelse af de opstillede vilkår om

bl.a. randzoner omkring vandløb og § 3 områder, er taget de nødvendige forholdsregler til forebyggelse af tab af fosfor gennem overfladeafstrømning med jord.

Af hensyn til tilstanden i søerne i Silkeborg Kommune, har kommunen fokus på, at der opnås tilnærmelsesvis fosforbalance.

Ud fra oplysningerne om den anvendte mængde husdyrgødning ved nudrift og ansøgt drift samt oplysninger om P-klasser for det ansøgte udbringningsareal er det beregnet, at beskyttelsesniveauet for fosfor er overholdt. Udspreddingen må dog ikke være større, end harmonireglerne giver mulighed for.

Silkeborg Kommune vurderer desuden, at der med de stillede vilkår om bl.a. randzoner omkring vandløb og § 3-områder er taget de relevante forholdsregler til forebyggelse af tab gennem overfladeafstrømning med jord.

- *Internationale naturbeskyttelsesområder – vandområder*
Fuglebeskyttelsesdirektivet fra 1979 og habitatdirektivet fra 1992 indeholder fælles EU-regler for naturbeskyttelse. Direktiverne pålægger bl.a. medlemslandene at udpege og beskytte levesteder og rasteområder for fugle og beskytte truede naturtyper og plante- og dyrearter, hhv. fuglebeskyttelses- og habitatområder (samlet betegnet som internationale naturbeskyttelsesområder eller Natura2000-områder).

Direktiverne fastsætter et overordnet mål for at sikre eller genoprette en gunstig bevaringsstatus for naturtyper, dyre og plantearter. Danmark er forpligtet til at sikre, at der ikke sker en forringelse af status i de udpegede områder og til at iværksætte, hvad der er nødvendigt for at opnå de fastsatte mål.

- EF-fuglebeskyttelsesområderne er områder, der har til formål at beskytte og forbedre levevilkårene for de vilde fuglearter i EU.
- Ramsarområder er vådområder med rigt fugleliv og så mange vandfugle, at de har international betydning. Områderne er indeholdt i EF-fuglebeskyttelsesområderne.
- EF-habitatområder er områder, der er udpeget på baggrund af naturtyper og arter, som er af betydning for EU.

Tilladelser til aktiviteter i eller udenfor internationale naturbeskyttelsesområder må ikke kunne forringe området naturtyper og levestederne for arterne eller medføre forstyrrelser, der har betydelige konsekvenser for de arter, området er udpeget for. I Ramsarområder skal beskyttelsen af områderne tillige fremmes.

Derfor er Silkeborg Kommune internationalt forpligtet til at beskytte og bevare plante- og dyrearter, levesteder for plante- og dyrearter, samt naturtyper af international værdi. Udpeg-

ningsgrundlag opdateres som udgangspunkt hvert 6. år og kan ses på www.blst.dk.

I de to forudgående afsnit er der redegjort for, at Silkeborg Kommune vurderer, at der ikke er risiko for, at projektet *i sig selv* vil have en negativ effekt på marine områder og søområder, herunder marine områder, som er omfattet Habitatdirektivet, eller som er EU-fuglebeskyttelsesområde eller Ramsarområde.

Herudover er det relevant at vurdere, om projektet *i kumulation* med andre projekter eventuelt kunne have en negativ effekt fra kvælstofudvaskning til marine Natura 2000-områder. Silkeborg Kommune anser, at der i de dele af de pågældende oplande, som ligger udenfor nitratklasser vil være balance mellem udvidelser og nedlæggelser af landbrug, således at den samlede belastning ikke stiger. Desuden vil udpegninger af nitratklasser i dele af oplandet medvirke til, at belastningen fra disse områder med tiden falder som følge af øget brug af virkemidler såsom ekstra efterafgrøder og anvendelse af specielle sædskifter.

Jf. habitatbekendtgørelsen⁸ er det med baggrund i ovenstående vurderet, at udvidelsen ikke vil forringe områdets naturtyper og levestederne for arterne eller medføre forstyrrelser, der har betydelige konsekvenser for de arter som de internationale naturbeskyttelsesområder er udpeget på baggrund af. Kommunen har dermed vurderet, at projektet ikke vil påvirke Natura 2000-områderne væsentligt, og der er derfor ikke foretaget en nærmere konsekvensvurdering af projektets virkninger på Natura 2000-området under hensyn til bevaringsmål-sætningen for det pågældende område. Vurderingen er lavet på baggrund af den viden og de beregningsmetoder kommunen har på området.

Natur

- Arealstatus

Ejendommen, Langmosevej 3, er beliggende i landzone, og i område, som i Silkeborg Kommuneplan 2009-2020 er udpeget som jordbrugsområde. Det er Silkeborg Kommunes ønske at de udpegede jordbrugsområder så vidt muligt skal forblive i jordbrugsdrift. Hverken ejendommen eller udbringningsarealerne er beliggende indenfor område udpeget som område med særlig landskabelig interesse, eller i skovrejsningsområde.

- Spredningskorridorer

Jf. Kommuneplanen skal udpegningen af spredningskorridorer skabe og opretholde ubrudte og så vidt muligt uforstyrrede natursammenhænge uden væsentlige spærringer. Sprednings-

korridorerne er udpeget primært med tanke på større pattedyr som odder, grævling og mårdyr, men vil også kunne opfylde en lang række mindre krævende arters behov for naturindhold og natursammenhænge⁹.

Afhængig af særlige arters spredningsbehov kan læhegn med 'fodpose', ekstensivt drevne landbrugsarealer samt etablering af vandhuller og dyrkningsfrie bræmmer langs vandløb medvirke til forbedring af særlige arters spredningsmuligheder i landskabet.

En del af udbringningsarealerne ligger således at der igennem eller langs dem er udpegede spredningskorridorer. Det vurderes i dette tilfælde, at almindelig landbrugsdrift ikke vil påvirke de udpegede spredningskorridorer i væsentlig negativretning, idet der ikke er nogen formodning om driftsmæssige ændringer, som forringer eller forbedrer forholdene med hensyn til spredning af flora og fauna.

- Beskyttede sten- og jorddiger

Ved sten- og jorddiger og lign. forstås menneskeskabte, linjeformede forhøjninger af sten, jord, græstørv, tang eller lignende materialer, som fungerer eller har fungeret som hegn og har eller har haft til formål at markere administrative, ejendoms- eller anvendelsesmæssige skel i landskabet. Digerne er vigtige elementer i kulturlandskabet, som både viser tidligere tiders arealudnyttelse, ejendoms- og administrationsforhold, fungerer som levesteder og spredningskorridorer for dyr og planter og bidrager til et afvekslende landskab, ofte med egenskabstypiske digestrukturer.

Der er registeret, en del beskyttede sten- og jorddiger efter Museumslovens § 29a, langs med eller i markskel på arealerne i projektet på Langmosevej 3. Digerne må ikke ændres eller fjernes uden kommunens tilladelse.

- Fredede fortidsminder

Der er ikke registret gravhøje på eller ved udspretningsarealerne, der gøres dog opmærksom på, at der i henhold til § 29f i Museumsloven ikke må foretages jordbehandling, gødes eller plantes (herunder også juletræer og lignende) på gravhøje og inden for en afstand af 2 m fra dem. Jf. § 18 i Lov om naturbeskyttelse må der endvidere ikke etableres ny beplantning eller foretages lignende ændring i tilstanden af arealet inden for 100 meters afstand fra gravhøje, medmindre Kommunen meddeler dispensation hertil.

- Beskyttede naturtyper i relation til generelle ammoniakvilkår for anlæg

Hovedreglen, med den nye miljøgodkendelsesordning, er, at der i kraft af den generelle reduktion af ammoniaktabet og

⁸ Bekendtgørelse nr. 408 om udpegning og administration af internationale naturbeskyttelsesområder samt beskyttelse af visse arter af 1. maj 2007

⁹ Silkeborg Kommuneplan 2009-2020

etablering af bufferzoner om udpegede naturområder (§ 7 arealer), er taget det nødvendige hensyn til naturområder. På det vedlagte kort (bilag 4) er angivet, hvilke naturtyper der er nær ejendommen og udbringningsarealerne er registreret efter § 7.

Udvidelsen medfører en meremission fra anlægget på 151,50 kg N/år, således at den samlede emission bliver i alt på 2137,77 kg N/år. Heraf stammer 1310,10 kg N/år fra stalde, hvor der ikke sker ændringer, 178,56 kg N/år fra stalde med ændringer og 401,03 kg N/år fra lagre af flydende husdyrgødning og 248,08 kg N/år fra lagre med af fast husdyrgødning. Den beregnede samlede emission er 165 kg N/år mindre end lovens minimumskrav på 20 % (2008) reduktion af ammoniakfordampningen i forhold til referencen. Det generelle krav om 20 % reduktion er med andre ord "opfyldt" med 165 kg N/år. Reduktionen er opnået ved anvendelse af skraber i eksisterende kostald, der er i overensstemmelse hermed er der stillet vilkår herom. Ved etablering af skrabe anlæg i den eksisterende kostald (bygning nr. 1.1.1) med spalter reduceres ammoniakfordampningen i forhold til referencestaldsystemet. Med udgangspunkt i farmtesten "Emission af ammoniak og drivhusgasser fra naturligt ventilerede kvægstalde" er emissionen målt med skrabe anlæg 6 gange dagligt. Denne frekvens gav en reduktion i ammoniak fra 0,04 kg/ko/dag ved alm. spaltegulv med bagskyl, og en reduktion i ammoniak på 0,03 kg/ko/dag ved samme gulv, skrabet 6 gange dagligt, dvs. 25 % effekt. Kommunen vurderer derfor at ved vilkår til skrab hvor der skrabs minimum hver 2. time, altså hyppigere end i testen, vil den ansøgte effekt på 20 % være sandsynlig.

Endvidere er der både i nu og ansøgt drift en andel udegående dyr, da denne andel af husdyrproduktionen i de pågældende måneder ikke bliver medregnet i lugt- og ammoniakemissionen, er der sat vilkår om at disse dyr i ansøgt drift skal være udegående i de pågældende perioder.

Der er lavet beregninger på natur, resultatet af beregningerne kan ses på bilag 5.

- Beskyttede naturtyper i relation til geografisk specifikke ammoniakvilkår for anlæg

Ejendommen ligger mere end 1000 m fra nærmeste § 7-område, dvs. udenfor bufferzone I og II. I henhold til de generelle afskæringskriterier er der derfor ikke fortaget vurderinger af, om der er andre ejendomme i området, som kunne give en kumulativ virkning med hensyn til ammoniakdeposition.

§ 7 beskyttet natur (se bilag 4)

Nærmeste § 7 område, er beliggende ca. 2600 m sydøst for Langmosevej 3, det drejer sig om et Hede areal ved Blindbæk mellem. "Frausingård" og "Hinge Skovgård", som er belig-

gende i forbindelse med Østergård skov, det er Silkeborg Kommunes vurdering at det pågældende naturområde ikke vil blive påvirket af udvidelsen på Langmosevej 3.

§ 3 beskyttet natur (bilag 3)

Der er flere områder omfattet af naturbeskyttelseslovens § 3 indenfor 300 m i forhold til ejendommen. Nærmeste § 3 beskyttede naturområde er beliggende ca. 150 m øst for ejendommen, det drejer sig om Langmosen.

Langmosen er præget af eutrofiering, mosen er domineret af kvælstoftolerant høj staudebevoksning og kraftigt tilgroet med vedplanter. Centralt i mosen findes en mindre hængesæk med bl.a. smalbladet kæruld, næb-star og kragefod. Besigtiget af Silkeborg Kommune i juni 2009 (naturdata nr. 771_983). Naturtypen er N-følsom, med en tålegrænse på 10-15 kg N/ha/år, hvilket med en baggrundsbelastning i Silkeborg Kommune på omkring 18,5 kgN/ha/år formodes allerede at være overskredet. Der er tale om en meget tilgroet og drænet mose med meget få fragmenter af fin natur og den aktuelle naturværdi vurderes at være lav og tålegrænsen fastsættes tilsvarende højt.

De særligt N-følsomme dele af mosen ligger omkring 250 m fra anlægget. Da udvidelsen af dyreholdet og dermed stigningen i udledningen af N kun er ganske marginal i forhold til den eksisterende produktion, har Silkeborg Kommune ingen muligheder for at stille yderligere krav til nedbringelse af N-emissionen fra anlægget.

De øvrige § 3 naturområder indenfor 1 km. fra anlægget er næringsrige vandhuller og moser, der ikke vil påvirkes negativt af udvidelsen.

I ansøgningssystemet er der udført særskilte beregninger på 4 udvalgte punkter, som viser, at der vil være en merdeposition til moserne og vandhullerne på optil 0,95 kg N/ha/år som følge af udvidelsen. Da Langmosen i forvejen er næringsrig og merdepositionen fra anlægget er ganske marginal i forhold til nudriften på ejendommen er det Silkeborg Kommunes vurdering at Langmosen ikke vil blive påvirket væsentligt af udvidelsen. Baggrundsbelastningen i Silkeborg Kommune er omkring 18,5 kg N/ha. Den samlede belastningen ligger over tålegrænsen for tørvemoser, men da der er tale om en meget tilgroet og drænet mose med meget få fragmenter af fin natur vurderes den aktuelle naturværdi at være lav og tålegrænsen fastsættes tilsvarende højt. Udvidelsen vurderes således ikke at medføre væsentlige ændringer i moseområdet.

Vandhuller (se bilag 3 og 5)

Der findes 15 vandhuller indenfor 1000 meter fra husdyrbrug. Disse vandhuller er omgivet af intensivt dyrkede arealer og alle forventes at have et meget begrænset naturindhold og

de vil i nogen grad være påvirkede med næringsstoffer fra de omkringliggende landbrugsarealer.

Der er lavet beregning af ammoniakdepositionen på 2 stk. § 3 vandhuller indenfor 500 meter fra anlægget. Beregningerne viser en merdeposition på op til 0,95 kg N/ha/år. Det vurderes at markbidraget ved udvaskning til disse har en væsentligt større kvælstof belastning af søen end depositionen fra anlægget vil give anledning til. Det er derfor kommunens vurdering at ammoniakfordampningen fra udvidelsen ikke vil medføre en ændring af tilstanden for disse vandhuller.

- Beskyttede naturtyper i relation markdrift

Naturområder (søer, vandløb, heder, moser og lignende, strandenge og strandsumpe, ferske enge og overdrev), der er beskyttede i henhold til § 3 i Lov om naturbeskyttelse må generelt ikke tilføres gødningsstoffer.

Ferske enge og overdrev må dog anvendes som før lovens ikrafttræden i 1992. Det vil sige at driften af arealerne ikke må intensiveres i forhold til årene før 1992. Dette indebærer bl.a. at de 2 naturtyper højst må tilføres samme mængde gødning som i perioden op til 1992. Naturenge og overdrev vil normalt slet ikke eller kun i beskedent omfang blive tilført gødningsstoffer.

For natur i forhold til udbringningsarealer (se bilag 3)

Der er ikke registreret § 3 naturtyper indenfor udbringningsarealet. Dog er der på flere steder i udbringningsarealet hvor marker er beliggende i tæt forbindelse med beskyttet natur. Det drejer sig bl.a. om mark nr. 10, 11, 14, 17, 23, 26, 27, 28, jens 1-0, Kirsten 7, Kirsten 11, Kirsten 12, som grænser op til mindre isolerede vandhuller. Mark nr. 11, og 14 grænser op mod to mindre moseområder Mark 10 grænser op mod Langmose, og mark nr. 28, grænser op mod et engområde omfattet af § 3 i naturbeskyttelsesloven. En strækning på ca. 150 meter ved mark nr. 36, grænser op til det B1 målsatte vandløb (Gyde og yngel opvækstområde for laksefisk), Tanghus Bæk, som er nærmere beskrevet under afsnittet Overfladevand. For at sikre mod en randpåvirkning er der stillet vilkår om overholdelse af en 2 m bræmme langs disse beskyttede naturområder, hvor der ikke må sprøjtes eller udbringes husdyrgødning eller handelsgødning.

Ingen af udbringningsarealerne er beliggende inden for 1000 m i forhold til § 7-områder. Silkeborg Kommune vurderer, at udbringning af husdyrgødning med de valgte teknikker til markarealer tilhørende Langmosevej 3, ikke giver risiko for ammoniakfordampning til § 7-områder.

På baggrund af ansøgningen vurderes udvidelsen ikke at indebære væsentlige ændringer i markdriften. Markdrift i form af omlægning, gødskning, behandling med plantebeskyttelsesmidler og andre jordbrugsaktiviteter antages derfor ikke at gi-

ve anledning til øget påvirkning af områdets beskyttede naturtyper.

- Internationale naturbeskyttelsesområder – terrestrisk natur, påvirkning fra anlæg og markdrift

Anlæg

Anlægget Langmosevej 3 ligger ca. 9 km vest for nærmeste EF- Habitatområde, det drejer sig om Habitatområde nr. H 45, Gudenåen og Gjærn Bakker. På grund af den store afstand til habitatområdet, vurderes det at ammoniakfordampningen fra ejendommens stalde og opbevaringsanlæg, samt udbringningsarealer, ikke medfører nogen målbar stigning i deposition på det internationale naturbeskyttelsesområder, da ammoniakdeposition aftager eksponentielt med afstand fra punktkilden. Ammoniaktabet fra ejendommen vil derfor ikke bidrage til målbar merbelastning af andre habitatområder eller internationale naturbeskyttelsesområder.

Arealer (se bilag 4)

Ingen af ejendommens arealer ligger indenfor områder, der er udpeget som internationale naturbeskyttelsesområder.

Ammoniakfordampning som følge af det ansøgte projekt (anlæg og arealer) fra kvægeejendommen vurderes jf. habitatbekendtgørelsen derfor ikke at indebære forringelser af naturtyperne og levestederne for arterne i området eller medfører forstyrrelser, der har betydelige konsekvenser for de arter, der er udpegningsgrundlag for internationale naturbeskyttelsesområder. Kommunen har dermed vurderet, at projektet ikke vil påvirke Natura 2000-områderne væsentligt, og der er derfor ikke foretaget en nærmere konsekvensvurdering af projektets virkninger på Natura 2000-området under hensyn til bevaringsmålsætningen for de nævnte områder. Vurderingen er lavet på baggrund af den viden og de beregningsmetoder kommunen har på området.

Artsfredninger, rødlistearter og Bilag IV-arter

- Bilag IV-arter

I habitatdirektivets Bilag IV er opført en række arter, som skal ydes streng beskyttelse overalt i deres naturlige udbredelsesområde, også uden for de udpegede habitatområder. Det indebærer for dyrearternes vedkommende blandt andet, at yngre- og rasteområde ikke må beskadiges eller ødelægges, og for planternes vedkommende blandt andet, at arterne ikke må indsamles, plukkes eller ødelægges.

På og umiddelbart op til husdyrbrugets arealer er kommunen ikke bekendt med forekomster af planter og dyr omfattet af artsfredning eller optaget på nationale eller regionale rødlistearter eller bilag IV-arter.

En række dyr, som er omfattet af habitatdirektivets bilag IV, kan have levested, fødesøgningsområde eller sporadisk opholdssted på egnen omkring landbruget. På baggrund af "Faglig rapport fra DMU nr. 635, 2007, Håndbog om dyrearter på habitatdirektivets bilag IV" samt kommunens øvrige kendskab vurderes umiddelbart, at det kan være arter som odder, spidsnudet frø, løgfrø, stor vandsalamander og langøret flagermus.

Da der ikke sker nogen ændringer i markdriften i forbindelse med ansøgningen om miljøgodkendelse, og da der i øvrigt ikke vurderes at være en væsentlig påvirkning fra den eksisterende markdrift, vurderer Silkeborg Kommune, at de nævnte arter ikke påvirkes.

Det vurderes, at udvidelsen kun vil påvirke Bilag I og IV-arterne negativt ved alvorlige uheld i forbindelse med håndtering af husdyrgødningen (f.eks. udslip fra gylletanke). Der er i den forbindelse stillet vilkår, således at dette ikke skulle kunne ske. Omvendt vurderes det, at lovlig håndtering af husdyrgødning indenfor udspretningsområdet ikke vil have nogen negativ effekt på arterne.

Silkeborg Kommune vurderer, at udvidelsen af ejendommen ikke giver anledning til fastsættelse af specielle retningslinjer for naturbeskyttelse. Udvidelsen vurderes samlet ikke at være i strid med kommuneplanens retningslinjer for naturbeskyttelse.

- Samlet vurdering natur

Silkeborg Kommune har samlet vurderet,

- at udvidelsen ikke væsentligt vil forringe tilstanden af beskyttede naturtyper såvel i som udenfor NATURA 2000-områder, og
- at det på baggrund af den eksisterende viden om arternes udbredelse må antages, at udvidelsen ikke væsentligt vil forringe tilstand og levevilkår for truede plante- og dyrearter.¹⁰

Mangler i vurderingsgrundlaget

Miljøgodkendelsen og vurderingerne bygger på:

- Oplysninger, der er modtaget fra ansøger og dennes konsulent
- Kommunens egne oplysninger om områdets natur- og miljøforhold
- Områdets sårbarhed over for påvirkninger fra ejendommen
- Kommuneplanens målsætninger og retningslinjer

Der er lagt vægt på, at merbelastningen fra det konkrete projekt på de undersøgte natur-, vand- og grundvandsområder enten ikke optræder, reduceres eller er ubetydelig. Kommunen finder det derfor ikke påkrævet eller relevant at uddybe dokumentationen af kumulative forhold som fx udvikling i dyretæthed i de bedømte områder.

I 2010 vedtages statslige vandplaner med miljømål for overfladevand og grundvand og indsatsprogrammer for den indsats, der skal til for at opfylde miljømålene i 2015. På den baggrund udarbejder kommunalbestyrelsen en handleplan, hvori det konkretiseres, hvorledes indsatsen skal ske i den enkelte kommune.

Sammenfattende gælder for udvidelsen, at kommunen vurderer, at der ikke er væsentlige mangler i de foreliggende oplysninger, og som kan forventes at føre til et andet resultat, og at alle afgørende miljø- og naturpåvirkninger indgår i vurderingen af dyreholdet.

¹⁰ Jf. Skov- og Naturstyrelsens rødliste og habitatdirektivets lister med sårbare og beskyttelseskrævende arter.

Miljøteknisk beskrivelse

Følgende afsnit er baseret på oplysninger fra ansøger og angiver således, sammen med relevante kort-bilag forudsætningerne for afgørelsen.

Oplysninger om ansøger og ejerforhold

Navn: Frank Pedersen
Adresse: Langmosevej 3, 8620 Kjellerup
Telefon: 86 88 61 36
Mobil: 61 74 76 85

Opstart af anlægsarbejder: 1. maj 2010
Byggeri forventes afsluttet: 1. maj 2010
Driftsstart staldanlæg: 1. maj 2010

Beskrivelse af datoerne

Udvidelsen og byggeriet sættes i gang så snart godkendelsen foreligger.

Oplysninger om ejendommens placering

Bygninger

Situationsplan og beskrivelse findes i bilag 1.

Udvidelsen af malkekvægholdet ønskes foretaget indenfor de eksisterende stalde, der projekteres med effektivisering ved indsættelse af 2 stk. malkerobotter i stedet for det eksisterende mælkeanlæg.

Der projekteres med et nyt areal på ca. 250 m² til opstilling af udendørs kalvehytter, der er i forbindelse med ansøgningen om denne placering ansøgt om dispensation fra afstandskravet til privat fællesvej.

Frank Pedersen ønsker desuden at opføre et nyt plansiloanlæg på ca. 800 m² med afløb til en separat opsamlingsbeholder samt et nyt befæstet areal på ca. 500 m².

Landskabelige hensyn

Generelle afstandskrav	
	Faktisk afstand Fra nærmeste stald
Afstandsforhold fra ejendommen til nærmeste naboer (krav):	
Nærmeste nabo ift. udvidelse (krav 50 m) [*] (korteste afstand fra stald med udvidelse)	184 m
Nærmeste nabo, uden landbrugspligt [*]	405 m
Byzone [*]	2613 m
Samlet bebyggelse i landzone [*]	3126 m
Afstandsforhold fra nyetablerede staldbygning/gyllebeholder/ensilageplads (krav)^{**}	
Ikke almene vandindvindingsanlæg (25 m)	Ok
Almene vandindvindingsanlæg (50 m)	Ok
Vandløb (herunder dræn) og søer (15 m)	Ok
Offentlig vej / privat fællesvej (15 m) ^{***}	Ok
Levnedsmiddelvirksomhed (25 m)	Ok

Beboelse samme ejendom (15 m) ^{****)}	Ingen
Naboskel (30 m)	Ok

*) Husdyrlovens § 6. Afstandskravet beregnes af www.husdyrgodkendelse.dk

**) Husdyrlovens § 8.

***) Der søges om dispensation fra afstandskravet til privat/fælles vej for kalvehytterne.

****) Ensilageopbevaring undtaget. Husdyrlovens § 8, stk. 2.

Anlægget er placeret på lokalmiljøkortet.

Nærmeste § 7 beskyttede areal ligger ca. 2600 m. SSØ for ejendommen.

Lysforhold

Der er opsat få neonrør på staldbygninger, og ved mælketank er der opsat lys med sensor, så der er arbejdslys til tankbilen.

Husdyrgødning

Opbevaringskapacitet for gylle

	Anlægsnummer, jf. ansøgningen	Opført	Sidst kontrolleret	Størrelse m ³	Lagerandel %
Gylletank	1.1.8.	1989	2000*)	1000	40
Gylletank	1.1.9.	1994	2007	1500	60
Kanaler mv.	-	-	-	884	-
Brønd til ensilagevand	-	Projekteret	-	200	-
Opbevaringsaftale hos Carsten Møller Midstrupvej 10, 8620 Kjellerup	-	-	-	200	-
Opbevaringsaftale hos Kirsten Pedersen Iller Byvej 37, 8643 Ans	-	-	-	496	-
Kapacitet i alt				4280	100

Opbevaringskapacitet for dybstrøelse

Opbevaringslager dybstrøelse	-	1.1.10.	-	-	100	100
------------------------------	---	---------	---	---	-----	-----

*)Gylletanken fra 1989 blev kontrolleret i år 2000. Den vil blive kontrolleret igen i 2010. Ansøger er opmærksom på dette.

Årlig produktion af husdyrgødning til gyllebeholder efter udvidelsen

Der produceres årligt ca. 4119 m³ gylle fra kvæg inkl. drikkevandsspild og vaskevand (jf. kapacitetserklæring), der ledes til gyllebeholder. Derudover er der overfladevand fra plansiloarealet og befæstede arealer på ca. 1556 m² (beregnet 1556 m² x 0,7m³) på i alt 1089 m³. sammenlagt er der behov for at opbevare ((5208 m³/12 mdr.) x 9 mdr.) i alt 3906 m³.

Opbevaringskapaciteten kan beregnes til ca. 10 mdr. i gylletankene ((4280/5208)*12).

Der opbevares og anvendes ikke husdyrgødning fra andre ejendomme eller udspredes slam eller andet affald.

Årlig produktion af husdyrgødning af dybstrøelse

Der produceres årligt ca. 274 tons dybstrøelse fra 14,75 DE kalve og kvier, dybstrøelsen opbevares i staldgulv indtil det kan lægges i markstak eller spredes direkte ud.

Det er ikke nødvendigt at udregne kapaciteten for en markstak. Dybstrøelsen køres direkte fra stald til markstak, hvorfra det fordeles på marken.

BAT-redegørelse - gylleopbevaring

For gylletankene gælder, at der er tale om:

- stabile beholdere, der kan modstå mekaniske, termiske og kemiske påvirkninger
- lageret tømmes hvert år og inspiceres visuelt
- beholderens bund og vægge er tætte
- der ingen spjæld er, men alt overpumpes via neddykket rør
- gyllen kun omrøres umiddelbart før tømning
- der føres logbog over flydelaget og beholderne kontrolleres ved 10-års beholderkontrollen. Beholderne blev kontrolleret i hhv. 2000 og 2007. Beholderen fra 1989 der blev kontrolleret i 2000 vil blive kontrolleret igen i 2010.

BAT-redegørelse dybstrøelsesopbevaring

Markstakke med dybstrøelse overdækkes, jf. § 8 i Husdyrgødningsbekendtgørelsen

BAT-redegørelse - udbringning

Der udarbejdes hvert år en mark- og gødningsplan, hvorved det sikres at mængden af gødning tilpasses afgrødens forventede behov. I planen tages der bl.a. hensyn til jordbundstype, sædskifte, vanding, planternes udbytte og kvælstofudnyttelsen. Gyllen analyseres for indhold af kvælstof og fosfor. Udbringning af husdyrgødningen afpasses afgrødernes behov samt eventuel tilførsel af handelsgødning. Husdyrgødningen udbringes under hensyn til afgrødernes vækstperiode, hvilket betyder maksimal udnyttelse af næringsstoffer.

Der køres aldrig på vandmættet, oversvømmet, frossen eller snedækket areal, hvor der efterfølgende er fare for afstrømning til vandløb, søer eller lign.. Der er ingen stærkt hældende arealer og der holdes som minimum 2 m bræmmer til vandløbene.

Når der udbringes husdyrgødning og suppleres op til Plantedirektoratets norm med handelsgødning, er der forbrugt 15-20 % mindre kvælstof end økonomisk optimal mængde. Dette medfører et kraftigt incitament til optimal håndtering af husdyrgødningen. Ansøger vil derfor søge den mest optimale form for udbringningsteknik, placering i sædskiftet og benytte de mest optimale vejrforhold, således fordampningen af ammoniak reduceres mest mulig og udnyttelsen af næringsstoffer er størst mulig. Ligeledes vil stigende afgrødepri- ser flytte afgrødernes økonomisk optimale kvælstofniveau højere op, og dermed kræve bedre udnyttelse af husdyrgødning på ejendommens arealer.

Udbringning af husdyrgødningen sker hovedsageligt i foråret. Græsmarkerne vil dog henover vækstsæsonen blive tilført gylle. Generelt udbringes husdyrgødningen under hensyn til afgrødernes vækstperiode og behov, hvilket betyder maksimal udnyttelse af næringsstoffer.

Udbringning af flydende husdyrgødning sker med både slæbeslanger og nedfælder, som sikrer en optimal kvælstofudnyttelse, reduktion af ammoniakfordampningen og er mindre lugtfølsom. Dybstrøelsen opbevares i markstak og udbringes hovedsagligt i foråret og pløjes ned straks efter udbringning. Gyllen nedfældes under normale omstændigheder på sort jord og i græsmarker. Der udarbejdes mark – og gødningsplaner i samråd med planteavlskonsulent for hermed at opnå en optimal udnyttelse af næringsstofferne. Udbringning af husdyrgødning foretages på optimale tidspunkter i forhold til næringsstofudnyttelse. I henhold til gældende regler nedfældes gylle på sort jord og fodergræs på de arealer, som ligger indenfor en 1000 m bufferzone omkring de naturtyper, der er udpeget som kvælstoffølsomme i husdyrgodkendelse.dk

Gylleudbringning sker på nuværende tidspunkt med slæbeslanger og nedfælder og husdyrgødningen nedbringes hurtigst muligt, for at regulere ammoniakfordampningen mest muligt. Dette er betegnet som BAT jf. EU-BREF referencedokumentet til BAT. Der kan forekomme ammoniakfordampning og lugtgener fra marker, hvorpå der er udbragt gylle. Omfanget afhænger af vejrforhold (temperatur, vindforhold og evt. nedbør).

Foder

Opbevaring af foder og ensilage

Ensilage: I nudrift opbevares ensilagen i silo samt i markstak. I ansøgt drift opbevares ensilagen udelukkende i køresiloer, maks. 4000 m³.

Kraffoder: maks. 90 t; opbevares i foderhus med tag over.

Halm: maks. 500 minibig a 200 kg. Opbevares i maskinhus.

BAT-redegørelse

Foderplaner udarbejdes i samarbejde med konsulent og følges, hvilket giver et overblik over dyrenes aktuelle fodringsbehov og kan hermed optimeres fodringen og næringsstofindholdet i husdyrgødningen nedsættes. Ved foderplanlægning anvendes den nyeste viden indenfor området

Der tages analyser af alt grovfoder, og foderplanen afpasses grovfoderets sammensætning og kvalitet

Management – Endags foderkontrol – Ydelseskontrol. Med disse ledelsesværktøjer har driftslederen et nøjagtigt overblik over dyrenes aktuelle fodringsbehov og kan med denne viden optimere sin fodring og minimere næringsindholdet i husdyrgødningen.

Ensilage, korn, foderstoffer m.m. opbevares så foderspild minimeres.

Af hensyn til køernes produktion er en reduktion i råprotein indholdet i foderet fravalgt.
Der sker ikke begrænsninger med fosfor i fodringen.

Miljøproblematikker med hensyn til N og P er løst gennem andre tiltag.

Harmoni regler

Landbrugsjord til rådighed	
	Ansøgt
Ejet + forpagtet*	129,58 ha
Aftale**	33,10 ha
I alt	158,74 ha

*forpagtede ejes af:

7,29 ha forpagtes af Kate Farcinsen, Ansvej 16, 8840 Rødkærsbro

7,9 ha forpagtes af Knud Åge Lindberg, Pinnebjergvej 1, 8620 Kjellerup, arealerne er beliggende ved Ansvej 14, 8320 Kjellerup

8,37 ha forpagtes af Marianne Harboe, Langmosevej 1, 8620 Kjellerup

** Der afsættes fremover gødning til følgende modtagere:

Modtager	CVR nr.	Antal Ha	Antal DE	Kg N	Kg P	Nødvendig med areal-godkendelse?
Kirsten Pedersen Iller Byvej 37 8643 Ans	30 951 026	22,41	29	2497,11	428,30	Nej
Jens Døssing Langmosevej 7 8643 Ans	38 931 059	10,69	12	1033,29	177,23	Nej
I alt		33,1	41	3530,4	605,53	

Harmoniarealet

Ejendommens produktion af husdyrgødning er på 264,27 DE, der afsættes 17,32 DE ved afgræsning, og afsættes flydende kvæggødning fra 41 DE. Der udsprede i alt gødning fra 206 DE på ejet/forpagtet jord (129,58 Ha).

Transportvejene fremgår af bilag 1A.

Med et samlet udbringningsareal på 129,58 og et dyrehold på 264,27 DE hvoraf ca. 17,32 DE afsættes ved afgræsning, og 41 DE afsættes til tredjemand er harmonitallet beregnet til 1,66 DE/ha.

Der modtages ikke slam eller andet affald til udspredning på udbringningsarealet.

Ejendommens indretning og drift

Staldanlæg

Se oversigt over indretningen på bilag 1.

BAT- redegørelse staldanlæg

Byg nr. 1.1.1:

Da der er tale om en meget lille udvidelse/udfyldning af staldens kapacitet, vil der ikke ske ændringer i staldens inventar.

Stalden er bygget i 1994 og i 2003 efter den tids bedste teknologi, derudover er der etableret skraber i 2003. Såfremt der skal installeres BAT (eksempelvis fast gulv m dræn og skrab) vil det kræve en gennemgribende renovation af stalden, hvormed der ikke er proportionalitet med den ønskede udvidelse.

Ved etablering af et forsøringsanlæg kræves der en beton, der er beregnet til at kunne tåle syrepåvirkningen fra svovlsyrebehandlingen. Det er uvist om betonen under stalden kan modstå denne syrepåvirkning. Der vil i forhold til den lille udvidelse ikke være proportionalitet, hvis betonen under stalden skal skiftes ud således den kan holde til syrepåvirkningen fra forsøringsanlægget.

I forbindelse med en senere udvidelse eller ændring vil der blive undersøgt hvad der er BAT på det pågældende tidspunkt, og der vil blive taget hensyn til dette .

Byg nr. 1.1.2:

Kalvene går i dybstrøelse, hvilket er den mest optimale løsning.

Byg nr. 1.1.3:

Kvierne går i sengebåsestald med spalter. Der skal ikke ændres i staldende, men blot fyldes op med dyr, så der bliver ikke etableret skraber eller forsøringsanlæg i forbindelse med denne udvidelse.

Stalden er bygget i 2003 efter den tids bedste teknologi. Såfremt der skal installeres BAT (eksempelvis fast gulv m dræn og skrab) vil det kræve en gennemgribende renovation af stalden, hvormed der ikke er proportionalitet med den ønskede udvidelse.

Ved fremtidige udvidelser eller ændringer, vil ejer sætte sig ind i hvad der er BAT på det pågældende tidspunkt og tilpasse sit byggeri efter dette. Det generelle ammoniakkrav kan opfyldes med skraberen på spalterne hos malkekvæget.

Byg nr. 1.1.4:

Kalvehytter med dybstrøelse, hvilket er den mest optimale løsning

Byg nr. 1.1.5:

Ansøgt placering af kalvehytter. Hytterne placeres under tag for at opnå bedst beskyttelse mod regn og vind. Der er dybstrøelse.

Byg nr. 1.1.6:

kvierne går i sengebåsestald med spalter. Der skal ikke ændres i staldende, men blot fyldes op med dyr, så der bliver ikke etableret skraber eller forsøringsanlæg i forbindelse med denne udvidelse.

Såfremt der skal installeres BAT (eksempelvis fast gulv m dræn og skrab) vil det kræve en gennemgribende renovation af stalden, hvormed der ikke er proportionalitet med den ønskede udvidelse.

Ved fremtidige udvidelser eller ændringer, vil ejer sætte sig ind i hvad der er BAT på det pågældende tidspunkt og tilpasse sit byggeri efter dette.

Byg nr. 1.1.7:

Der er dybstrøelse i kælvingsboksene, dette af hensyn til dyrevelfærd.

Ventilation

Alle stalde er med naturlig ventilation.

Beskrivelse af rengøring og desinfektion

Ikke beskrevet

Management

Ikke beskrevet

Egenkontrol

- Gødningsbeholderne følger reglerne for kontrol min. hvert 10. år.
- Der føres logbog over flydelageti gyllebeholderne.
- En gang årligt udarbejdes "Gødnings- og husdyrsindberetning" samt "Mark- og gødningsplan" begge
- Dele anvendes til dokumentation af husdyrholdets størrelse og forbrug af gødning.
- Der føres sprøjtejournal.

Redegørelse for mulige uheld

- Gylleudslip
- Kemikalieudslip
- Strømsvigt
- Brand

Minimering af risiko for uheld

- Der er ikke elektrisk pumpe på gyllebeholderne
- Kemikalier opbevares forsvarligt
- Regelmæssige eftersyn af elektriske installationer

Minimering af gene og forurening ved uheld

- Der er udarbejdet en beredskabsplan for driftsuheld
- Medarbejdere, ejer og andre med fast adgang til ejendommen er vejledt i beredskabsplanen.
- Beredskabsplanen vil få en fast plads med nem adgang.

Ressourceforbrug

Vand

Samlet vandforbrug nudrift/ansøgt drift:

- Staldvask: 472/507
- Malkeanlæg: 33/33
- Drikkevand: 3450/3704
- Maskinvask: 8/8

Energi

	Nudrift	Ansøgt
Årligt elforbrug	90.000 kwh	90.000 kwh
Årligt forbrug af dieselolie	8500 L	8500 L

Forbruget af dielsenolie i ansøgt drift forventes det ikke øget, idet udvidelsen er meget lille.

BAT-redegørelse - vand- og energibesparende foranstaltninger

Ikke beskrevet

Transport

Beskrivelse af transport

Ejendommen er let tilgængelig fra vejen, mælkebil tanker fra en holdeplads ved vejen.

Markkørsel og transportveje fremgår af vedlagte kortmateriale.

Da der er tale om en meget lille udvidelse, er antallet af transporter efter udvidelsen uændret.

Antal transporter:

- Mælk: 182
- Indkøbt foder: 20
- Eget foder fra marker: 500
- Døde dyr (Daka og slagter): Daka 12 gange, slagter 15 gange
- Kvietransport: 15
- Brændstof (diesel): 12
- Gylleudbringning: 200

Ingen tætte bebyggede områder på ruten. Der er nem adgang for både foderindlevering og afhentning af døde dyr og slagtedy.

Primær transportvej for levering etc. er nord for ejendommen.

Støj

Beskrivelse af støjkilder

- Malkestalden skiftes ud med robotter som er meget støjsvage.
- Der anvendes kornvalse.
- Transporter kan give anledning til støj.
- Foder blandes i mixervogn på silopladsen eller ved foderladen. Dette kan give anledning til støj.

Driftsperiode for støjkilder

- kornvalsen kører ½ time hver dag
- Der er jævnlige transporter, med størstedelen i sæsonen, hvor der laves markarbejde.
- I nudrift anvendes malkestalden 2 gange dagligt, og i ansøgt drift vil malkerobotterne køre i døgn drift.
- Foderblanding med mixervognen sker 1 gang dagligt, max 1 time om formiddagen.

Tiltag mod støjkilder

- Kornvalsen er placeret indenfor ved kalvestalden.
- Transporter forsøges afviklet indenfor normal arbejdstid, der vil dog forekomme afvigelser.
- Malkerobotter er meget støjsvage, og der er generelt mere ro i stalden, når dyrene har vænnet sig til robotterne.
- Foderblanding sker indenfor den normale arbejdstid og den vil ikke køre unødigt.

Der kan forekomme støj når foderet blandes på silopladsen eller foran foderladen. Foderblandingen sker mellem 9 og 10 om formiddagen, altså inden for normal arbejdstid. Der er ca. 175 meter til Langmosevej 1, desuden er der en del træer der kan virke støjdæmpende. Til Langmosevej 5 er der ca. 200 meter. Her er der foderladen og maskinhuset til at dæmpe støjen. Selve afstanden til naboerne er også afgørende her. Der har aldrig været klager over støj og ansøger forventer ikke at det vil ske i fremtiden. Foderblandingen vil være uændret på trods af udvidelsen, idet udvidelsen kun drejer sig om få dyr og en dermed bedre udnyttelse af den eksisterende stalds kapacitet.

Skadedyr

Generel bekæmpelse af skadedyr

Bekæmpelse af skadedyr foretages forebyggende ved at muge hyppigt i staldene, holde ryddeligt og fri for plantevækst ved driftsbygningerne.

Fluegener

Der bruges kemisk fluemiddel mod fluelarver i dybstrøelsen.

Rottebekæmpelse

Har abonnement hos firmaet Nomus som sætter kasser med gift op regelmæssigt.

Affald

Fast affald

Container 8 m³, alt brændbart affald. Tømmes efter behov, varierer efter sæsonen.

Farligt affald samt olie og kemikalier

Olie og kemikalier nudrift		
	Opbevares i/placering	Mængde/afskaffes via
Jern/skrot		Til lokal skrothandler
Spildolie	Findes ikke på ejendommen	Ingen
Kemikalier	Findes ikke på ejendommen	Ingen
Medicin		Medicinrester afleveres til og bortskaffes af dyrlægen.

Olie og kemikalier ansøgt		
	Opbevares i/placering	Mængde/afskaffes via
Jern/skrot		Til lokal skrothandler
Spildolie	Findes ikke på ejendommen	Ingen
Kemikalier	Findes ikke på ejendommen	Ingen
Medicin		Medicinrester afleveres til og bortskaffes af dyrlægen.

Olie- og kemikalieaffald

Der opbevares ikke spildolie på ejendommen. Der er ikke pesticidaffald. Medicinrester afleveres til og bortskaffes af dyrlægen.

Oplag af olie og kemikalier

Dieselolie: 1200 liter i overjordisk tank på betonunderlag. Tanken er fra ca. 1992. Ingen fyringsolie, der anvendes varmegenvinding fra stalden til opvarming af stuehus.

Pesticider og sprøjteudstyr

Rengøring af sprøjten sker i marken Påfyldning af marksprøjten sker ved ejendommen Maksimal mængde pesticider, der opbevares er 50 l. Pesticider opbevares i en aflåst fryser ved kalvestalden.

Døde dyr

Opbevares ved de 2 gylletanke under kadaverkappe. Hentes efter aftale, som regel dagen efter og ellers så hurtigt som muligt. Daka kommer ca. 12 gange om året og henter dyr.

Spildevand

Spildevandsmængde

- Rengøring stalde med højtryksrensere ca. 1-2 gange årligt: 12 m³
- Rengøring maskiner: 8 m³
- Sanitært spildevand: intet
- vask af malkestald: 507 m³
- vask af malkeanlæg: 33 m³

Regnvand fra ny plansilo opsamles og sprinkles over græsarealer nær ejendommen. Der vurderes ikke at være en forureningsfare, idet vandet ikke vil være forurennet med olie, tungmetaller eller gylle m.m. Det vurderes at der ikke vil være lugtgener i forbindelse med udbringning af vandet, da det ikke indeholder gylle og evt. kun en smule væde fra ensilagen. Det vil bestå primært af regnvand. Der vil blive søgt de fornødne tilladelser i forbindelse med etableringen af plansilo og brønd.

Regnvand fra eksisterende befæstede areal løber via dræn til mark. Der er indtegnet en rist på det eksisterende befæstede areal.

Denne rist har forbindelse til drænet. Se bilag 1.

I forbindelse med etableringen af det nye befæstede areal, vil dette få hældning ned mod risten i det eksisterende befæstede areal.

Regnvand fra den eksisterende ensilageplads har forbindelse til gyllebeholderen via pumpebrønd.

Spildevand tilledt gyllebeholder

Regnvand fra eksisterende køresilo ledes via riste til staldgyllen.

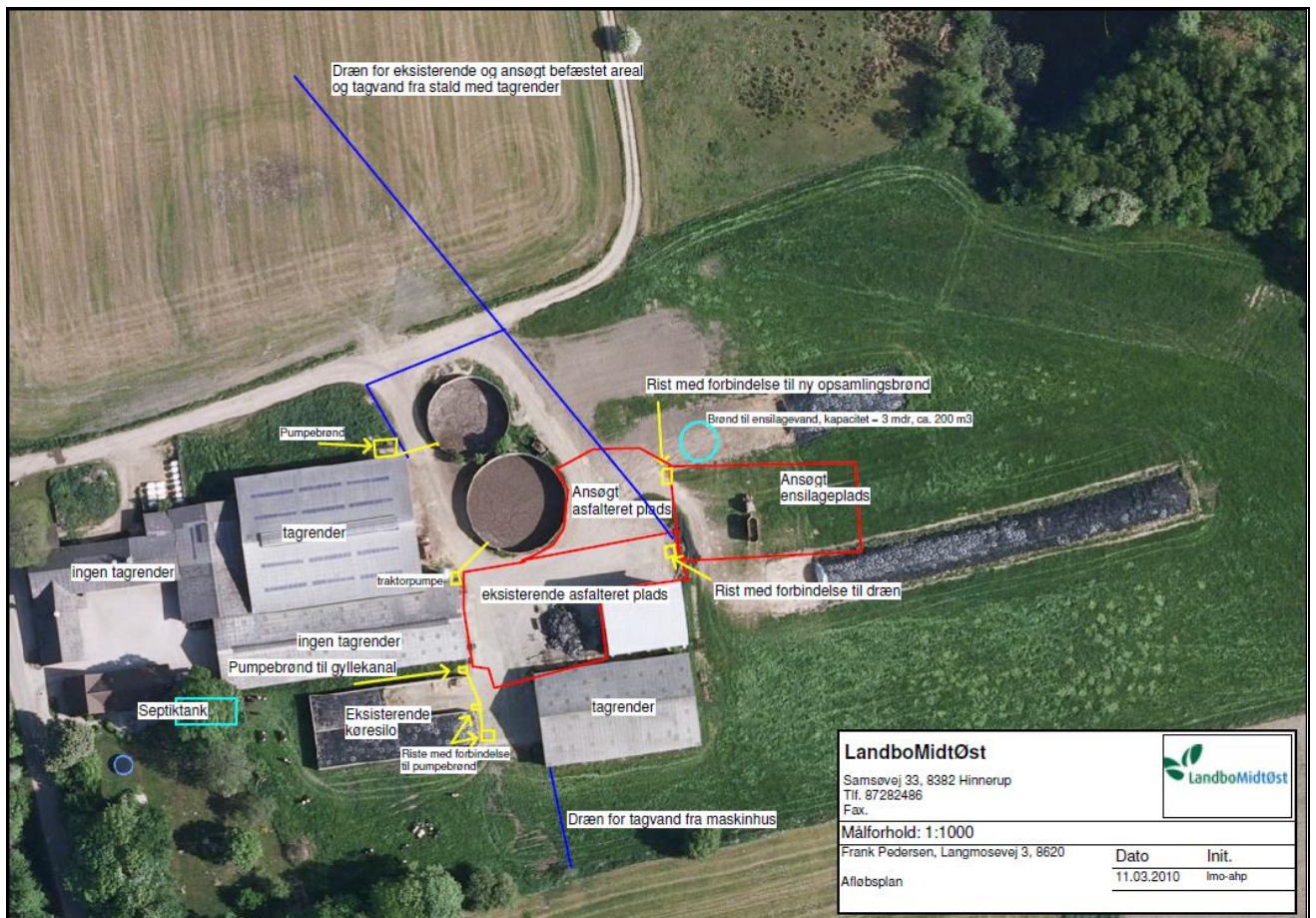
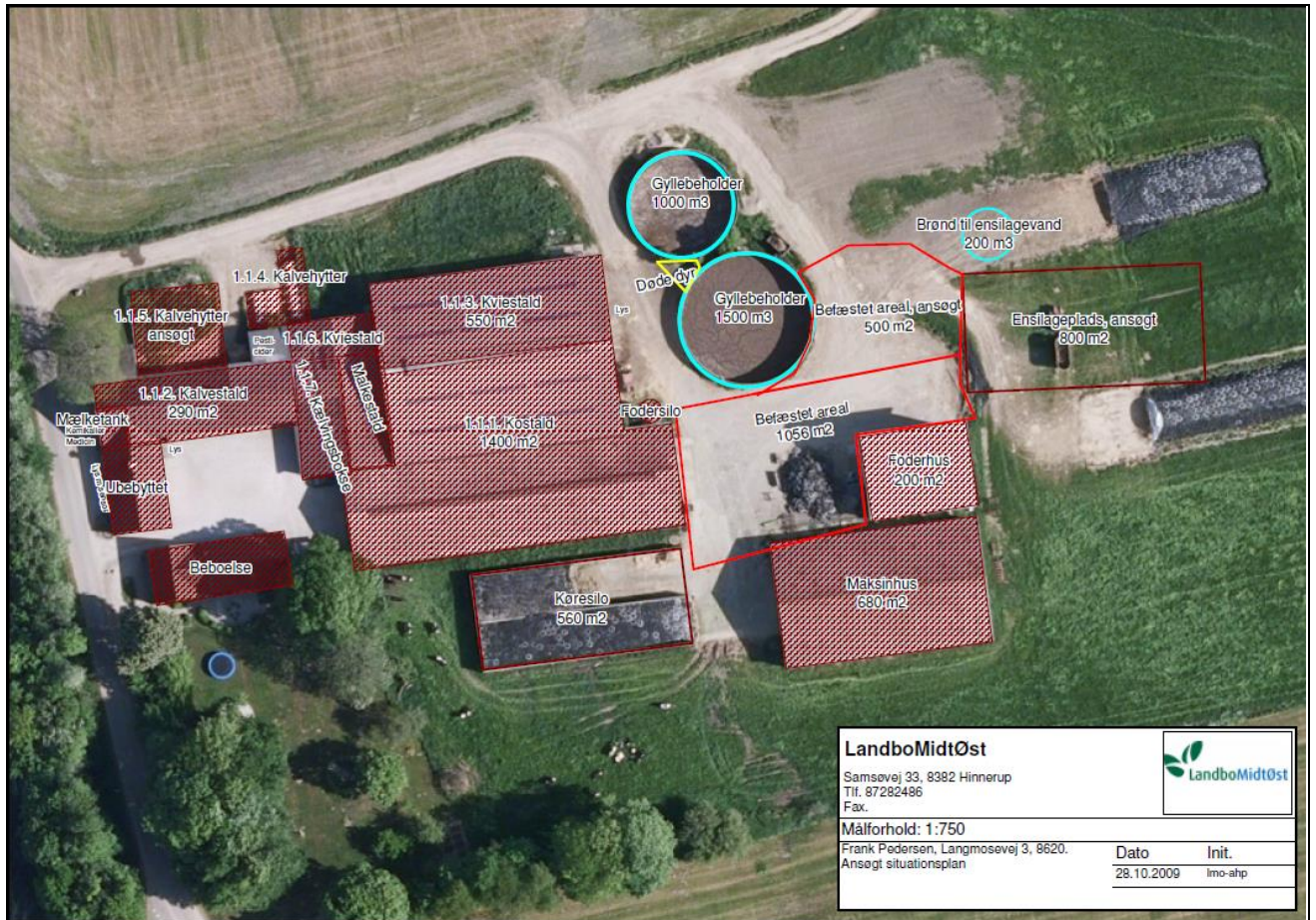
Spildevand afledning

Tagvand fra eksisterende ko- og kviestald, samt vand fra eksisterende befæstet areal ledes til dræn. Se afløbsplan for placeringen af drænene.

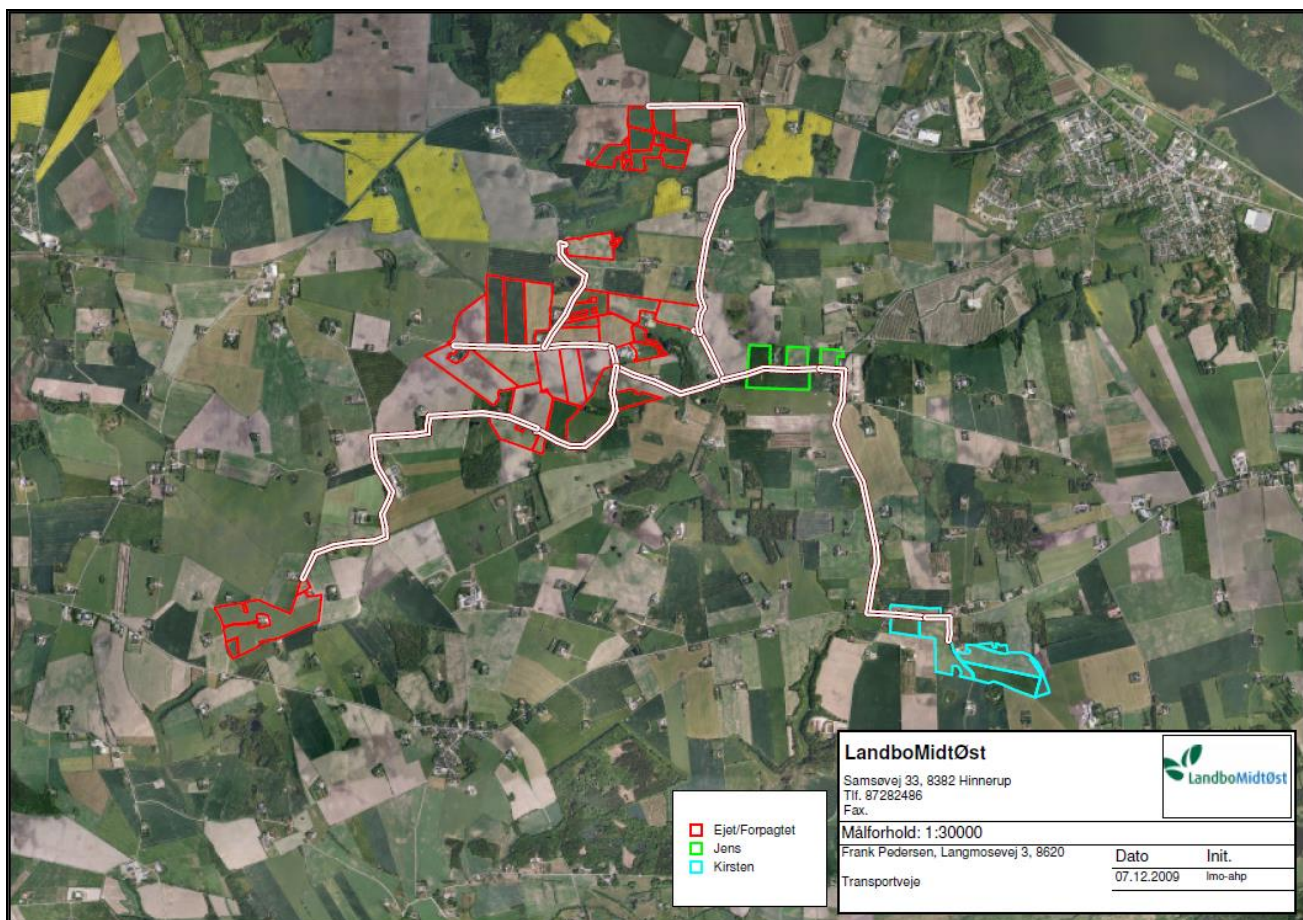
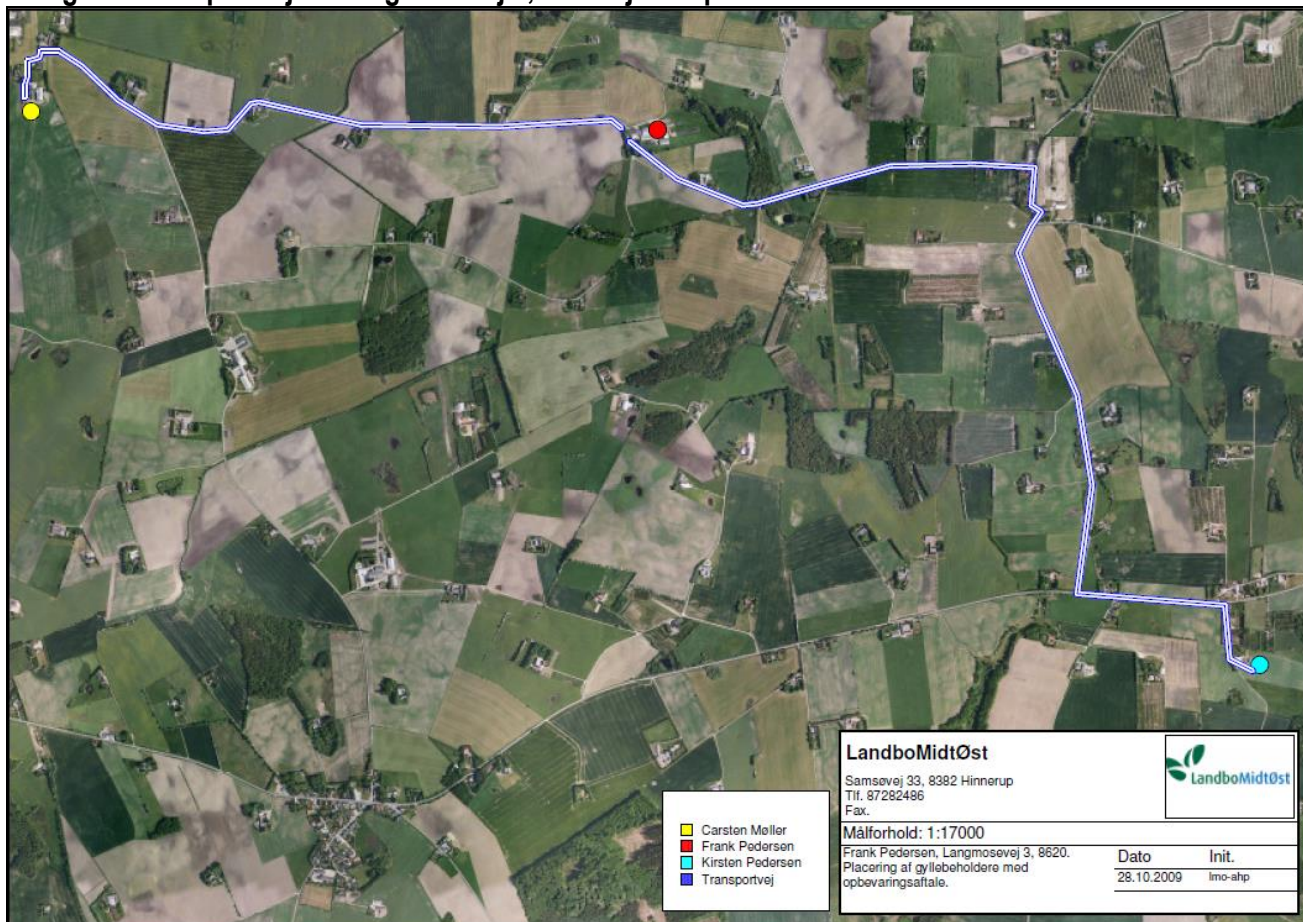
Tagvand fra de andre driftsbygninger ledes ud på jorden, idet der ikke er tagrender på disse bygninger. Se afløbsplan for hvilke bygninger der ikke har tagrender.

Ansøger oplyser at der er givet tilladelse til udledning af tagvand via dræn i forbindelse med en byggesag i 2006.

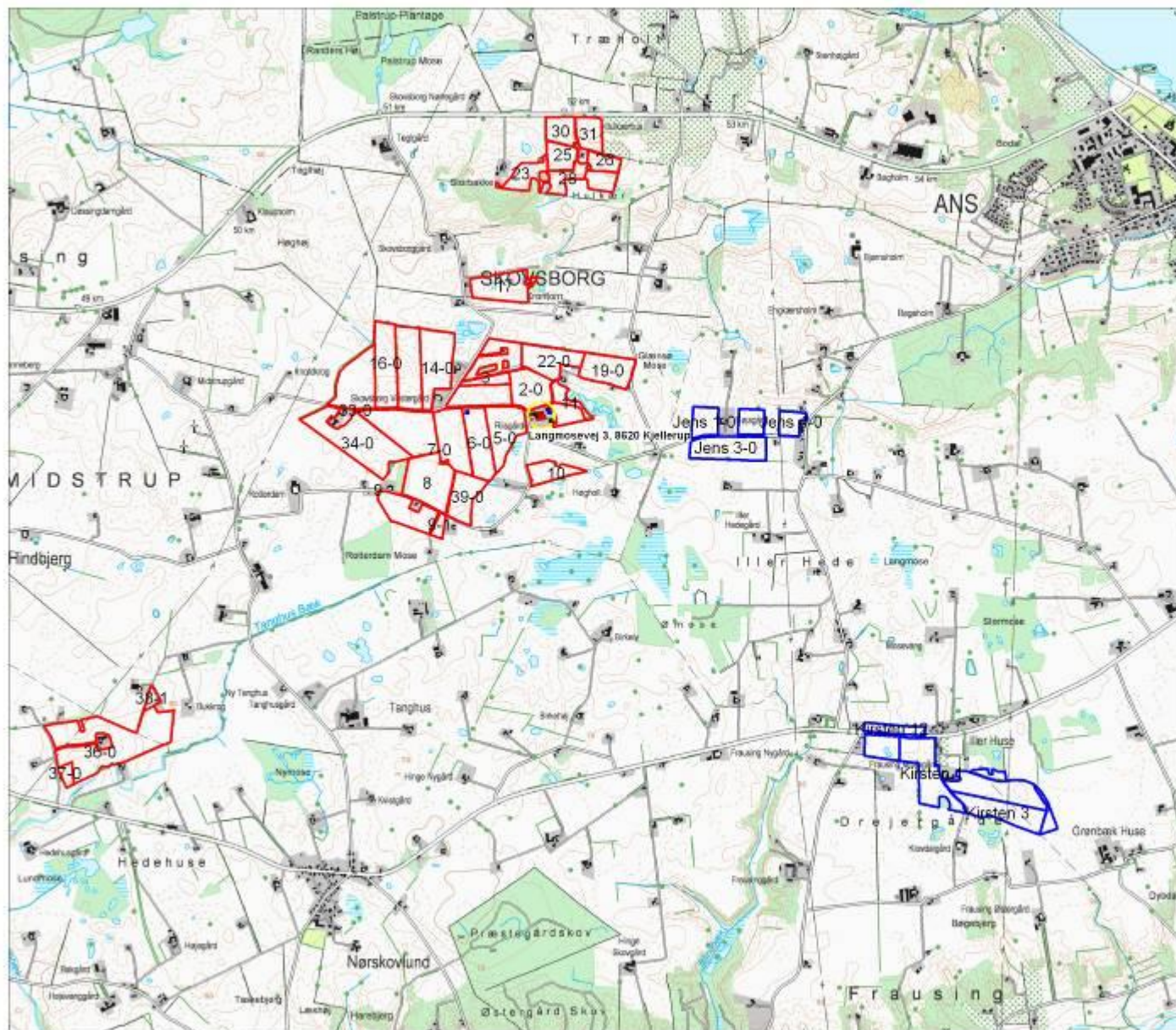
Bilag 1: Situationsplan og afløbsplan – Langmosevej 3, 8620 Kjellerup

Bilag 1A: Transportveje – Langmosevej 3, 8620 Kjellerup

Bilag 2: Husdyrbrugets beliggenhed – arealer og bygninger – Langmosevej 3,8620 Kjellerup

Sag Langmosevej 3,
8620 Kjellerup

Signaturforklaring

Udbringingsarealer

- Aftalearealer
- Ejet/forpagtet areal

Anlæg og bygninger

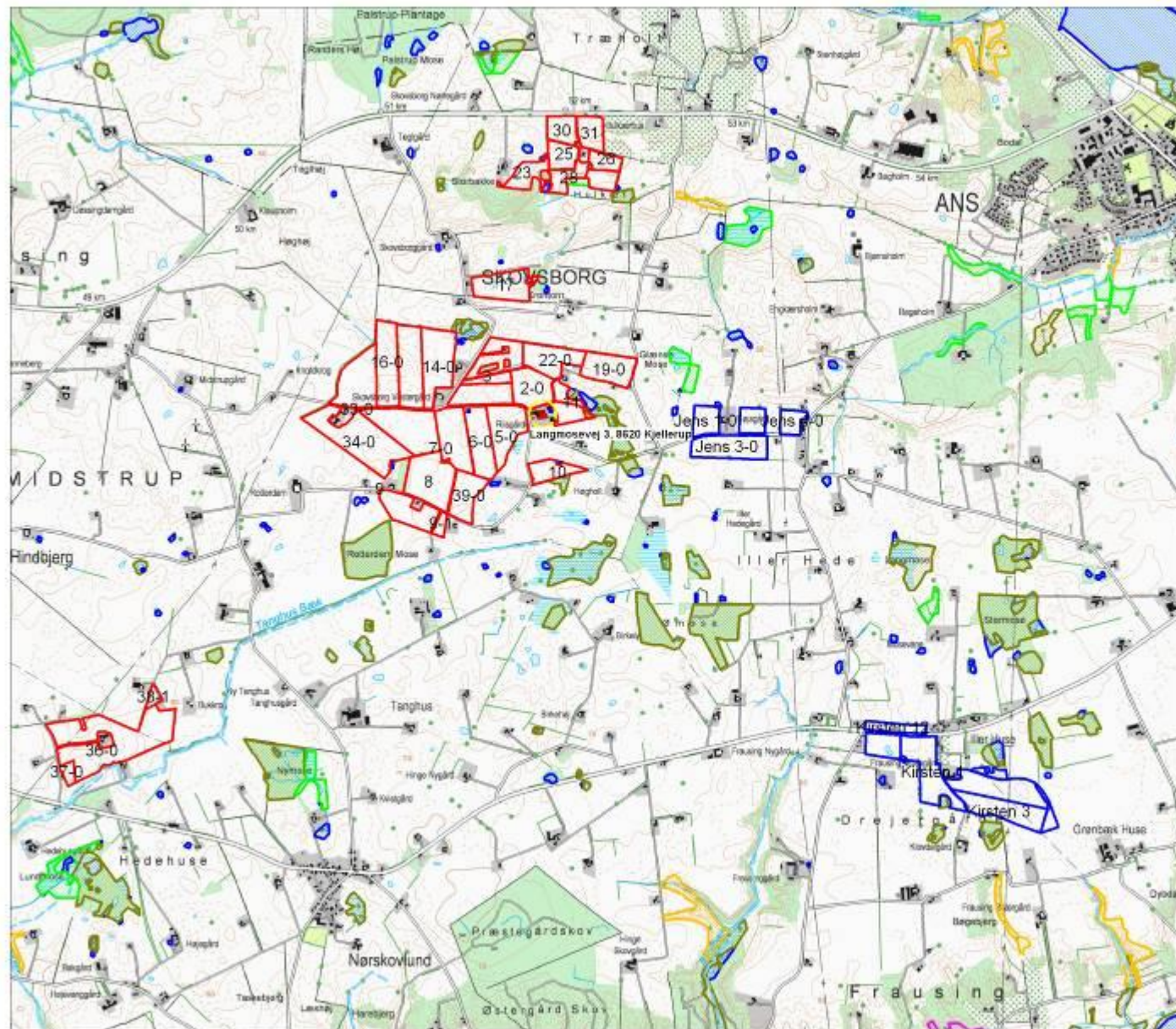
- Opbevaringsanlæg
- Staldbygninger

ORBICON
LEIF HANSEN

Gårdsvej 1
0000 Aalborg
Tlf. 99 30 62 00

Bilag 3: Arealer, anlæg og § 3 natur – Langmosevej 3, 8620 Kjellerup

Sag Langmosevej 3,
8620 Kjellerup

Signaturforklaring

Udbringingsarealer

- Aftalearealer
- Ejet/forpagtet areal

§ 3 beskyttet natur

- Eng
- Hede
- Mose
- Overdrev
- Strandeng
- Sø

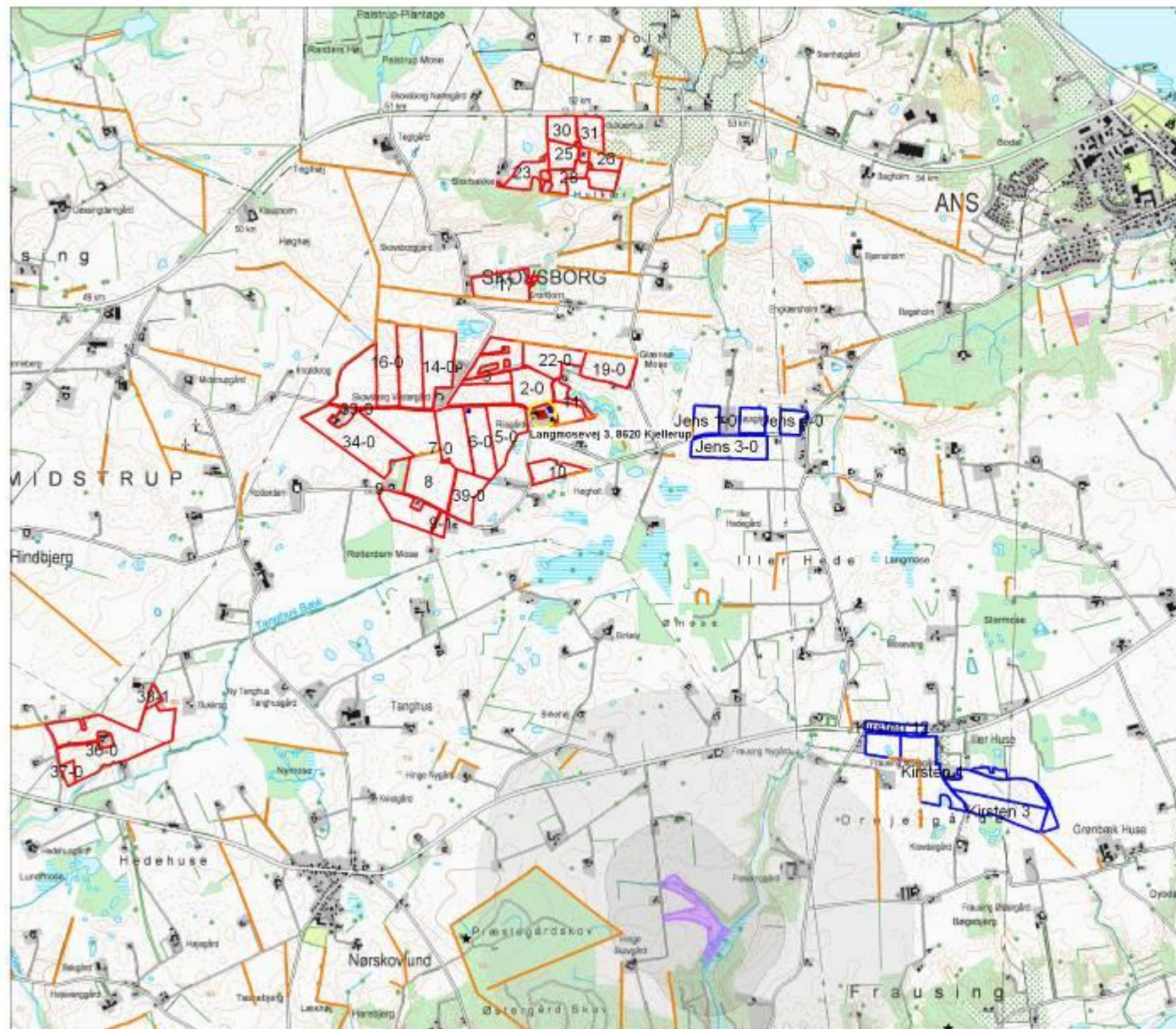
vandløb

ORBICON
LEP HANSEN

Gårdsvej 1
1000 Ålbæk
Telefon: 44 30 12 00

Bilag 4: § 7 natur med bufferzone, fredninger og Natura 2000 områder – Langmosevej 3, 8620 Kjellerup

Sag Langmosevej 3,
8620 Kjellerup

Signaturforklaring

Udbbringningsarealer

- Aftalearealer
- Ejet/forpagtet areal

Fredninger

- ★ Fortidsminder/gravhøje
- sten- og jorddiger
- Fredet område

Natura 2000

- EF habitatomr.
- EF fuglebekyttelsesomr.
- Ramsaromr.

Beskyttet Natur § 7

- Beskyttet hede/over
- Beskyttet højmose
- Beskyttet lobeløse
- Bufferzone I
- Bufferzone II

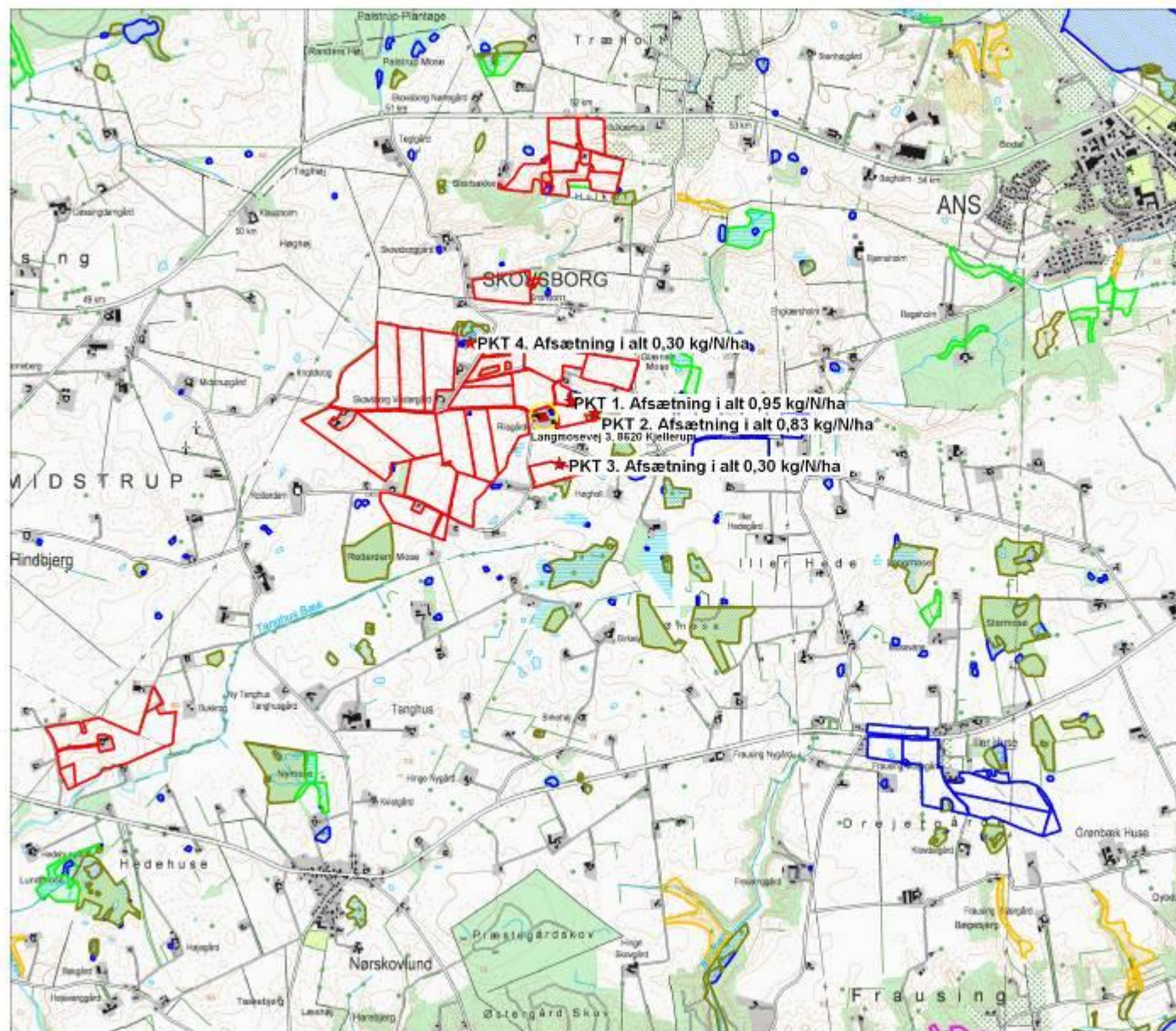

ORBICON
LEP HANSEN

Gårdsvej 1
1000 Århus

Telefon: 86 30 12 00

Bilag 5: Resultat af ammoniakdepositionsregninger – Langmosevej 3, 8620 Kjellerup

Sag Langmosevej 3,
8620 Kjellerup

Signaturforklaring

Udbringingsarealer

- Aftalearealer
- Ejet/forpagtet areal

§ 3 beskyttet natur

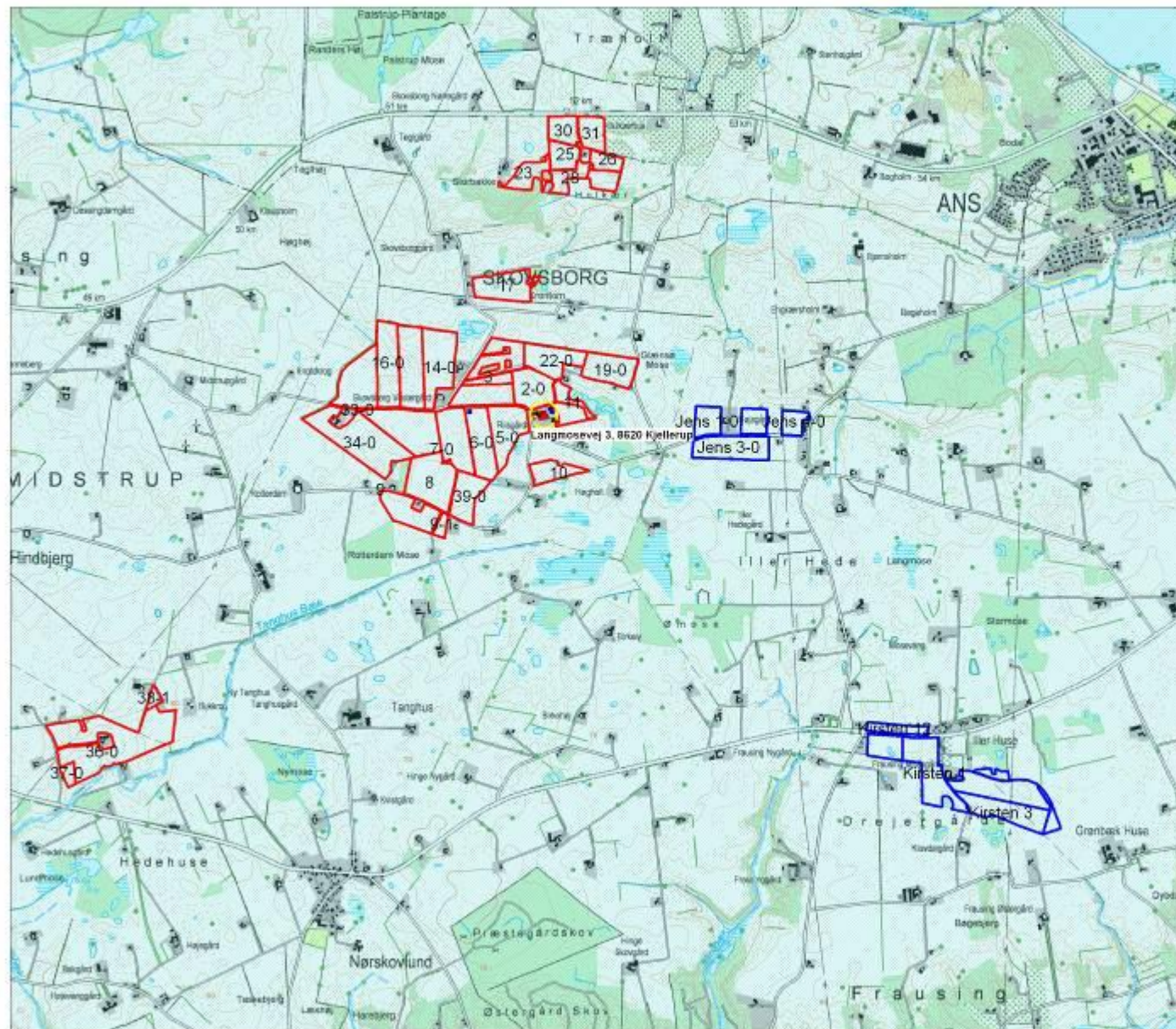
- Eng
- Hede
- Mose
- Overdrev
- Strandeng
- Sø

ORBICON
LEP HANSEN

Gårdsvej 1
1000 Ålbæk
Telefon: 44 30 12 00

Bilag 6: Vandrammeopland og vandløb – Langmosevej 3, 8620 Kjellerup

Sag Langmosevej 3,
8620 Kjellerup

Signaturforklaring

Udbringingsarealer

- Aftalearealer
- Ejet/forpagtet areal

Anlæg og bygninger

- Opbevaringsanlæg
- Staldbygninger

— Vandløb

Vandramme opland

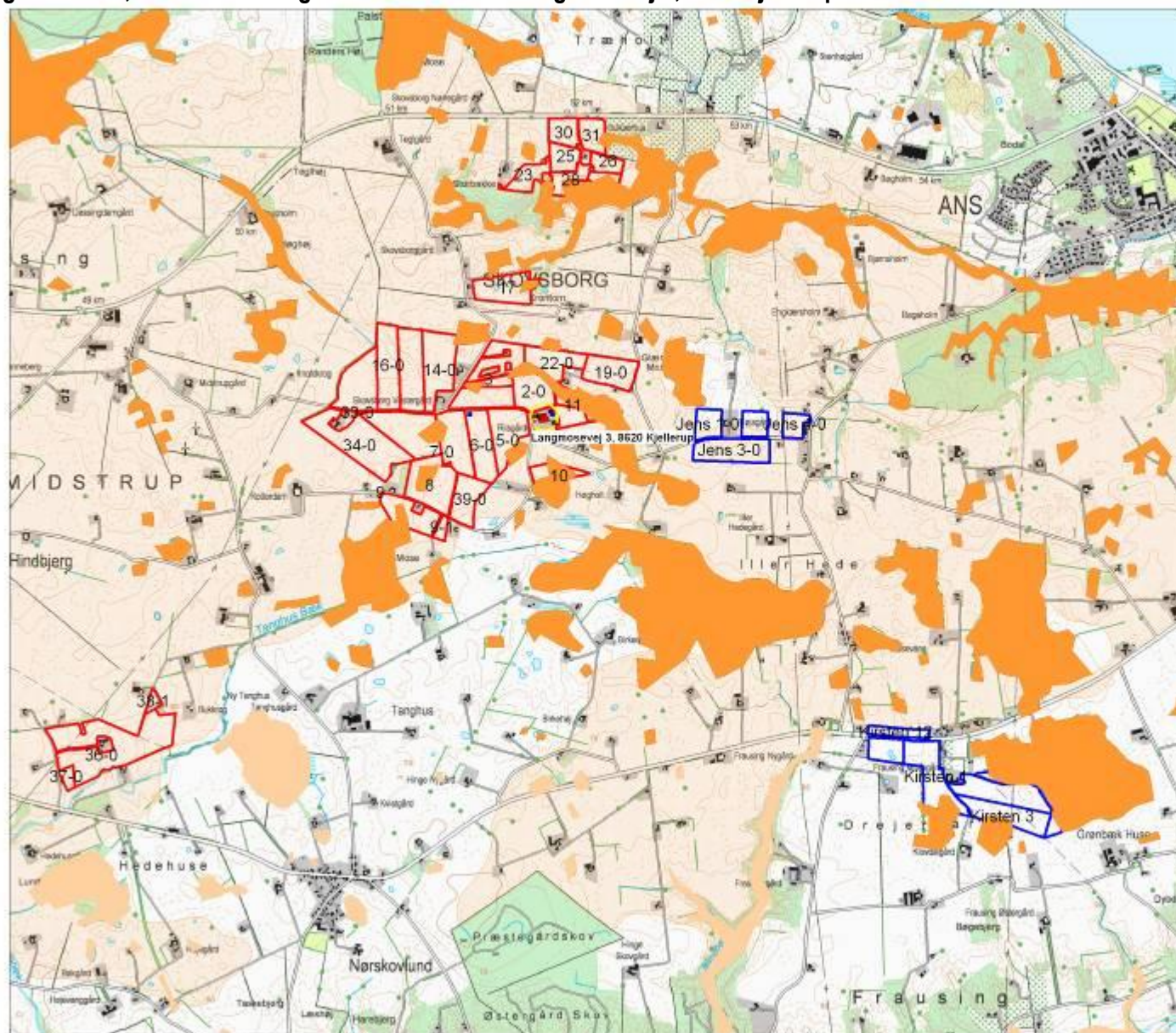
- Randers Fjord

ORBICON
LEP HAVSEN

Gårdsvej 1
9000 Aalborg
Telefon: 99 30 12 00

Bilag 7: Arealer, fosforklasser og lavbundsarealer – Langmosevej 3, 8620 Kjellerup

Sag Langmosevej 3,
8620 Kjellerup

Signaturforklaring

Udbringingsarealer

- Aftalearealer
- Ejet/forpagtet areal

Anlæg og bygninger

- Opbevaringsanlæg
- Staldbygninger

Lavbundsarealer

- Lavbund udenfor okkerkl. I
- Lavbund indenfor okkerkl. I

Fosforklasse II

Omfattet af okkerklasse 1

- Fosforklasse II

Fosforklasse I og III

ikke omfattet af okkerklasse 1

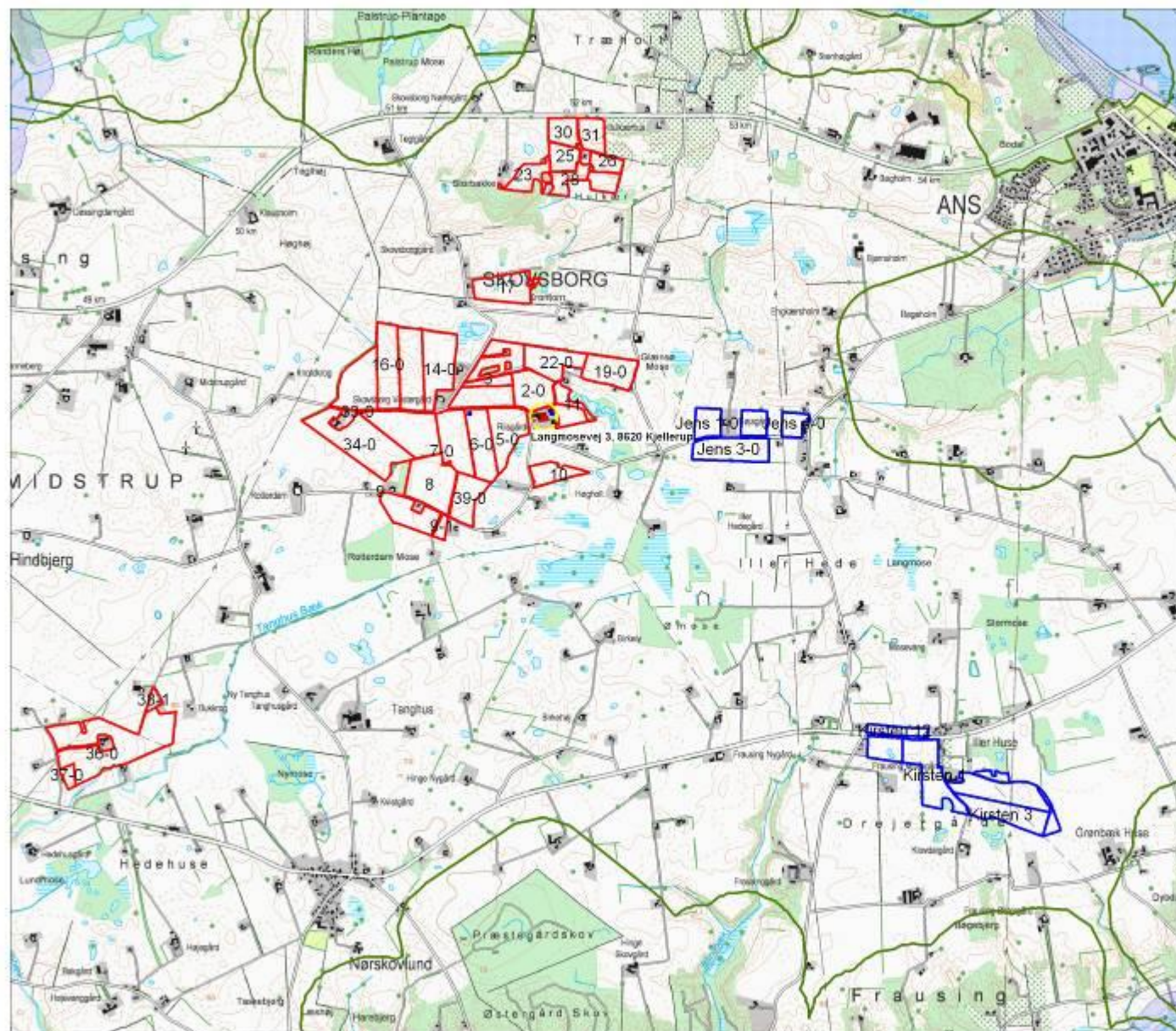
- Fosforklasse I / III

ORBICON
LEIF HANSEN

Gårdsvej 4
9000 Aalborg
Telefax: 99 30 22 00

Bilag 8: Bygge og beskyttelseslinjer – Langmosevej 3, 8620 Kjellerup

Sag Langmosevej 3,
8620 Kjellerup

Signaturforklaring

Udbringingsarealer

- Aftalearealer
- Ejet/forpagtet areal

Anlæg og bygninger

- Opbevaringsanlæg
- Staldbygninger

Skovbyggelinjer

- Gældende skovbyggelinjer

Bygge og beskyttelseslinjer

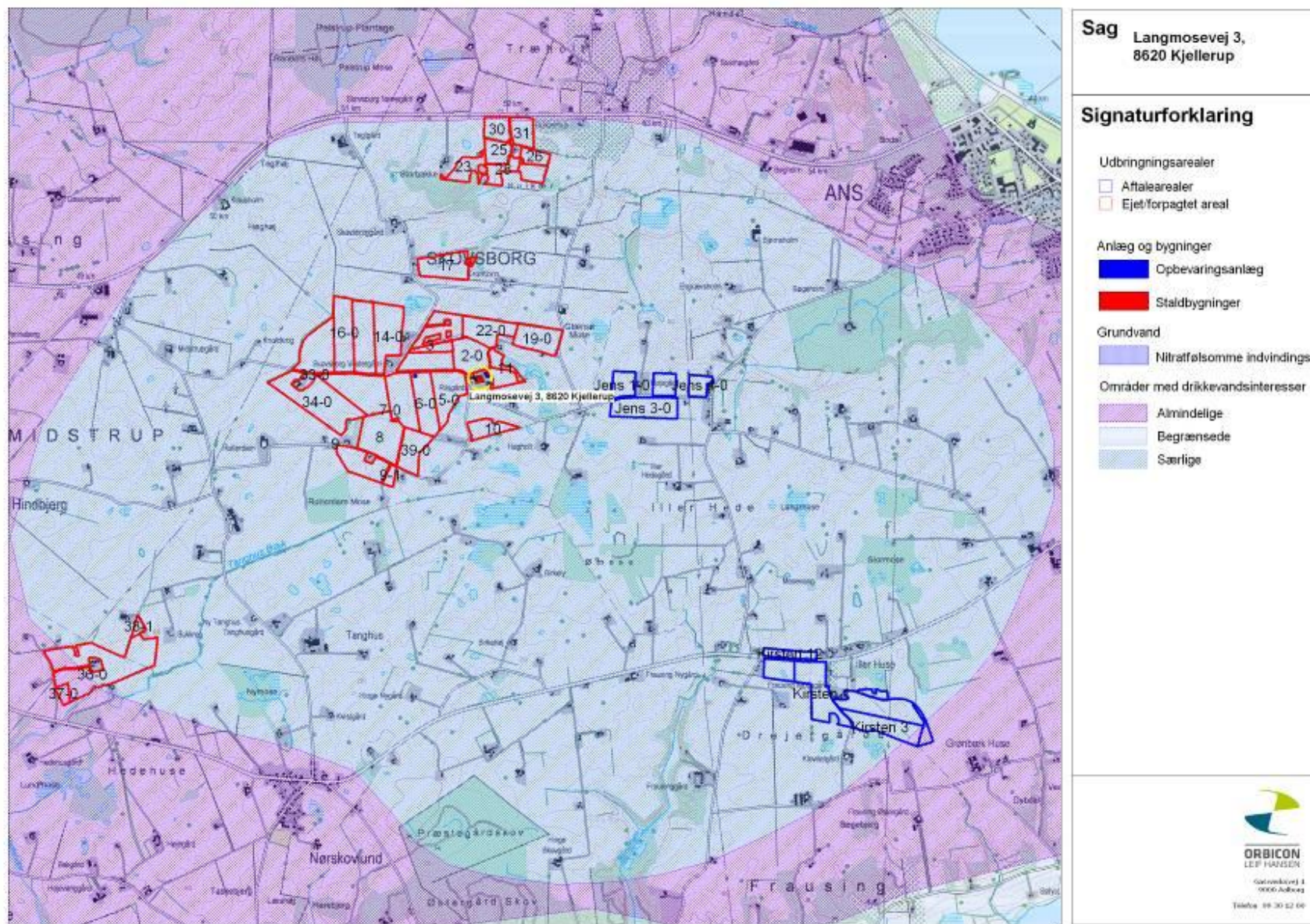
- Kirkebeskyttelseslinje
- Åbeskyttelseslinje

ORBICON
LEP HANSEN

Gårdsvej 4
1000 Århus
Telefon: 86 30 12 00

Bilag 9: Arealer og grundvandsinteresser – Langmosevej 3, 8620 Kjellerup

Beredskabsplan For Riisgård Langmosevej 3, 8620 Kjellerup

Indholdsfortegnelse

	Side
TELEFONNUMRE	4
BRAND- OG EVAKUERING	5
OVERLØB AF GYLLE	6
KEMIKALIE- OG OLIESPILD	7
STOPHANER /HOVEDAFBRYDERE	8
STRØMSVIGT	9
TRANSPORT AF BEKÆMPELSESMIDLER.	10

Denne beredskabsplan er udarbejdet som en del af ejendommens miljøgodkendelse med det Formål, at stoppe og begrænse evt. uheld med konsekvenser for det omgivne miljø.

Planens indhold skal være kendt af gårdens ansatte mm. og udleveres til evt. indsatsleder/miljømyndighed i forbindelse med uheld, forureninger, brand, ol.

Beredskabsplanen revideres/kontrolleres mindst 1 gang om året og skal være let tilgængelig og synlig.

Beredskabsplanen findes i mappe på kontoret i stuehuset.

Kopi af beredskabsplanen findes i mappe på kontoret ved malkestalden/robotterne.

Kort materiale.

Vedlagt er der et oversigtskort over ejendommen mm. med angivelse af:

- Kemikalielager (f.eks. bekæmpelsesmidler, handelsgødning, svovlsyre til forsuring)
- Dieseltanke og olietanke (overjordiske og nedgravede)
- Drænbrønde / regnvandsbrønd / afløb
- Slukningsmateriel
- Afbrydere til diverse pumper, anlæg, strømafbryder m.v.
- Angivelse af fald mod vandløb/dræn/brønde og borer
- Trykflasker/oplag af f.eks. F-gas, stationære F-gasbeholdere, svejseanlæg m.v. -
- Flugtveje for dyr/ frigørelse mm.

Husk

Ved store uheld ring altid 1-1-2, ved mindre uheld ring altid til miljømyndighederne. Er man i tvivl ring 1-1-2.

Efter brand mm. tag kontakt med miljømyndighederne med hensyn til genopbygning af stald mm.

TELEFONNUMRE

Nærmeste telefon på ejendommen står i stuen i stuehuset og har nr. **86886136**

Miljømyndighed	kontaktes på telefon	86823599
Falck	kontaktes på telefon	70 10 20 30
Brandvæsen	kontaktes på telefon	112
Lægevagt	kontaktes på telefon	70113131
Landbocenteret	kontaktes på telefon	87 28 22 00
Dyrlæge	kontaktes på telefon	86879011
Elektriker	kontaktes på telefon	86667700
VVS	kontaktes på telefon	86881600
Maskinstation	kontaktes på telefon	86881689

BRAND- OG EVAKUERINGSINSTRUKS

Ved brand der ikke kan slukkes ved egen hjælp.

Tilkald brandvæsenet - RING 112 - oplys:

Navn, adressen og telefonnummer der ringes fra

Hvad er der sket og at det er en gårdbrand

Er der tilskadekomne - hvor mange –

Er dyrene kommet ud – art og antal der evt. er fanget

Kontakt ejeren, Frank Pedersen på tlf. 86886136

Iværksæt rednings- og slukningsarbejde hvis det er muligt og forsvarligt, herunder fjernelse og evakuering af dyr, olie, trykflasker, gødning og kemikalier

Placering af slukningsmateriel er angivet på oversigtskortet.

Hvis det ikke er muligt at slukke branden - forsøg at begrænse den ved lukning af døre og vinduer

Modtag brandvæsenet og udlever denne mappe sammen med kortmaterialet
oplys endvidere:

Evt. tilskadekomne eller dyr der ikke er reddet i sikkerhed

Hvor det brænder

Brandens omfang

Hvor der er adgangsveje

På ejendommen findes der følgende materiel, som evt. kan anvendes for at afhjælpe situationen:

Pulverslukkere placeret i de forskellige bygninger, se oversigtskortet.

OVERLØB AF GYLLE INSTRUKS

Ved større overløb af gylle eller ved brud på gylletanken - RING 112

oplys:

Navn, adressen og telefonnummer der ringes fra
Hvad der er sket og hvor meget der er løbet ud
Om der er risiko for forurening af vandløb, eller drikkevandsboring

Ved mindre spild kontaktes kun miljømyndighederne

Kontakt ejeren, Frank Pedersen på tlf. 86886136

Kontakt miljømyndighederne ved tlf. 86823599

Modtag brandvæsenet/miljømyndighederne og udlever denne mappe med sammen med kortmaterialet

På ejendommen findes der følgende materiel, som evt. kan anvendes for at afhjælpe situationen:

Bigballer i maskinhuset til at opdæmme gyllen med.

KEMIKALIE- OG OLIESPILD INSTRUKS

Ved større overløb af mælk, kemikalier og olie - RING 112 – oplys:

Navn, adressen og telefonnummer der ringes fra
Hvad der er sket, hvad og hvor meget der er løbet ud
Om der er risiko for forurening af vandløb ,drikkevand

Ved mindre spild kontaktes kun miljømyndighederne

Kontakt ejeren, Frank Pedersen på tlf. 86886136

Kontakt miljømyndighederne ved tlf. 86823599

Modtag brandvæsenet/miljømyndighederne og udlever denne mappe med sammen med kortmaterialet

STOPHANER / HOVEDAFBRYDERE

Afbrydere til diverse pumper, anlæg, strømafbryder m.v. skal ligeledes noteres på kortet over ejendommen.

Vand

Hovedhane sidder ved malkecenter/robotter ved endevæggen (se kort)

Elektricitet

Hovedafbryder sidder ved elboks ved indkørsel ved vejen (se kort)

El-tavle sidder i stuehuset ved endevæg mod indkørsel

STRØMSVIGT INSTRUKS

Vurder om dyr vil lide under træk fra nødopluk eller varme.

Tjek alle stalde og se, om nødoplukket er åben.

Begræns trækgener og varmeudvikling (overbrusning).

Kontroller at der ikke sker forurening som følge af manglende strøm til pumper ol.

Ved strømsvigt på over ca. 2 timer, ring til Energi Midt og forhør om varigheden af udfaldet.
Telefon nr. 70 13 13 09

Eventuelt iværksæt opstart af nødstrømsgenerator.

TRANSPORT AF BEKÆMPELSMIDLER

Sørg for sikker transport af kemikalier til ejendommen og mellem ejendom og marker.

Bekæmpelsesmidler skal under transport være sikret mod stød og uheld. En lukket tæt plastkasse (eks. en køleboks) er velegnet.

Medbringe en spand/sæk med fint savsmuld til opugning af spildt middel samt en skovl og f.eks. plasticposer/plastspand til en hurtig indsats. Uanset koncentrationen kan et spild på mindre end ca. 2 liter med en hurtig indsats fjernes fra jorden.

Medbring altid en mobiltelefon således at det er muligt at hurtigst at tilkalde hjælp ved held.

Hvor der arbejdes med bekæmpelsesmidler, skal der være førstehjælpeudstyr og øjenskyllmiddel til rådighed

Meget giftige og giftige bekæmpelsesmidler skal overalt opbevares forsvarligt under lås. Øvrige bekæmpelsesmidler skal opbevares forsvarligt. For alle midler gælder, at de opbevares utilgængeligt for børn og ikke sammen med eller i nærheden af levnedsmidler, foderstoffer m.v.

Derudover gælder følgende:

- Kemikalerummet skal være godt ventileret, tørt og frostfrit med god belysning.
- Der skal findes et sugende materiale f.eks. savsmuld til opsamling af spild.
- Døre skal være forsynet med en støbt kant, der kan tilbageholde eventuelt spild.
- Gulve skal være tætte og uden afløb.

